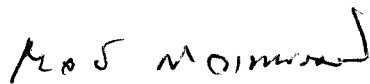

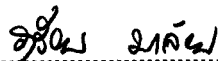
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกของประเทศไทย
ไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ชื่อและนามสกุล นางสาวอรุณี อุดมทองเกษม
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจณี กังวานพรศิริ

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

ประธานกรรมการ

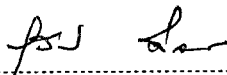
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจณี กังวานพรศิริ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ระวีวรรณ มาลัยวรรณ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(รองศาสตราจารย์สุณีย์ ศิลพิพัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

วันที่ 16 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2554

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกของประเทศไทยไปยัง
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้ศึกษา นางสาวอรุณี อุดมทองเกษม ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจณี กังวานพรศิริ ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาภาวะการค้าทางการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (2) ศึกษาปัจจัยที่กำหนดการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในช่วง พ.ศ. 2536-2547 และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสองประเทศ ตามแนวคิดและทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคโดยเปรียบเทียบ ในช่วง พ.ศ. 2537-2547

การศึกษานี้ได้ทำการวิเคราะห์โดยอาศัยข้อมูลทฤษฎีซึ่งเป็นข้อมูลรายปี ระหว่างปี พ.ศ. 2536-2547 โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นสองส่วน คือการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และเชิงปริมาณ ซึ่งใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง

ผลจากการศึกษาภาวะการค้าทางการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบว่าไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้าลาวมาโดยตลอด และมูลค่าการส่งออกจากไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นมีมูลค่าสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการค่านอกระบบ ขั้นตอนและระเบียบการส่งออกของไทย ซึ่งมีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน การคืนภาษีอากรล่าช้า การจัดเก็บภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักร และชิ้นส่วนในอัตราสูง การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องการค้า การกีดกันทางการค้าของรัฐบาลลาว และที่สำคัญคือ การขาดข้อมูลการตลาดที่สำคัญของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในเรื่องการค้า

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนพบว่าระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี และสมมติฐานที่ตั้งไว้

ในส่วนของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยนนั้น ผลการศึกษาพบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความสัมพันธ์กับผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคโดยเปรียบเทียบ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05

คำสำคัญ ปัจจัยที่กำหนดการส่งออก อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน ทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคโดยเปรียบเทียบ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความเอื้อเฟื้อและความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจณี กังวานพรศิริ อาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระและได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากที่สุด ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทางด้านเศรษฐศาสตร์ให้กับผู้ศึกษาอย่างดียิ่ง นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมการลงทุน ณ กรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ช่วยในการประสานงานในการให้ข้อมูลเพื่อทำการศึกษาในครั้งนี้

ในท้ายที่สุดนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณที่รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้แก่ บิดา มารดา พี่น้อง และเพื่อนๆ ที่คอยให้กำลังใจมา โดยตลอด รวมทั้งผู้มีพระคุณต่อการศึกษฉบับนี้ทุกท่าน

ความผิดพลาดอันพึงมีในการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

อรสุธี อุดมทองเกษม

มิถุนายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อจำกัดในการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งออก และนำเข้า	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราเงินเฟ้อ	17
วรรณกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ...	37
รูปแบบการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	37
โครงสร้างตลาดการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	41
สถานการณ์ทางการค้ารวม และภาวะการส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวของประเทศไทย	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อได้เปรียบ เสียเปรียบของสินค้าไทยในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	46
ปัญหา และอุปสรรคในการค้าของไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	50
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการค้าส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว	55
ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง	65
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
สรุปการวิจัย	70
อภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	77
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	83
ก ข้อมูลพื้นฐานของประเทศลาว	84
ข กฎระเบียบและข้อตกลงด้านการค้าไทย ลาว	90
ค สถิติการนำเข้า ส่งออก ระหว่างประเทศไทย และประเทศลาว	95
ประวัติผู้ศึกษา	116

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวปี 2536-2550 (หน่วย: ล้านบาท) 8
ตารางที่ 1.2	มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวปี 2536-2550 (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) 9
ตารางที่ 1.3	อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และเงินสกุลบาท (ประเทศไทย) ปี 2536-2550 10
ตารางที่ 1.4	อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และเงินสกุลกีบ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ปี 2536-2550 11
ตารางที่ 1.5	อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลบาท (ประเทศไทย) และเงินสกุลกีบ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ปี 2536-2550 12
ตารางที่ 2.1	การเปรียบเทียบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนทางการ และอัตราแลกเปลี่ยนโดยเปรียบเทียบ Big Mac Index ปี 2529 31
ตารางที่ 4.1	มูลค่าการส่งออก นำเข้า และดุลการค้า ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกรายปี 2536-2550 53
ตารางที่ 4.2	มูลค่าการส่งออก นำเข้า และดุลการค้า ระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่ค้าในแถบอินโดจีน จำแนกรายปี 2536-2550 54
ตารางที่ 5.1	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย และอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวปี 2536-2550 69

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 เส้นอำนาจซื้อเสมอภาค	19
ภาพที่ 4.1 โครงสร้างสินค้าส่งออกจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	42
ภาพที่ 4.2 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	43
ภาพที่ 4.3 มูลค่าการค้ารวมของประเทศไทย	44
ภาพที่ 4.4 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอิน โดจีน	44
ภาพที่ 4.5 มูลค่าการส่งออกโดยรวมของประเทศไทย	45
ภาพที่ 4.6 มูลค่าการส่งออกจากประเทศไทยไปยังประเทศในกลุ่มอิน โดจีน	45
ภาพที่ 5.1 อัตราเงินเฟ้อประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	66

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกในภาวะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในการบีบบังคับให้ผู้ผลิตในประเทศต่างๆ พยายามหาทางออกเพื่อความอยู่รอด มีการใช้มาตรการและวิธีการแข่งขันในการจำหน่ายสินค้ารูปแบบต่างๆ เพื่อให้สินค้าของตนจำหน่ายได้ ทั้งนี้โดยอาศัยความได้เปรียบในเรื่องเทคโนโลยี วัสดุคืบ แรงงาน ฯลฯ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลืออุดหนุนจากรัฐบาล เพื่อให้สินค้าส่งออกของตนมีราคาต่ำกว่าสินค้าของประเทศคู่แข่งอื่นๆ

ที่ผ่านมตลาดส่งออกของไทยมุ่งเน้นตลาดที่สำคัญๆ ของโลก ได้แก่ ตลาดสหรัฐอเมริกา ตลาดสหภาพยุโรป และตลาดญี่ปุ่น รวมถึงตลาดอื่นๆ ที่มีศักยภาพ คือ ตลาดประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งพบว่ามูลค่าการส่งออกเพิ่มมากขึ้นในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา จากการพิจารณาสถิติการส่งออกของไทยส่วนหนึ่งจะพบว่า ตลาดที่มีศักยภาพและไทยสามารถเข้าไปเป็นผู้นำทางการค้าในกลุ่มตลาดนี้ได้ นั่นคือ ตลาดกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอันได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม และจีนตอนใต้

ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีอาณาเขตติดต่อกันเป็นแนวยาว ความสัมพันธ์ทางการค้าตามแนวชายแดนไทย-ลาวมีมาช้านาน สถิติการค้าระหว่างประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอินโดจีนพบว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีมูลค่าการค้าเป็นลำดับที่สองรองลงมาจากเวียดนาม ประเทศคู่ค้าสำคัญที่ลาวนำเข้าได้แก่ ไทย สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เวียดนาม จีน เยอรมนี ฝรั่งเศส ใต้หวัน ฮองกง สหรัฐอเมริกา รัสเซีย ออสเตรเลีย กัมพูชา อังกฤษ เกาหลีใต้ จากสถิติการค้าที่ผ่านมาในกรณีการค้าระหว่างประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบว่า ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาตลอดจากรายการค้าไทย-ลาว ปี พ.ศ.2536-2550 (ตารางที่ 1.1) ซึ่งสินค้าที่ส่งออกไปลาวที่สำคัญ ได้แก่ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อนและส่วนประกอบ ข้าว ผ้าฝ้าย ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า ผลิตภัณฑ์เซรามิก เคมีภัณฑ์ น้ำตาลทราย ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูป

การส่งออกนับเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้ามายังประเทศไทยเพื่อการพัฒนาประเทศ ในช่วง 2538-2540 ที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาด้านการส่งออกที่ชะลอตัว ส่งผลให้ไทยเสียเปรียบดุลการค้ากับต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น แต่การค้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น ประเทศไทยยังคงเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้าอย่างต่อเนื่อง ในปี 2539 ภาวะเศรษฐกิจไทยได้ซบเซาลงอย่างมากเมื่อเทียบกับในช่วง 4-5 ปีก่อน ในปี 2538 การส่งออกของไทยขยายตัวในอัตราที่สูง คือประมาณร้อยละ 19.08 และอัตราการขยายตัวของผลผลิตมวล

รวมภายในประเทศเป็นร้อยละ 8.16 แม้ว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2538 มีปัญหาด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอยู่บ้าง โดยที่อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับร้อยละ 5.77 และการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเทียบกับรายได้ประชาชาติอยู่ในระดับร้อยละ 8.89 แต่ในช่วงปลายปี 2538 สถาบันต่างๆ ที่ทำการคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจก็ยังคงคาดการณ์การส่งออกของไทย และเศรษฐกิจโดยรวมยังคงสามารถขยายตัวได้ดีต่อไปในปี 2539 อย่างไรก็ตาม ภาวะเศรษฐกิจไทยในปี 2539 ไม่ได้เป็นไปตามที่คาด โดยเฉพาะการส่งออกประสบปัญหาอย่างหนัก มีอัตราการเพิ่มชะลอลงอย่างมาก โดยมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 0.41 การลดลงของการส่งออกนี้ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความซบเซาของระบบเศรษฐกิจโดยรวม โดยการขยายตัวของผลผลิตภายในประเทศที่แท้จริงลดลงเหลือร้อยละ 5.79 ปัญหารายได้ของรัฐขยายตัวในอัตราที่ต่ำจนทำให้ปีงบประมาณ 2540 เป็นปีแรกที่ประเทศไทยมีการขาดดุลงบประมาณ หลังจากมีการเกินดุลหลายปีติดต่อกัน นอกจากนี้ยังมีผลต่อปัญหาการขาดดุลบัญชีการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดอีกด้วย ซึ่งมีหลายเหตุผลที่ได้มีการนำมาใช้อธิบายการชะลอลงของการส่งออก เช่น การชะลอลงของเศรษฐกิจและการค้าโลก การที่ไทยถูกแย่งชิงตลาดจากประเทศคู่แข่งที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่า นโยบายที่เข้มงวดด้านการเงิน ทำให้อัตราดอกเบี้ยในประเทศสูงมาก มีผลให้ต้นทุนในการผลิตสินค้าสูงกว่าในประเทศคู่แข่ง การแข็งตัวของเงินบาทตามเงินดอลลาร์สหรัฐ ทำให้ราคาสินค้าไทยแพงขึ้นในตลาดที่เงินอ่อนตัวลงมากเมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ การที่มีการสะสมสินค้าคงคลัง (Inventory) ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์สูง ทำให้ราคาในตลาดโลกลดลง ปัญหาในการผลิตสินค้าของไทยเอง เช่นในเรื่องสัตว์น้ำทะเล หรือเครื่องจักรที่ล่าสมัยในอุตสาหกรรมบางประเภท เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น ตัวเลขการส่งออกในปี 2538 สูงเกินความจริง เนื่องจากมีการโก่งการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากการส่งออก และกฎระเบียบการปฏิบัติงานของภาครัฐทำให้ต้นทุนของภาคเอกชนสูงขึ้นมาก เช่น ในเรื่องความล่าช้าในการคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีศุลกากรตามมาตรา 19 ทวิ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก คือการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบตะกร้าเงินเป็นอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ค่าเงินบาทมีการปรับตัวลดลงอย่างมากจากอัตรา 25 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ เป็นประมาณ 50 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ภายหลังจากการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว (Floating Exchange Rate) โดยปล่อยให้ค่าเงินเคลื่อนไหวได้อย่างเสรี นับว่าเป็นปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการส่งออกของไทยได้ เนื่องจากทำให้ราคาสินค้าของไทยได้เปรียบในตลาดโลกเมื่อเปรียบเทียบกับเงินตราต่างประเทศมีราคาตกลง เมื่อศึกษาอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างเงินบาทของประเทศไทย และเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากข้อมูลทุติยภูมิในช่วงปี 2536-2547 นั้นพบว่าค่าเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอ่อนลงเรื่อยๆ โดยในปี 2541 ค่าเงินกีบอ่อนค่าลง 2 เท่าจากปี 2540 จาก 45.79 กีบต่อ 1 บาท เป็น 83.43 กีบต่อ 1 บาท ในปี 2544 อัตราแลกเปลี่ยนตลาดระหว่างเงินกีบและเงินบาทเฉลี่ยทั้งปีเท่ากับ 201.07 กีบต่อ 1 บาท (เฉลี่ยปี 2543 คือ 195.61 กีบต่อ 1 บาท) ซึ่งปีนี้เงินกีบเฉลี่ยทั้งปีเทียบกับเงินบาทอ่อนค่าลง

2.79% ในปี 2544 นี้เงินกิบเทียบเงินบาทนั้น เป็นระยะที่ค่าเงินกิบอ่อนค่าลงมาก ซึ่งอาจเป็นผลทำให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวลดลงจาก 18,248.6 ล้านบาท ในปี 2544 เป็น 17,092.9 ล้านบาท ในปี 2545 สาเหตุของเงินกิบอ่อนค่าลงผิดปกตินั้น ส่วนหนึ่งมาจากการอ่อนค่าของเงินสกุลต่างๆ ในภูมิภาค และเวลาเดียวกันก็มีแรงกดดันจากสภาพภายในประเทศ โดยเฉพาะการขาดดุลการค้าเศรษฐกิจมหภาค ซึ่งนับเป็นสาเหตุหลักของการเคลื่อนไหวอย่างแรงของอัตราแลกเปลี่ยน

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาที่ได้รับสิทธิพิเศษด้านศุลกากร (GSP) ประกอบกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีทรัพยากรธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ ไม้ แร่ธาตุ ถ่านหิน เป็นต้น และมีการสร้างเขื่อนน้ำจืด เขื่อนเซลาบาม เขื่อนห้วยเหาะ เป็นต้น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีศักยภาพในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานน้ำ 20,000 เมกกะวัตต์ต่อปี ถือว่าเป็น “แบตเตอรี่แห่งเอเชีย” แต่ ปัจจุบันมีการนำใช้เพียงร้อยละ 2 เท่านั้น ประเทศไทยได้เข้าไปลง MOU เพื่อสร้างเขื่อนซื้อไฟฟ้าจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหลายโครงการในอีก 5 ปีข้างหน้ามูลค่าการส่งออกไฟฟ้าของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอาจจะเกินดุลการค้ากับประเทศไทย ซึ่งจะสร้างรายได้มหาศาลให้กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากเหตุผลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศที่มีศักยภาพในอนาคตเนื่องจากการมีรายได้เพิ่มขึ้นประกอบกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังไม่สามารถผลิตสินค้าและอาหารเลี้ยงตนเองได้ ดังนั้น ไทยจึงควรเข้าไปขยายตลาดการค้าและใช้เป็นฐานการลงทุนเพื่อการส่งออกในอนาคตได้

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นว่าภาคการส่งออกมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก จากผลงานวรรณกรรมที่ผ่านมาได้มีการศึกษาผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ต่อการส่งออกของไทยไปยังประเทศต่างๆ ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าที่มีมูลค่าทางการค้าสูง ดังนั้นการศึกษาผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ต่อการส่งออกของไทยไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เนื่องจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวถือเป็นประเทศที่เล็ก และมูลค่าการค้าต่ำกว่าคู่ค้าอื่นๆ ของประเทศไทย แต่มีแนวโน้มที่จะมีการนำเข้าสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวถือเป็นประเทศคู่ค้าที่เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่น่าจับตามองประเทศหนึ่ง ซึ่งในการสนับสนุนให้มีการส่งออกสินค้าไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพิ่มนั้น จำเป็นต้องมีข้อมูลสนับสนุนที่เพียงพอเพื่อความถูกต้องในการปฏิบัติงาน การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพื่อจะได้ทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและเพื่อใช้การศึกษานี้เป็นแนวทางทางการค้าในการเพิ่มมูลค่าทางการค้าระหว่างกัน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายแยกเป็นประเด็นที่สนใจศึกษาได้ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาภาวะการค้าด้านการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของ อัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสองประเทศว่าเป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคโดยเปรียบเทียบ

3. สมมติฐานการวิจัย

การที่ประเทศจะส่งออกสินค้าและบริการต่างๆ ได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญบางประการ ได้แก่ ระดับรายได้ประชาชาติของประเทศคู่ค้า อัตราเงินเฟ้อ นโยบายการค้าของต่างประเทศ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ ซึ่งจะพิจารณาได้ตามลำดับไป

1. การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (X_{TH-L}) จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวม หรือระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Y_L)

2. การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (X_{TH-L}) จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L)

3. การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (X_{TH-L}) จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$)

4. การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (X_{TH-L}) จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L)

5. อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทของประเทศไทยกับสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) จะเท่ากับผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L)

4. ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาภาวะการค้าด้านการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมหมวดสินค้ารายการหลัก รายการรอง และรายการสินค้าอื่นๆ ทั้งหมดโดยศึกษาสถิติการส่งออกในปี 2536-2547

- ข้อมูลสถิติการค้าในแต่ละปี ได้จากข้อมูลทศนิยมของ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ช่วงปี พ.ศ. 2536-2547

2. ศึกษาปัจจัยที่กำหนดมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีขอบเขตดังนี้

- ข้อมูลรายได้ประชาชาติต่อหัว (GDP constant price per capita) ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ช่วงปี พ.ศ. 2536-2547 ซึ่งแสดงถึงอำนาจการซื้อของประชาชนลาวได้อย่างแท้จริง ได้จากข้อมูลทศนิยมของ IMF World Economic Outlook

- ข้อมูลอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) ของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ช่วงปี พ.ศ. 2536-2547 ได้จากข้อมูลทศนิยมของ IMF World Economic Outlook

- ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนทางการ ค่าเงินบาทต่อกีบ (Foreign Exchange Rate ฿/K) เป็นค่าเฉลี่ยในแต่ละปี ได้จากข้อมูลทศนิยมของ IMF International Financial Statistics ช่วงปี พ.ศ. 2536-2547

- ข้อมูลที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับระดับราคาสินค้าของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้ข้อมูล GDP deflator ของประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แทนการใช้ Consumer Price Index ได้จากข้อมูลทศนิยมของ IMF World Economic Outlook ช่วงปี พ.ศ. 2536-2547

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่อิทธิพลต่อการส่งออก โดยศึกษาอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสกุลเงินบาทของประเทศไทยกับสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{\text{฿/K}}$) กับผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) ตามทฤษฎีอำนาจการซื้อเสมอภาค (PPP) มีขอบเขตดังนี้

- ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนทางการ ค่าเงินบาทต่อกีบ (Foreign Exchange Rate ฿/K) เป็นค่าเฉลี่ยในแต่ละปี ได้จากข้อมูลทศนิยมของ IMF International Financial Statistics ช่วงปี พ.ศ. 2536-2547 แต่ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะมีเพียง 11 ปี โดยมีการนำมาคำนวณให้เป็นข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อการศึกษาในครั้งนี้

- ข้อมูลอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) ของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ช่วงปี พ.ศ. 2537-2547 ได้จากข้อมูลทศนิยมของ IMF World Economic Outlook ช่วงปี

พ.ศ. 2537-2547 โดยมีการนำมาคำนวณให้เป็นผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของทั้งสองประเทศเพื่อการศึกษาในครั้งนี้

5. ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไม่ได้นำปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ได้เป็นข้อมูลตัวเลขที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เช่นนโยบายการค้า หรือรูปแบบของการค้า มาใส่ในการวิเคราะห์สมการการถดถอยของการส่งออก เช่น กฎระเบียบและมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการนำเข้าสินค้าของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, ความร่วมมือทางด้านการค้าระหว่างประเทศระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, อุปสรรคด้านการค้า เนื่องจากประเทศคู่แข่งที่สำคัญ รวมถึงโอกาสและอุปสรรคอื่นๆ ทางด้านการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งในทางปฏิบัติการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นั้นสามารถเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปัจจัยดังกล่าวด้วย และมูลค่าการส่งออกที่กล่าวถึงนั้นไม่รวมมูลค่าการค้าอนุกระบบ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การส่งออก (Export) หมายถึง การใช้จ่ายของคนต่างชาติต่อสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นในประเทศ

6.2 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Exchange Rate) หมายถึง ราคาของเงินตราประเทศ 1 หน่วยคิดเทียบกับเงินตราอีกสกุลหนึ่ง

6.3 ทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค หรือ อำนาจซื้อเปรียบเทียบ (Purchasing Power Parity) อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน และราคาสินค้าในแต่ละประเทศ โดยมีพื้นฐานจากกฎของสินค้าราคาเดียว (Law of One Price)

6.4 ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภค หรือ ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index) คำนวณโดยใช้ราคาขายปลีก (Retail Prices) ของสินค้าและบริการที่ซื้อโดยครัวเรือน เป็นดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงราคาของสินค้าและบริการที่มีอยู่ในตลาดหนึ่ง ดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นดัชนีที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคโดยตรง

6.5 GDP ณ ราคาคงที่ (GDP at constant price) คือ มูลค่าผลผลิตและบริการที่คำนวณขึ้น ณ ราคาคงที่ (Constant Price) หรือด้วยค่าของเงินในปีฐาน (base year) เช่น สมมติว่าปี 2515 เป็นปีฐาน ดังนั้น เราหาค่า GDP ของปี 2502 2523 และ 2540 ณ ราคาคงที่ จะเป็นการวัดด้วยค่าของเงินในปี 2515

GDP ณ ราคาคงที่จะใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของผลผลิต โดยขจัดอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า หรือเรียกอีกชื่อว่า GDP ที่แท้จริง (Real GDP)

6.6 *GDP deflator* เป็นดัชนีราคาอีกประเภทหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าทุกชนิดที่เป็นองค์ประกอบของ GDP เมื่อเทียบกับราคา ณ ปีฐาน ดัชนีนี้คำนวณโดยอัตราส่วนระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาของปี ปัจจุบันเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่คิดคำนวณโดยใช้ราคาคงที่ของปีฐาน (ผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริง)

6.7 *อัตราเงินเฟ้อ (Inflation rate)* หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาของปี ปัจจุบันเปรียบเทียบกับดัชนีราคาของปีก่อน หรืออัตราการเปลี่ยนแปลงที่เปรียบเทียบระหว่างช่วงเวลาต่อเนื่องกัน การวัดอัตราเงินเฟ้ออาจวัดด้วยดัชนีราคาผู้ผลิต (producer price index: PPI หรือดัชนีราคาผู้บริโภค (consumer price index: CPI) หรือ GDP deflator แต่โดยทั่วไป รวมทั้งของประเทศไทยใช้ดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นตัววัดภาวะเงินเฟ้อ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 การศึกษานี้ทำให้ทราบถึง ภาวะการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อนำมาหาทางแก้ไขและปรับปรุงในส่วนที่ยังบกพร่อง และเพื่อรักษาแนวทางที่ส่งผลดีต่อการค้าไว้

7.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อสามารถควบคุม และปรับปรุงปัจจัยต่างๆ เหล่านั้นให้ดีขึ้น และส่งผลให้มีการส่งออกที่มากขึ้น

7.3 ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออก ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน และอัตราเงินเฟ้อ

ตารางที่ 1.1
มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ปี 2536 – 2550

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2536	6,030	4,431.2	1,598.8	2,832.4
2537	9,064.4	7,326.3	1,738.1	5,588.2
2538	10,569.2	8,831.5	1,737.7	7,093.8
2539	11,034.7	9,299.8	1,734.9	7,564.9
2540	13,548.2	11,814.0	1,734.2	10,079.8
2541	16,561.8	15,264.2	1,297.6	13,966.6
2542	17,706.3	15,565.8	2,140.5	13,425.3
2543	18,395.5	15,382.0	3,013.6	12,368.4
2544	22,205.4	18,248.6	3,956.8	14,291.8
2545	21,104.3	17,092.9	4,011.4	13,081.5
2546	23,212.5	18,915.7	4,296.8	14,618.9
2547	27,993.3	23,382.6	4,610.7	18,771.9
2548	40,106.9	30,980.4	9,126.5	21,853.9
2549	58,473.2	38,720.5	19,752.7	18,697.8
2550	61,503.9	45,208.1	16,295.8	28,912.3

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เวียงจันทน์ สปป.ลาว
ณ เวียงจันทน์ มกราคม 2551

ตารางที่ 1.2
มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ปี 2536 – 2550

(หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

ปี	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2536	238.0	174.9	63.1	111.8
2537	360.3	291.2	69.1	222.1
2538	424.1	354.4	69.7	284.7
2539	435.1	366.7	38.4	298.3
2540	444.7	384.6	60.1	324.5
2541	406.1	374.9	31.2	343.7
2542	467.1	410.8	56.3	354.5
2543	461.2	385.2	76.0	309.2
2544	501.7	412.8	88.9	323.9
2545	490.6	397.7	92.9	304.8
2546	557.2	454.5	102.7	351.8
2547	697.3	583.1	114.2	468.9
2548	999.8	775.4	224.4	551.0
2549	1,532.4	1,016.6	515.8	500.8
2550	1,781.9	1,311.8	470.1	841.7

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ
ณ เวียงจันทน์ สปป.ลาว มกราคม 2551

ตารางที่ 1.3
อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
และเงินสกุลบาท (ประเทศไทย)
ปี 2536 – 2550

(หน่วย : บาท/ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

ปี (พ.ศ.)	อัตราแลกเปลี่ยน สกุลบาทต่อ สกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
2536	25.333
2537	25.161
2538	24.921
2539	25.359
2540	31.072
2541	41.262
2542	37.851
2543	40.210
2544	44.509
2545	43.011
2546	41.533
2547	40.261
2548	40.270
2549	37.907
2550	32.203

ที่มา : IMF International Financial Statistics

ตารางที่ 1.4

ตารางแสดงอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
และเงินสกุลกีบ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)
ปี 2536 – 2550

(หน่วย : กีบ/ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

ปี (พ.ศ.)	อัตราแลกเปลี่ยน สกูลบาทต่อ สกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
2536	718.000
2537	718.000
2538	838.750
2539	920.000
2540	1422.900
2541	3442.400
2542	6922.500
2543	7865.500
2544	8949.500
2545	10178.000
2546	10597.000
2547	10590.000
2548	10649.000
2549	10092.000
2550	9576.700

ที่มา : IMF International Financial Statistics

ตารางที่ 1.5
 ตารางแสดงอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาท (ประเทศไทย)
 และเงินสกุลกีบ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)
 ปี 2536 – 2550

ปี (พ.ศ.)	อัตราแลกเปลี่ยน สกุลกีบ ต่อสกุลบาท	อัตราแลกเปลี่ยน สกุลบาท ต่อสกุลกีบ
2536	28.342	0.0353
2537	28.536	0.0350
2538	33.656	0.0297
2539	36.279	0.0276
2540	45.794	0.0218
2541	83.428	0.0120
2542	182.888	0.0055
2543	195.611	0.0051
2544	201.072	0.0050
2545	236.637	0.0042
2546	255.147	0.0039
2547	263.034	0.0038
2548	264.440	0.0038
2549	266.231	0.0038
2550	297.385	0.0034

ที่มา : IMF International Financial Statistics

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งออก และนำเข้า

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งออก¹

การที่ประเทศจะส่งออกสินค้าและบริการต่างๆ ได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญบางประการ ได้แก่ ปริมาณการผลิตในประเทศ ต้นทุนการผลิต อัตราเงินเฟ้อ นโยบายการค้าของต่างประเทศ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ ซึ่งจะได้พิจารณาตามลำดับ

1. ปริมาณการผลิตในประเทศ

การส่งออกมีความสัมพันธ์กับปริมาณการผลิตในประเทศในแง่ที่ว่า ถ้าประเทศสามารถผลิตสินค้าได้มากเกินกว่าความต้องการบริโภคในประเทศ ประเทศจะมีสินค้าที่เหลือเพื่อการส่งออกได้ แต่ถ้าประเทศผลิตสินค้าได้น้อยไม่พอความต้องการบริโภคในประเทศแล้ว ประเทศก็จะไม่มีสินค้าเหลือเพื่อการส่งออกไปขาย (ยกเว้นกรณีลักลอบนำออกขาย) อย่างไรก็ตาม มิได้หมายความว่า ประเทศที่ผลิตสินค้าได้เกินความต้องการบริโภคในประเทศจะสามารถส่งออกสินค้าได้มากด้วย เพราะการที่จะส่งออกได้มากหรือน้อยยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ อีกหลายประการ

2. ต้นทุนการผลิต

ประเทศที่ผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้นทุนการผลิตต่ำ ก็จะสามารถขายสินค้าของตนในตลาดโลกได้ในราคาที่ต่ำกว่าสินค้าของประเทศอื่นๆ ประเทศนั้นย่อมจะส่งออกได้มากกว่าประเทศคู่แข่งกัน ดังนั้น การผลิตอย่างไม่มีประสิทธิภาพหรือการที่ราคาปัจจัยการผลิตต่างๆ อาทิ ราคาวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงานในประเทศ ค่าเช่า และอัตราดอกเบี้ยสูงมาก จะทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผู้ผลิตจึงไม่สามารถขายสินค้าแข่งขันกับผู้ผลิตประเทศอื่นๆ ได้ การส่งออกจะลดลง ทำให้รายได้จากการส่งออกต้องลดลงด้วย

3. อัตราเงินเฟ้อ

ประเทศที่ประสบปัญหาเงินเฟ้อในอัตราสูง ค่าครองชีพสูงขึ้นมากเพราะราคาสินค้าและราคาปัจจัยการผลิตต่างๆ สูงขึ้น สินค้าที่ส่งออกจึงต้องมีราคาสูงขึ้นด้วย ทำให้ไม่สามารถขายสินค้าแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ที่มีอัตราเงินเฟ้อต่ำกว่า หรือไม่ประสบปัญหาเงินเฟ้อได้ การส่งออกของประเทศจึงลดลง

¹ จุฬาลงกรณ์, มหาวิทยาลัย เอกสารสอนชุดวิชา “หลักเศรษฐศาสตร์ 2 : มหเศรษฐศาสตร์”, หน้า 265-270, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542

4. นโยบายการค้าของต่างประเทศ

ถ้าต่างประเทศมีนโยบายการค้าแบบเสรีไม่กีดกันสินค้าจากต่างประเทศ ประเทศก็จะสามารถส่งสินค้าเข้าไปขายในประเทศนั้นได้สะดวก การส่งออกของประเทศจะสูงขึ้น แต่ถ้าต่างประเทศใช้นโยบายการค้ากีดกันสินค้าจากต่างประเทศโดยวิธีการต่างๆ ทำให้ประเทศไม่สามารถส่งสินค้าเข้าไปขายยังประเทศนั้นๆ ได้สะดวก หรือจำเป็นต้องขายในราคาแพงเพราะต้องเสียภาษีเข้าสูง ทำให้ขายได้น้อยลงเหล่านี้อ้วนทำให้การส่งออกและรายได้จากการส่งออกของประเทศค่อนข้างต่ำ

5. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ

ราคาขายสินค้าและบริการให้ต่างประเทศเกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศด้วย ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับเงินสกุลของประเทศคู่ค้าเป็นอัตราที่ไม่เหมาะสม ก็อาจจะทำให้ราคาสินค้าและบริการของประเทศคิดเป็นเงินสกุลต่างประเทศมีราคาสูงหรือแพงเกินไป ซึ่งกระทบการส่งออกได้เช่นกัน ทำให้ประเทศส่งออกได้มากขึ้น หรือเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกก็ได้

6. ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ²

ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลในการกำหนดการส่งออกอีกประการหนึ่ง ได้แก่ ระดับราคาส่งออกเมื่อเทียบกับราคาสินค้าชนิดเดียวกันในตลาดโลก โดยกฎของราคาเดียว (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมหน้า 17) ซึ่งสมมติให้สามารถเคลื่อนย้ายสินค้าได้อย่างเสรีและไม่มีค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ราคาสินค้าในประเทศและในต่างประเทศจะมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ราคาในต่างประเทศจะเท่ากับราคาในประเทศคูณด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนมีค่า 40 บาท เท่ากับ 1 ดอลลาร์สหรัฐแล้ว ราคาสินค้า 10 ดอลลาร์ จะมีค่าเท่ากับ 400 บาท ในสายตาของคนไทย และในทางกลับกันราคาสินค้า 80 บาท ในประเทศจะมีราคา 2 ดอลลาร์ ในสายตาของชาวสหรัฐถ้าราคาสินค้าในประเทศสูงขึ้นจะทำให้สินค้าที่ส่งออกไปขายยังต่างประเทศมีราคาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับราคาในท้องถิ่น ทำให้ชาวต่างประเทศทดแทนการใช้สินค้านำเข้าด้วยสินค้าที่ผลิตในประเทศ ส่งผลให้การส่งออกลดลง และหากอัตราแลกเปลี่ยนหมายถึงจำนวนเงินตราต่างประเทศต่อเงินตราในประเทศหนึ่งหน่วย เช่น หากเป็นชาวสหรัฐอัตราแลกเปลี่ยนจะเท่ากับ 40 บาทต่อ 1 ดอลลาร์ และสำหรับชาวไทยอัตราแลกเปลี่ยนจะเท่ากับ 1/40 ดอลลาร์ต่อหนึ่งบาท เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสูงขึ้นหมายความว่าต้องใช้เงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมากขึ้น เพื่อนำมาแลกกับเงินตราภายในประเทศ 1 หน่วย ในกรณีนี้แม้ว่าราคาสินค้าภายในประเทศไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ตาม ระดับราคาสินค้าที่ส่งออกไปขายยังต่างประเทศในสายตาของคนต่างประเทศจะสูงขึ้น ทำให้การส่งออกลดลง

² สุโขทัยธรรมาริราช, มหาวิทยาลัย เอกสารสอนชุดวิชา “ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค”, หน่วยที่ 10-15, หน้า 112-114, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาริราช, 2543

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเข้า

การที่ประเทศจะนำเข้าสินค้าและบริการต่างๆ มากหรือน้อยอย่างไรขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ ได้แก่ ระดับรายได้ประชาชาติ อัตราเงินเฟ้อ นโยบายการค้าของประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ

1. ระดับรายได้ประชาชาติ

รายได้ประชาชาติเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การนำเข้า เช่นเดียวกับการที่มีผลกระทบต่อ การบริโภค กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติสูงขึ้นประชาชนย่อมมีอำนาจซื้อสินค้าสูงด้วย ทำให้ครัวเรือนสามารถซื้อสินค้าบริโภคได้มากขึ้น ทั้งที่เป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศ และสินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศ การนำเข้าจึงผันแปรไปกับระดับรายได้ประชาชาติในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้เมื่อระดับรายได้ประชาชาติสูงขึ้น ตลาดสินค้าในประเทศขยายตัว กระตุ้นให้ผู้ผลิตทำการลงทุนมากขึ้น ทำให้ต้องมีการซื้อเครื่องจักรและสินค้าทุน ตลอดจนวัตถุดิบต่างๆ จากต่างประเทศมากขึ้นด้วย ประเทศจึงต้องนำเข้าสินค้าและบริการต่างๆ มากขึ้น จึงกล่าวได้ว่า เมื่อระดับรายได้ประชาชาติสูงขึ้น ประเทศจะมีความต้องการซื้อสินค้าเข้ามาเพิ่มขึ้น ทั้งที่เป็นสินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้าทุนและวัตถุดิบเพื่อการผลิตต่างๆ

2. อัตราเงินเฟ้อ

การที่ประเทศต้องประสบปัญหาเงินเฟ้อในประเทศในอัตราที่สูง ระดับราคาสินค้าต่างๆ ไปสูงขึ้นอย่างมาก แสดงว่าสินค้าและบริการต่างๆ ในประเทศมีไม่เพียงพอกับความ ต้องการภายในประเทศ ดังนั้น เพื่อให้ปัญหาเงินเฟ้อบรรเทาลงบ้าง รัฐบาลอาจต้องยอมให้มีการนำเข้าสินค้า จากต่างประเทศซึ่งมีราคาถูกกว่าเป็นจำนวนมากขึ้น (เพราะต่างประเทศไม่ประสบปัญหาเงินเฟ้อหรือ ภาวะการณ์ขาดแคลนสินค้า) เพื่อเป็นการเพิ่มอุปทานของสินค้าในระยะสั้น ทำให้ระดับราคาไม่ถีบตัว สูงขึ้น ทางด้านของผู้ผลิตก็มีความต้องการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายในประเทศมากขึ้น เพราะเขาสามารถนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศได้ในราคาต่ำ และนำมาขายในประเทศได้ในราคาที่สูงกว่า (เพราะประเทศเกิดเงินเฟ้อสูงกว่าต่างประเทศ) ทำให้มีโอกาสได้รับกำไรสูงขึ้น จึงสรุปได้ว่า ในยามที่ประเทศเกิดปัญหาเงินเฟ้อ ความต้องการนำเข้าสินค้าจะสูงขึ้นด้วย แต่ในยามที่ประเทศประสบ ปัญหาเศรษฐกิจชะงัก การนำเข้าในช่วงนั้นจะลดลงด้วย

3. นโยบายการค้าของประเทศ

ประเทศที่ดำเนินนโยบายการค้าแบบเสรี ไม่มีการกีดกันจากต่างประเทศ การนำเข้าของ ประเทศนั้นทำได้สะดวกไม่มีอุปสรรคกีดขวาง การนำเข้าของประเทศจะสูงกว่ากรณีที่ประเทศดำเนิน นโยบายกีดกันสินค้าจากต่างประเทศ ทำให้สินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายในตลาดภายในประเทศ ได้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่ประเทศไทยได้ลดอัตราภาษีนำเข้ารถยนต์จากต่างประเทศ และยกเลิก การนำเข้ารถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่มีขนาดต่ำกว่า 1,500 ซีซี ในปี พ.ศ. 2535 ทำให้ประเทศไทยมียอด นำเข้ารถยนต์เพิ่มขึ้นอย่างมากทั้งที่เป็นรถยนต์ขนาดเล็กและรถยนต์ขนาดใหญ่

4. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ

เนื่องจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศต้องเกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ กล่าวคือ ต้องมีการชำระค่าซื้อสินค้าต่างประเทศ ดังนั้น ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับเงินสกุลในประเทศไม่เหมาะสมก็จะกระทบต่อราคาสินค้าเข้า ตัวอย่างเช่น ถ้าเดิมอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและเงินบาทคือ $\$1 = \text{฿}26$ การซื้อสินค้าจากต่างประเทศในราคา 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ จะชำระด้วยเงินบาทเพียง 26 บาท แต่ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนได้เปลี่ยนเป็น $\$1 = \text{฿}45$ การซื้อสินค้าจากต่างประเทศในราคา 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ จะต้องชำระเงินบาทที่มากขึ้น คือเท่ากับ 45 บาท สินค้าเข้านั้นจึงมีราคาแพงขึ้นมาก ทำให้ผู้นำเข้าในประเทศนำเข้าสินค้าน้อยลง การนำเข้าสินค้ามากหรือน้อยจึงขึ้นอยู่กับอัตราแลกเปลี่ยนด้วย

นอกจากปัจจัยต่างๆ ดังที่ได้อธิบายข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการนำเข้า เช่น ธรรมเนียมของคนในประเทศ การเลียนแบบการบริโภคของชาวต่างประเทศ และความนิยมในการใช้บัตรเครดิต ตัวอย่างเช่น ถ้าคนในประเทศมีรสนิยมใช้สินค้าที่ผลิตในต่างประเทศ เพราะรู้สึกว่ามีคุณภาพดีและทันสมัย ชอบเลียนแบบการบริโภคของชาวต่างประเทศที่ร่ำรวยกว่า เช่น ต้องมีรถยนต์หรูๆ คันใหญ่ๆ ซึ่งประเทศไม่สามารถผลิตได้ ต้องมีเรือยอร์ชส่วนตัวล่องทะเล ทำให้ต้องมีการนำเข้ารถยนต์ราคาแพงและเรือยอร์ชจากประเทศในทวีปยุโรป และประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น และความสะดวกในการใช้บัตรเครดิตเพื่อซื้อสินค้าในต่างประเทศ ทำให้การซื้อสินค้าเพื่อการบริโภคทำได้สะดวกยิ่งขึ้น การนำเข้าของประเทศนั้นจะค่อนข้างสูงกว่าประเทศที่ประชาชนนิยมใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศ ยึดมั่นในแบบแผนการบริโภคของตนเองโดยไม่เลียนแบบการบริโภคของชนประเทศอื่นที่ร่ำรวยกว่า

5. ระดับราคาโดยเปรียบเทียบ

การวัดราคาสินค้านำเข้าเมื่อเทียบกับราคาในประเทศหรือราคาสัมพัทธ์ (Relative Price) ทำได้โดยการแปลงราคาที่เป็นราคาในรูปของเงินตราต่างประเทศมาเป็นราคาในประเทศ ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนลดต่ำลง (Devaluation) ทำให้ใช้เงินตราต่างประเทศน้อยลง เพื่อแลกกับเงินสกุลในประเทศหนึ่งหน่วย เช่น เงินบาทลดค่าลงจาก $1/25$ ดอลลาร์ต่อหนึ่งบาท เป็น $1/40$ ดอลลาร์ต่อหนึ่งบาท หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเงินบาทลดค่าลงจาก 25 บาทต่อดอลลาร์เป็น 40 บาทต่อดอลลาร์ ในกรณีนี้แม้ว่าราคาในรูปของเงินดอลลาร์จะไม่เปลี่ยนแปลง แต่ของราคา 1 ดอลลาร์ในสหรัฐฯจะมีราคาเพิ่มขึ้นจาก 25 เป็น 40 บาท ในกรณีนี้คนในประเทศจะรู้สึกว่าของที่นำเข้าจากสหรัฐมีราคาแพงขึ้น และจะลดการนำเข้าลง สำหรับระดับราคาสินค้าภายในประเทศนั้นจะเป็นตัวเปรียบเทียบกับราคาสินค้านำเข้าในรูปของเงินตราต่างประเทศ ถ้าราคาในประเทศสูงขึ้น คนจะหันไปบริโภคสินค้านำเข้า

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราเงินเฟ้อ

การแสดงความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นนั้นสามารถที่จะวัดความสามารถในการแข่งขันโดยศึกษาจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยอาศัยอำนาจซื้อเปรียบเทียบ สารสำคัญของแนวคิดนี้คือ อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตราสองสกุลจะเป็นสิ่งที่ทำให้อำนาจซื้อของเงินตราทั้งสองสกุลเท่ากัน และถ้าหากอำนาจซื้อของเงินสกุลหนึ่งเป็น 2 เท่าของเงินอีกสกุลหนึ่ง อัตราแลกเปลี่ยนดุลยภาพระหว่างเงินสกุลแรกและเงินสกุลหลังจะเท่ากับ 1:2 ซึ่งหมายความว่า เงินสกุลแรกหนึ่งหน่วยจะมีค่าเท่ากับเงินสกุลหลัง 2 หน่วย และถ้าอำนาจซื้อเปรียบเทียบของเงินตราสกุลแรกลดลงเมื่อเทียบกับอำนาจซื้อของเงินตราอีกสกุล การลดลงของอำนาจซื้อดังกล่าวจะเป็นผลสะท้อนให้อัตราแลกเปลี่ยนของเงินสกุลนั้นเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยน โดยอาศัยอำนาจซื้อเปรียบเทียบ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนกับการเปลี่ยนแปลงระดับราคาซึ่งใช้อัตราเงินเฟ้อเป็นตัววัด (คำนวณได้จากดัชนีราคาผู้บริโภค) ซึ่งผู้ที่ทำให้ทฤษฎีนี้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปคือ Gustav Cassel ทฤษฎีนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ ค.ศ. 1920 โดยมีพื้นฐานจากกฎของสินค้าราคาเดียว (Law of One Price) ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนทันทีเริ่มต้นจากจุดดุลยภาพแล้ว ความแตกต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของทั้งสองประเทศในระยะยาวมีแนวโน้มที่จะถูกขจัดด้วยการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนที่เท่ากันแต่ในทิศทางตรงกันข้าม เพื่อที่จะรักษาดุลยภาพของค่าเสมอภาคของอำนาจซื้อของประเทศทั้งสอง เช่น ถ้าอัตราเงินเฟ้อในประเทศไทยจะสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นค่าเงินบาทจะมีค่าลดลงโดยมีปริมาณการเปลี่ยนที่เท่ากัน ซึ่งแนวคิดหลักของทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค คือ ถ้าสมมติให้ไม่มีต้นทุนในการทำธุรกรรมซื้อขายสินค้านานาชาติระหว่างประเทศ (Transaction Cost) และการกีดกันทางการค้า (Trade Barriers) ราคาสินค้าในแต่ละประเทศเมื่อคิดในรูปเงินสกุลเดียวกันควรมีค่าเท่ากัน เนื่องจากถ้าราคาสินค้าแตกต่างกันในแต่ละประเทศแล้ว จะทำให้เกิดการแสวงหากำไร (Arbitrage) โดยการซื้อสินค้าในประเทศที่มีราคาถูกไปขายในประเทศที่มีราคาแพง จนกระทั่งส่วนต่างของราคาสินค้านั้นหายไปมากที่สุด ซึ่งการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ของสินค้าในตลาดที่มีราคาต่ำจะทำให้ราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่การเพิ่มขึ้นของอุปทานของสินค้าในตลาดที่มีราคาสูงกว่าจะทำให้ราคาสินค้าลดลง

จากทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคตามแนวคิดแบบสมบูรณ³ กล่าวว่า ราคาของสินค้าชนิดเดียวกันหลังหักค่าใช้จ่ายในการขนส่งและค่าธรรมเนียมศุลกากรแล้ว ควรมีราคาเท่ากันตามกฎหมายของสินค้าราคาเดียว แต่ถ้าแต่ละประเทศใช้เงินคนละสกุล อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตราสองสกุลนั้นจะต้องทำให้สินค้านั้นมีราคาเท่ากันด้วย

³ สุโขทัยธรรมาราช, มหาวิทยาลัย เอกสารสอนชุดวิชา “ธุรกิจการเงินระหว่างประเทศ”, หน่วยที่ 1-7, หน้า 204-209, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2535

$$P_{TH}^{\text{ข้าวสาร}} = P_{US}^{\text{ข้าวสาร}} \times So \text{ (บาท/\$)} \quad (1)$$

นั่นคือราคาข้าวสารในไทยคิดในรูปเงินบาท เท่ากับราคาข้าวสารในอเมริกาคิดในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา คูณด้วย อัตราแลกเปลี่ยนของเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเมื่อเทียบในรูปของเงินบาท

$$So \text{ (บาท/\$)} = P_{TH}^{\text{ข้าวสาร}} / P_{US}^{\text{ข้าวสาร}} \quad (2)$$

ดังนั้นอัตราแลกเปลี่ยนค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเมื่อเทียบกับเงินบาท เท่ากับ ราคาข้าวสารหนึ่งถังในรูปเงินบาทในประเทศไทยหารด้วย ราคาข้าวสารหนึ่งถังในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ในกรณีที่ไม่วางใจถึงสินค้าชนิดเดียวคือ ข้าวสารเท่านั้น แต่คำนึงถึงสินค้าทุกชนิดอันเป็นลักษณะของกลุ่มของสินค้าทั้งหมด กล่าวได้ว่า

$$So \text{ (บาท/\$)} = \text{ราคาของกลุ่มสินค้าทุกชนิดจำนวนหนึ่งหน่วยในประเทศไทยในรูปเงินบาท} / \text{ราคาของสินค้าทุกชนิดจำนวนหนึ่งหน่วยในประเทศสหรัฐอเมริกาในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐ} \quad (3)$$

แนวคิดของอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวนี้ ได้พัฒนามาจากกฎของสินค้าราคาเดียว ซึ่งคำนวณจากราคาของสินค้าชนิดเดียวกันในแต่ละประเทศ เป็นแนวคิดแบบสมบูรณของทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค ซึ่งทฤษฎีนี้จะคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนที่ควรจะเป็นจากราคาของกลุ่มสินค้าในแต่ละประเทศ ซึ่งโดยปกติจะใช้ดัชนีราคาหรืออัตราเงินเฟ้อที่ได้คำนวณในแต่ละประเทศเป็นเกณฑ์คำนวณ

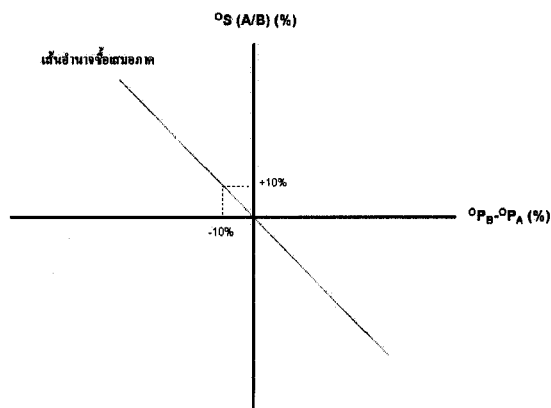
$$So \text{ (บาท/\$)} = \text{ดัชนีราคาในประเทศไทยในรูปของเงินบาท} / \text{ดัชนีราคาในประเทศสหรัฐอเมริกาในรูปของเงินดอลลาร์สหรัฐ}$$

$$= \text{อัตราเงินเฟ้อในประเทศไทย} / \text{อัตราเงินเฟ้อในประเทศสหรัฐอเมริกา} \quad (4)$$

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคตามแนวคิดแบบสมบูรณ์จะสอดคล้องกับแนวคิดทางตรรกวิทยาในการอธิบายทฤษฎีดังกล่าว แต่ในการทดสอบทฤษฎีว่าสามารถใช้ได้หรือไม่ นั้นเป็นการยากมากเพราะว่าประเทศต่างๆ ใช้กลุ่มของสินค้าที่แตกต่างกันในการคำนวณดัชนีราคา ซึ่งหมายความว่ากฎของสินค้าราคาเดียวถึงแม้จะใช้ได้กับสินค้าแต่ละชนิด แต่วิธีการคำนวณดัชนีราคาซึ่งขึ้นอยู่กับให้ความสำคัญของสินค้าแต่ละชนิด เพราะนักสถิติใช้การถ่วงน้ำหนักตามความเหมาะสมในประเทศของตน เพื่อที่จะสามารถคำนวณอัตราเงินเฟ้อในประเทศนั้น โดยพยายามคำนึงถึงความแตกต่างในรสนิยมและความต้องการของประชาชนในประเทศนั้นๆ เช่น คนในประเทศหนาวจะใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อสร้างความอบอุ่นมาก และใช้น้ำมันมะกอกน้อยกว่าคนในประเทศแถบที่ร้อนกว่า ตัวถ่วงน้ำหนักที่แตกต่างกันทำให้ดัชนีราคาสินค้าของแต่ละประเทศมีฐานในการคำนวณที่ไม่เท่ากัน

ทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคตามแนวคิดเปรียบเทียบ มีขึ้นเนื่องจากทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคในแนวคิดแบบสมบูรณ์ยากมากในการทดสอบทฤษฎีเชิงวิจัย และไม่มีประโยชน์มากนักในการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศ ทฤษฎีนี้จึงสามารถสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินตราต่างประเทศจะเท่ากับอัตราเงินเฟ้อในประเทศลบด้วยอัตราเงินเฟ้อในต่างประเทศ นั่นคือการ

เปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนจะเท่ากับผลแตกต่างของอัตราเงินเฟ้อในสองประเทศแต่แสดงในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งแสดงได้ตามภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 เส้นอำนาจซื้อเสมอภาค

จากภาพดังกล่าว แขนงนอนเป็นความแตกต่างของอัตราเงินเฟ้อของสองประเทศ แขนงตั้งเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศที่ควรจะเป็น หน่วยวัดทั้งสองแกนเป็นเปอร์เซ็นต์ เส้นอำนาจซื้อเสมอภาคเป็นเส้นทแยงมุมผ่านจุดกำเนิด ทำมุมเท่ากับ 45 องศา และที่ 4 นั่นคือ ความแตกต่างในอัตราเงินเฟ้อในสองประเทศ จะต้องเท่ากับอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศที่คาดไว้

3. วรรณกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

จักรี สกุลบงกช⁴ (2518) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อราคาส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทย” (The impact of exchange rate on Thai industrial export Prices) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงค่าเงินบาทต่อราคาสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญของไทย โดยเปรียบเทียบผลกระทบเป็นรายอุตสาหกรรมที่ส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าแต่ละประเทศ ผลการศึกษาเป็นดังนี้ ภาคการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทยมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ และเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ราคาสินค้าส่งออกมีการเปลี่ยนแปลง โดยมีทฤษฎีกล่าวไว้ว่าเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนมีค่าอ่อนลงจะทำให้ดุลการค้าดีขึ้น อันเป็นผลมาจากราคาสินค้าส่งออกที่ลดลงในสายตาชาวต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตามผลของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อราคาสินค้าส่งออก อาจไม่เป็นตามทฤษฎีดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อแยกพิจารณาสินค้าต่างชนิดกัน และประเทศคู่ค้าที่แตกต่างกัน สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้พิจารณาสินค้าอุตสาหกรรมของไทย 3 รายการ อันประกอบด้วยอุตสาหกรรมยานพาหนะ อุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์

⁴ จักรี สกุลบงกช, “ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อราคาสินค้าอุตสาหกรรมของไทย”, เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, 2518

และอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้า โดยแยกพิจารณาผลกระทบที่มีต่อประเทศคู่ค้าที่สำคัญ 5 ประเทศ ในแต่ละอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่าราคาสินค้าส่งออกในอุตสาหกรรมยานพาหนะไปยังประเทศ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย เบลเยียม และโปรตุเกส ได้รับผลการส่งผ่านจากอัตราแลกเปลี่ยนอย่าง สมบูรณ์ กล่าวคือ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงไปราคาสินค้าส่งออกในสกุลเงินบาทจะคงที่ทำให้ ราคาสินค้าส่งออกในสกุลเงินต่างประเทศมีราคาตกลงหรือเพิ่มขึ้นเท่ากับการเปลี่ยนแปลงในอัตรา แลกเปลี่ยน ยกเว้นประเทศญี่ปุ่นที่ราคาสินค้าส่งออกไม่ได้รับผลการส่งผ่านจากอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้ราคาสินค้าส่งออกในรูปสกุลเงินเยนไม่มีการเปลี่ยนแปลง ในอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ การ ส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ได้รับผลการส่งผ่านจากอัตราแลกเปลี่ยนอย่างสมบูรณ์ แต่การส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ และมาเลเซีย กลับไม่ได้รับผลการส่งผ่านจากอัตรา แลกเปลี่ยน สำหรับอุตสาหกรรมแผงวงจรไฟฟ้าการส่งออกไปประเทศสหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ได้รับผลการส่งผ่านจากอัตราแลกเปลี่ยนอย่างสมบูรณ์ ยกเว้นการส่งออกไป ประเทศไต้หวันที่ราคาสินค้าส่งออกไม่ได้รับผลการส่งผ่านจากอัตราแลกเปลี่ยน จากผลการศึกษาจะ เห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน อาจมีข้อปัจจัยในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในด้าน ราคาส่งออกสินค้า ทั้งนี้เนื่องจากผลของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อราคาสินค้าส่งออกในแต่ละ อุตสาหกรรมและแต่ละตลาดจะแตกต่างกันไป การอ่อนค่าของอัตราแลกเปลี่ยนจึงอาจไม่เป็น ประโยชน์ต่อการส่งเสริมสินค้าส่งออกเสมอไป

Romeo M. Bautista⁵ (2528) ทำการศึกษาผลกระทบนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน และนโยบาย การค้าที่มีต่อการผลิตเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรในฟิลิปปินส์ (Effects of trade and exchange rate policies on export production incentives in Philippines agriculture) โดยทำการคำนวณผลกระทบจาก การใช้นโยบายต่างๆ ที่มีต่ออัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (Effective exchange rate) หลังจากนั้นจึงนำค่า อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงที่ได้มาแทนค่าในแบบจำลองเศรษฐกิจ เพื่อคำนวณอัตราส่วนราคาส่งออกต่อ ราคาสินค้าในประเทศ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ และการผลิต เพื่อการส่งออก

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายการค้าและอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศฟิลิปปินส์ ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2493-2523 เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ราคาสินค้าส่งออกต่อราคาสินค้าในประเทศลดลง และลดแรงจูงใจ ผู้ผลิตที่ทำการผลิตเพื่อการส่งออก การลดในสัดส่วนดังกล่าวสำหรับสินค้าในภาคเกษตรมีมากกว่า สินค้าในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ดุลการค้าของประเทศฟิลิปปินส์ขาดดุลในช่วง ระยะเวลาดังกล่าว เนื่องจากภาคเกษตรเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญ และมีสัดส่วนในผลิตภัณฑ์ มวลรวมในประเทศสูงถึงร้อยละ 30%

⁵ Bautista, Romeo M., "Effect of trade and exchange rate policies on export production incentives in Philippines agriculture", The Philippines Economic Journal 59, 24 (September): 2-3., 1985

The Economist⁶ (2529) นิตยสารด้านเศรษฐกิจ และการเงินระดับโลกมีการตีพิมพ์เป็นรายปี ได้เกิดแนวความคิดที่แปลกในการหาสินค้าชนิดหนึ่งเพื่อจัดทำดัชนีราคาเปรียบเทียบทั่วโลก ซึ่งสินค้าดังกล่าวก็คือ บิ๊กแม็คจากแมค โดนัล ซึ่งเป็นอาหารที่มีจำหน่ายอยู่ทั่วทุกมุมโลก และมีผู้บริโภคต่อวันนับล้านชิ้นทั่วโลก เป็นสินค้าที่มีการซื้อ-ขายกันถึง 120 ประเทศทั่วโลก เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการเปรียบเทียบที่จะทำให้ออกมาใกล้เคียงที่สุด จึงได้ชื่อว่า “Big Mac Index” เป็นการวัดค่าอำนาจการซื้อโดยเปรียบเทียบ (PPP) อย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งดัชนีนี้ทำให้เกิดศัพท์คำว่า *Burgernomics* การคำนวณนั้นจะคำนวณจากอำนาจการซื้อ โดยเปรียบเทียบระหว่างสกุลเงินตรา 2 ประเทศ และมีการทดสอบโดยเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนกับราคาสินค้านั้นในแต่ละประเทศด้วย ในเชิงทฤษฎีนั้นอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสม คืออัตราแลกเปลี่ยนที่ทำให้อำนาจซื้อมีความทัดเทียมกัน (PPP) หมายความว่าในระยะยาวนั้น ราคาสินค้าในประเทศหนึ่ง จะต้องมียุทธศาสตร์เท่ากับสินค้าในอีกประเทศหนึ่ง เพราะประเทศที่ราคาสินค้าต่ำก็จะขายสินค้าให้กับประเทศที่สินค้ามีราคาสูงจนกระทั่งราคาปรับมาเท่ากันที่สุดในที่สุด

จากตาราง 2.1 วิธีการคำนวณอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสม หาโดยเอาราคาบิ๊กแม็คที่สหรัฐอเมริกาเป็นฐานในการเปรียบเทียบ ในที่นี้ราคาคือ 3.10 ดอลลาร์สหรัฐ (ราคาในปัจจุบัน) จากนั้นก็เอาราคาบิ๊กแม็คของประเทศที่ต้องการเปรียบเทียบมาคำนวณ สมมติว่าประเทศไทย ราคาบิ๊กแม็คคือ 60 บาท หากเรายึดตามหลักทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค คือบิ๊กแม็คของไทย และสหรัฐอเมริกา ต้องมีราคาเท่ากัน เราจะพบว่าอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสมจะต้องเอาราคาบิ๊กแม็ค 60 บาทหารด้วย 3.10 ก็จะได้เท่ากับ 19.4 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ แต่ปัจจุบันค่าเงินบาทอยู่ที่ 38.4 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีค่าอ่อนเกินไปถึง 50% หรือค่าเงินหยวนจีนที่มีค่าต่ำกว่าความเป็นจริง 58% ค่าเงินเยนมีค่าต่ำกว่าความเป็นจริง 28% ส่องกงต่ำกว่าความเป็นจริง 50% และได้วันมีค่าเงินต่ำกว่าความเป็นจริง 25% ซึ่งจะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการค้าระหว่างประเทศ ที่ประเทศที่เน้นการส่งออกจะเน้นแนวนโยบายที่ให้ค่าเงินอ่อนเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการส่งออก แต่ดัชนีบิ๊กแม็คนี้มีความแม่นยำในการคาดการณ์อัตราแลกเปลี่ยนไม่มากนัก เนื่องมาจากในหลายประเทศการรับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ดจากต่างประเทศจะมีราคาแพงกว่าเมื่อเทียบกับร้านอาหารท้องถิ่น และอุปสงค์ของสินค้ามีไม่เท่ากันในแต่ละประเทศ เช่นที่อินเดีย ความต้องการบริโภคบิ๊กแม็คนั้นมีไม่เท่าในสหรัฐอเมริกา ในขณะที่คนอเมริกันที่มีรายได้ต่ำอาจบริโภคบิ๊กแม็ค 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ คนมาเลเซียที่มีรายได้ต่ำอาจจะไม่เคยบริโภคบิ๊กแม็คเลย สถานภาพทางสังคมในการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ด, ภาษีท้องถิ่น, ระดับการแข่งขัน และภาษีนำเข้าอาจไม่ได้บ่งชี้ถึงภาพรวมเศรษฐกิจ นอกจากนี้ไม่มีเหตุผลทางทฤษฎีใดที่จะตอบคำถามว่าทำไมสินค้าและบริการที่ไม่ได้ทำการค้าขาย เช่น ราคาทรัพย์สิน ควรจะเท่ากันในแต่ละประเทศ นี่ก็คือเหตุผลทางทฤษฎีสำหรับอำนาจการซื้อ

⁶ “Big Mac Index”, The Economist, 1986

เสมอภาคที่มีความแตกต่างกับอัตราแลกเปลี่ยนตลาด อย่างไรก็ตามดัชนีบิกแมคก็เป็นที่น่าสนใจจากนักเศรษฐศาสตร์อย่างกว้างขวาง

กาญจนา พงษ์พานิช⁷ (2531) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนการผลิตต่อดัชนีราคาผู้บริโภค ระหว่างปี 2521-2524 โดยใช้ตารางปัจจัยผลผลิตที่จัดทำโดยคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีขนาด 26 x 26 สาขาการผลิตของปี 2518 และ 2525 รวมทั้งมีการประยุกต์แบบจำลองราคาของ V. Bulmer Thomas มาใช้เป็นเครื่องมือศึกษาผลกระทบของมาตรการต่างๆ ได้แก่ การปรับราคาขายปลีกน้ำมัน การปรับอากรขาเข้า การปรับค่าจ้างขั้นต่ำ และการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่มีต่อผู้ผลิต และใช้โครงสร้างค่าใช้จ่ายตามการจัดทำดัชนีราคาผู้บริโภค เพื่อศึกษาผลกระทบต่อผู้บริโภค ผลการศึกษาพบว่า การที่ดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้นเป็นผลมาจากสาขาการผลิตต่างๆ มีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลจากการใช้ตารางปัจจัย-ผลผลิต พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อดัชนีราคาผู้บริโภคมากที่สุด ได้แก่ การปรับราคาขายปลีกน้ำมัน รองลงมาคือ การปรับอากรขาเข้า การปรับค่าจ้างขั้นต่ำ และการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงผลที่มีต่อต้นทุนของสาขาการผลิตต่างๆ โดยเฉพาะผลของการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศพบว่า ส่งผลต่อสาขาเครื่องจักร สาขาผลิตภัณฑ์โลหะ สาขากระดาษ และการพิมพ์ โดยใช้ตารางปี 2518 ในขณะที่กระทบต่อสาขากระดาษ และการพิมพ์ สาขาเครื่องจักร สาขาอื่นๆ โดยใช้ตารางปี 2525 สามารถสรุปได้ว่าการที่ระดับราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นในช่วงปี 2521-2524 มีสาเหตุมาจากต้นทุนเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการนำเข้าปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ

กิจพันธ์ ศรีอุบลมาศ⁸ (2538) ได้ศึกษาผลกระทบหน่วยเงินตราสกุลยูโรต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยกับสหภาพยุโรป โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพื้นฐานประเภท IS-LM-BOP ในภาคการค้าระหว่างประเทศของระบบเศรษฐกิจขนาดเล็ก และใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นถึง การเพิ่มขึ้นของค่าเงินตราสกุลยูโรจะทำให้มูลค่าการส่งออกของไทยไปสหภาพยุโรป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทสินค้าอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นในทางเดียวกัน และมีผลกระทบต่อมูลค่าการนำเข้าของไทยจากสหภาพยุโรป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทสินค้าทุน วัตถุดิบ และกึ่งวัตถุดิบในทิศทางเดียวกัน ด้วย แต่ผลกระทบของหน่วยเงินตราสกุลยูโรที่มีต่อมูลค่าการนำเข้าไม่สอดคล้องกับทฤษฎี เนื่องจากเหตุผลสำคัญ 2 ประการคือ สินค้านำเข้าของไทยส่วนใหญ่นำมาใช้เป็นปัจจัยในการผลิตสินค้า

⁷ กาญจนา พงษ์พานิช, "ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนการผลิตต่อดัชนีราคาผู้บริโภคระหว่างปี 2521-2524", เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531

⁸ กิจพันธ์ ศรีอุบลมาศ, "ผลกระทบของหน่วยเงินตราสกุลยูโรต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยระหว่างปี 2518-2535", เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538

อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก และทดแทนการนำเข้า และโครงสร้างภาษีอากรนำเข้าที่ให้สิทธิพิเศษ สำหรับการนำเข้าปัจจัยการผลิตที่ใช้ในอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกตามนโยบายการส่งเสริมการส่งออก นอกจากนี้ผลการศึกษาแสดงด้วยว่ารายได้ที่แท้จริงของประชากรในสหภาพยุโรปที่เพิ่มขึ้น จะทำให้มูลค่าการนำเข้าของสหภาพยุโรปจากประเทศไทยเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่มากกว่าด้วย

นิสิต ธีรสุขพิมล⁹ (2538) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งออกของไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวในการส่งออกของประเทศไทย และความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย ได้ใช้ทฤษฎี Constant Market Share (CMS) มาใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งจะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงการส่งออกโดยแบ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญ 4 ประเภท คือ การเพิ่มขึ้นของการค้าโลก ส่วนประกอบของสินค้าส่งออกของประเทศไทย ส่วนประกอบของตลาดส่งออกของไทย และความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออกของไทย โดยในการศึกษานี้ ได้แบ่งช่วงเวลาการศึกษาออกเป็นสองช่วง คือ ช่วงปี 2523-2527 และช่วงปี 2527-2531

ในส่วนของการวิเคราะห์ พบว่าในช่วงปี 2523-2527 ปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อการเพิ่มการส่งออกของประเทศไทยมากที่สุด ได้แก่ ผลจากส่วนประกอบของสินค้า ในขณะที่ผลจากส่วนประกอบของตลาดมีผลเพียงเล็กน้อย แต่ผลจากส่วนประกอบของสินค้า และการเพิ่มการค้าของโลกมีค่าทำให้การส่งออกลดลง เนื่องมาจากช่วงเวลานี้เกิดภาวะเศรษฐกิจของโลกตกต่ำ จากวิกฤติน้ำมันครั้งที่ 2 ในปี 2522 ส่วนในช่วงปี 2527-2531 ก็ยังพบว่า ผลจากความสามารถในการแข่งขัน เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเพิ่มการส่งออกของไทยอยู่นั่นเอง แต่ในช่วงเวลานี้ ปัจจัยทางการเพิ่มการค้าของโลก มีความสำคัญต่อเป็นอันดับสอง เนื่องมาจากเป็นช่วงภาวะเศรษฐกิจของโลกเริ่มฟื้นฟูและเจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นในช่วงที่วิเคราะห์ครอบคลุมของทั้ง 2 ช่วงคือ ปี 2523-2531 จึงได้รับผลกระทบรวมคล้ายๆ กันคือ ผลจากความสามารถในการแข่งขันมากที่สุด รองลงมาคือการเพิ่มขึ้นของการค้าโลก ในขณะที่ผลจากส่วนประกอบของสินค้าและตลาด ยังเป็นปัจจัยที่ประเทศไทยยังต้องปรับปรุงอยู่มาก

ในการศึกษาถึงอำนาจการแข่งขันทางการค้าต่างประเทศของประเทศไทยโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนโดยเปรียบเทียบ (PPP) จะใช้ข้อมูลที่น่ามาศึกษาช่วงปี พ.ศ. 2523-2534 ซึ่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับดัชนีราคาสินค้าของแต่ละประเทศ ใช้ดัชนีราคาผู้บริโภค โดยกำหนดให้ปี พ.ศ. 2528 เป็นปีฐาน เพื่อศึกษาความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย ซึ่งกลไกที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างหนึ่งคือ ระดับราคาเป็นเครื่องสะท้อนถึงความสามารถในการแข่งขันในด้านการค้าระหว่างประเทศ ประเทศที่มีระดับราคาสูงจึงมักขาดดุลการค้ามากและค่าเงินมีแนวโน้มลดลง อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแล้วมักจะมีผลของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อดุลการค้า

⁹ นิสิต ธีรสุขพิมล, “การวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งออกของประเทศไทย” , เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538

และดุลการชำระเงินเกิดขึ้นด้วย เช่น การกีดกันทางการค้า การเคลื่อนย้ายของทุน หรือการเปลี่ยนแปลงของรายได้ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวก็จะมีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยน ความไม่เสรีทางการค้าระหว่างประเทศด้วยค่าขนส่ง ภาษี เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้อัตราแลกเปลี่ยนที่สมดุลในระยะสั้นเบี่ยงเบนไปจากค่าตามทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค (PPP) และค่าความเบี่ยงเบนนี้จะมากขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของข้อกีดกันทางการค้า

ฉลองภพ สุสังกรกาญจน์¹⁰ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยกระทบการส่งออกของไทย และยุทธศาสตร์และแนวทางแก้ไข” การศึกษาได้ใช้ข้อมูลการส่งออกของไทยวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอดีต และเน้นการเปลี่ยนแปลงในช่วงปี 2539-2540 มีการคำนวณดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage) และการเปลี่ยนแปลงส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่สำคัญของไทยเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแข่งขันเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ นอกจากนี้ยังใช้วิธีทางเศรษฐมิติหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงประมาณต่อการส่งออกในสินค้าสำคัญห้าชนิด ในด้านปัจจัยเชิงคุณภาพการศึกษาได้วิเคราะห์ปัจจัยภายในประเทศรวมทั้งมาตรการของรัฐบาลที่มีผลต่อต้นทุนการส่งออก รวมทั้งมีการสัมภาษณ์และสำรวจความคิดเห็นผู้ประกอบการโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดยุทธศาสตร์การส่งออก

ผลการศึกษาพบว่า การขยายตัวของการค้าโลก และการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่แท้จริง เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งออกไทย ดังนั้นในปี 2539 การที่การค้าโลกมีการขยายตัวอย่างมาก โดยเฉพาะจากการมีอุปทานส่วนเกินของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่แท้จริงของไทยแข็งขึ้น ส่งผลให้การส่งออกของไทยมีการขยายตัวค่านอกจากนี้การศึกษาพบว่า ไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขันสินค้าที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และใช้แรงงานเข้มข้น ทั้งนี้ค่าแรงของไทยสูงกว่าประเทศกำลังพัฒนา อัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าประเทศอื่นส่วนใหญ่ในเอเชีย ความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานมีน้อยเมื่อเทียบกับประเทศอื่น มาตรการการลงทุนและภาษีโน้มเอียงในทางลบต่ออุตสาหกรรมส่งออก ปัจจัยเหล่านี้สร้างปัญหาที่สะสมและทำให้สถานการณ์รุนแรงขึ้น ทำให้การส่งออกในปี 2539 ของไทยชะลอตัวมากกว่าประเทศในเอเชียตะวันออกที่ประสบปัญหาด้านสภาวะแวดล้อมของเศรษฐกิจระหว่างประเทศเช่นเดียวกับไทย

ในการแก้ไขปัญหาค่าส่งออกนั้น ในระยะปัจจุบันที่อยู่ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจมีปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะความอ่อนแอของสถาบันการเงิน ทำให้ไม่สามารถปล่อยสินเชื่อตามปกติ ส่งผลต่อสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจอย่างรุนแรง นอกจากนี้นักลงทุนต่างประเทศยังขาดความเชื่อมั่นในความมั่นคงทางเศรษฐกิจทำให้มีการเคลื่อนย้ายทุนออกนอกประเทศ อีกทั้งเศรษฐกิจในเอเชียอยู่ในภาวะที่ไม่มีเสถียรภาพและมีการขยายตัวต่ำ ดังนั้นการจะแก้ไขปัญหาส่งออกจะต้องแก้ปัญหาเศรษฐกิจ

¹⁰ ฉลองภพ สุสังกรกาญจน์, “การศึกษาปัจจัยกระทบการส่งออกของไทย และยุทธศาสตร์และแนวทางแก้ไข”, สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2540

โดยรวมเป็นสิ่งสำคัญ โดยต้องแก้ปัญหาสถาบันการเงิน ให้ระบบเข้าสู่ดุลยภาพใหม่โดยเร็วและเกิดสภาพคล่องแก่ผู้ส่งออก รัฐบาลต้องเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ โดยเฉพาะด้านการคืนภาษี เพื่อลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นของผู้ส่งออก และมีการใช้พันธมิตรทางการค้าระหว่างประเทศแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิด เพื่อวางนโยบายที่เหมาะสมในภูมิภาค ภายใต้ข้อตกลงกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พยายามกระตุ้นให้ประเทศอุตสาหกรรมดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจที่เป็นประโยชน์กับภูมิภาคเอเชีย

สำหรับยุทธศาสตร์ระยะกลางและระยะยาว จากหลักฐานที่เราสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน จึงต้องมีมาตรการระดับโครงสร้างคือ (ก) ปรับโครงสร้างการผลิตทั้งการยกระดับอุตสาหกรรมที่มีอยู่และการปรับเปลี่ยนการผลิต โดยพัฒนานวัตกรรมด้านเทคโนโลยีทั้งด้านการผลิต และการจัดการ โดยการใช้แรงจูงใจทางการเงิน การพัฒนาผู้ประกอบการ และแรงงาน การพัฒนาสร้างความสำเร็จของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (ข) สนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติ (ค) พัฒนาด้านการตลาด โดยเฉพาะการสร้างเครื่องหมายการค้าของผลิตภัณฑ์ให้ยอมรับในภูมิภาค (ง) สร้างความเข้มแข็งในการเจรจาการค้า เพื่อลดอุปสรรคทางการส่งออก (จ) ปรับบทบาท และองค์กรรัฐ เปลี่ยนจากการควบคุมเป็นกำกับดูแลให้การแข่งขันเป็นธรรม ให้เอกชนมีบทบาทในบริการของรัฐมากขึ้น รวมทั้งเร่งการปรับโครงสร้างภาษีเพื่อสนับสนุนการส่งออก

ดวงใจ อภิรัตน์สกุล¹¹(2541) ได้ทำการทดสอบการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทย ตามแนวคิด ค่าเสมอภาคของอำนาจซื้อในกรณีไทยกับสมาชิกในกลุ่มอาเซียน คือ สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย และไทยกับสมาชิกในกลุ่ม G-7 คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ แคนาดา เยอรมนี ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น การศึกษานี้ได้ทดสอบ PPP ใน 2 รูปแบบ คือ รูปแบบดั้งเดิม และรูปแบบที่ดัดแปลง จากแนวคิดของ Sercu Uppal และ Huller (1995) ซึ่งได้นำเอาต้นทุนการขนส่งและอัตราภาษีขาเข้ามาพิจารณาด้วย การวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติที่ใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาในการศึกษานี้ จะมีการลำดับของ การทดสอบดังนี้ augmented Dickey-Fuller test และ Pullips-Perron unit root test(EG) และ Johansen Multivariate Cointegration สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ใน ระยะยาวของตัวแปร ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สัดส่วนของระดับราคาสินค้า และสัดส่วนของ cash-in advance constraint ในการทดสอบคุณสมบัติของ stationary พบว่าตัวแปรทั้งหมดที่นำมาทดสอบมีคุณสมบัติ เป็น stationary ที่ first differencing ทั้งการทดสอบของ ADF และ PP สำหรับการทดสอบ คุณสมบัติของ Cointegration ในกรณีรูปแบบดั้งเดิม พบคุณสมบัติของ Cointegration ใน กรณีไทย-ญี่ปุ่น ตามแนวคิดของ EG และไทย-อินโดนีเซีย ตามแนวคิดของ Johansen ในกรณี รูปแบบที่ดัดแปลงจากแนวคิดของ Sercu Uppal และ Huller (1995) พบคุณสมบัติ Cointegration ในกรณีไทย-ญี่ปุ่น ไทย-อิตาลี ไทย-มาเลเซีย ตามแนวคิดของ Johansen และ

¹¹ ดวงใจ อภิรัตน์สกุล, "การทดสอบการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทย ตามแนวคิด ค่าเสมอภาคของอำนาจซื้อ", เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2541

ไทย-ฟิลิปปินส์ ตามแนวคิดของ EG และไทย-อินโดนีเซีย ทั้งแนวคิดของ EG และ Johansen การทดสอบ PPP ในกรณีรูปแบบดั้งเดิม พบว่าปรากฏแนวคิดของ PPP ทั้งในระยะสั้นและ ระยะยาว ในกรณีไทย-ญี่ปุ่น และไทย-อินโดนีเซีย สำหรับในกรณีรูปแบบที่ดัดแปลงจากแนวคิด ของ Sercu Uppal และ Huller (1995) พบว่าปรากฏแนวคิดของ PPP ทั้งในระยะสั้นและ ระยะยาว ในกรณีของไทย-ญี่ปุ่น ไทย-อิตาลี ไทย-อินโดนีเซีย และไทย-ฟิลิปปินส์ การปฏิเสศ แนวคิดของ PPP เนื่องจากในบางประเทศ ในระยะสั้น มักจะมีการแทรกแซงอัตราแลกเปลี่ยน จากธนาคารกลางของประเทศนั้น ๆ แต่แนวโน้ม ในระยะยาวมักจะปล่อยให้ เป็นไปตามสภาวะ ทางด้านบัญชีเดินสะพัด (Dornbusch 1976) สาเหตุของการปฏิเสศแนวคิดของ PPP ใน ระยะยาวนั้นเนื่องมาจากในประเทศกำลังพัฒนานั้นรัฐบาลมักจะใช้ เหตุผลทางด้านการเมือง เข้ามาแทรกแซงในการควบคุมระดับราคาในประเทศอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ประเทศกำลังพัฒนา ส่วนใหญ่ยังมีการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ ที่มีช่วงของการเคลื่อนไหว จำกัด ทำให้ อัตราแลกเปลี่ยนมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวได้น้อย นอกจากนี้การศึกษาพบว่า การทดสอบ PPP ทั้งกรณีรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบที่ดัดแปลง จากแนวคิดของ Sercu Uppal และ Huller (1995) ซึ่งเป็นกรณีที่น่าสับสนของค่าใช้จ่าย ในการแลกเปลี่ยนสินค้าและภาษีศุลกากรมาพิจารณา จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน และระดับราคามีความชัดเจนกันมากขึ้น โดยพิจารณาจาก ค่าสัมประสิทธิ์ของสัดส่วนระดับราคา ซึ่งผลการทดสอบในการศึกษานี้ น่าจะแสดงถึงประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของรูปแบบที่ดัดแปลง จากแนวคิดของ Sercu Uppal และ Huller ที่มีมากกว่า รูปแบบดั้งเดิม ทั้งนี้เนื่องจาก ได้มีการนำเอาตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีเหตุผลทางทฤษฎีมาพิจารณา เพิ่มเติมมากขึ้น โดยเฉพาะข้อมูลทางด้านต้นทุนการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ

พรศิริ ศิริสะอาด¹²(2541) ได้ทำการศึกษาผลของภาวะเงินเฟ้อจากการปรับตัวของอัตราแลกเปลี่ยนต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2515-2539 ได้ศึกษาถึงผลของการปรับตัวของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อเงินเฟ้อ และผลของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติซึ่งประกอบด้วยสมการดุลยภาพ คือ สมการอุปสงค์รวม และสมการพฤติกรรม ได้แก่ สมการการบริโภคของภาคเอกชน สมการการลงทุนรวม สมการการส่งออกสินค้าและบริการ และสมการแสดงการกำหนดระดับราคาภายในประเทศ โดยกำหนดให้ระดับราคาภายในประเทศขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง ระดับราคา สินค้าในต่างประเทศ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ได้วัดความสมบูรณ์ของแบบจำลองโดยวิธีซิมูเลชัน และวิเคราะห์เงินโยบาย

ผลการศึกษา พบว่า ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศมีอิทธิพลต่อระดับราคาภายในประเทศมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ระดับราคาสินค้าในต่างประเทศ และปริมาณเงิน

¹² พรศิริ ศิริสะอาด, "ผลของภาวะเงินเฟ้อจากการปรับตัวของอัตราแลกเปลี่ยนต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย", เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541

ตามความหมายกว้าง ตามลำดับ ผลการศึกษาถึงภาวะเงินเฟ้อในช่วงปี พ.ศ. 2515-2539 พบว่า ภาวะเงินเฟ้อมีสาเหตุมาจากทั้งทางด้านอุปสงค์และอุปทานหลัก โดยสาเหตุทางด้านอุปสงค์พบว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยภายในประเทศ ได้แก่ การขยายตัวของเศรษฐกิจ การขยายตัวของสินเชื่อ และการขยายตัวของปริมาณเงินในระดับสูง และปัจจัยภายนอกประเทศ ได้แก่ การขยายตัวของการส่งออกและการลงทุน ซึ่งจะส่งผลให้อุปสงค์มวลรวมเพิ่มสูงขึ้นจนทำให้ระดับราคาสินค้าสูงขึ้น สำหรับสาเหตุทางด้านอุปทานหลักพบว่ามีปัจจัยนอกประเทศ ได้แก่ การสูงขึ้นของราคาน้ำมันดิบรวมทั้งภาวะเงินเฟ้อในต่างประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ส่งผลให้ราคาสินค้านำเข้าประเภททุนและวัตถุดิบมีราคาสูงขึ้น ผลักดันให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้ระดับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ส่วนผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อภาวะเงินเฟ้อ ปรากฏว่า อัตราแลกเปลี่ยนนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ เนื่องจากการลดค่าเงินบาทและการที่อัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มค่า จะทำให้ราคาสินค้านำเข้าโดยเฉพาะสินค้าประเภททุนและวัตถุดิบสูงขึ้น ผลักดันให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้ระดับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้จะทำให้ราคาสินค้าส่งออกถูกลงในสายตาของชาวต่างประเทศ ส่งผลให้การส่งออกขยายตัวจนดุลการค้า และดุลการชำระเงินเกินดุล ทำให้ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น จึงทำให้ระดับราคาในประเทศเพิ่มขึ้น ผลการวิเคราะห์แบบจำลองโดยวิธีซิมูเลชันเพื่อวัดความสมบูรณ์ของแบบจำลอง พบว่า แบบจำลองในการศึกษานี้สามารถเป็นตัวแทนที่ดีในการศึกษา และผลการวิเคราะห์เชิงนโยบายโดยการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ พบว่า ถ้าเงินบาทมีค่าลดลงในอัตราที่สูงขึ้น ยิ่งทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อสูงขึ้น

Ki Ho Kim¹³(2541) ศึกษาเรื่อง US Inflation and the Dollar Exchange Rate: A Vector Error Correlation Model ศึกษาในเชิงปริมาณ ได้วิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี 1973-1995 ในการศึกษาได้ใช้ดัชนีราคาผู้ผลิต (PPI) เป็นตัวแทนของเงินเฟ้อ และปัจจัยที่กำหนดเงินเฟ้อประกอบด้วย อัตราแลกเปลี่ยนถ่วงน้ำหนักโดยมูลค่าการค้ารวม (ER) ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M) ระดับรายได้ส่วนบุคคล (Y) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลอายุ 10 ปี (R) ศึกษาโดยใช้วิธี Augmented Dickey Fuller (ADF) ในการทดสอบ Stationary ส่วนการทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (cointegration) ใช้วิธีทดสอบ Johansen Maximum Likelihood และประมาณค่าแบบจำลองโดย Error Correlation Model ส่วนการศึกษาอิทธิพลของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อเงินเฟ้อวิเคราะห์โดยวิธี Granger Causality Test

ผลการทดสอบ ADF พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีคุณสมบัติเป็น stationary ที่ระดับ first difference [I(1)] ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนการทดสอบ cointegration พบว่า อัตราแลกเปลี่ยน ระดับรายได้ส่วนบุคคล ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง และอัตราดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์ในระยะยาวกับดัชนี

¹³ Kim, Ki Ho, "US Inflation and the Dollar Exchange Rate: A Vector Error Correlation Model", Applied Economics 30:613-619., 1998

ราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนผลการทดสอบ Granger Causality Test พบว่าการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้ผลิตไม่มีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยน

ทรงศรี อัครางกูร¹⁴ (2542) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดุลการค้าของไทย โดยจะพิจารณาทางด้านอุปทานการส่งออก และอุปสงค์การนำเข้าที่จะแสดงให้เป็นถึงดุลการค้าของไทยต่อประเทศคู่ค้าที่สำคัญ 3 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเยอรมันนี เป็นข้อมูลรายปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2511-2538 ภายใต้ข้อสมมติว่าสินค้านำเข้าสามารถทดแทนสินค้าภายในประเทศได้อย่างสมบูรณ์ โดยใช้โปรแกรม TSP ในการประมวลผล ซึ่งผลการศึกษาสรุปลงได้ดังนี้ กรณีประเทศสหรัฐอเมริกาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการอธิบายการส่งออกได้แก่ รายได้ประชาชาติของสหรัฐอเมริกา มูลค่าการส่งออกของไทยไปสหรัฐอเมริกาในปีก่อน และดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง ส่วนทางด้านอุปสงค์การนำเข้า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการอธิบายได้แก่ รายได้ประชาชาติของไทย และราคาโดยเปรียบเทียบ เมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่นต่อราคา สรุปลงได้ว่าการทำการค้ากับประเทศสหรัฐอเมริกานั้นไทยควรใช้นโยบายการคลัง

กรณีประเทศญี่ปุ่น ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการอธิบายการส่งออก ได้แก่ มูลค่าการส่งออกของไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น และระดับราคาเปรียบเทียบ ส่วนด้านอุปสงค์การนำเข้าคือ รายได้ประชาชาติของไทย ระดับราคาเปรียบเทียบ และดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง เมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่นแล้ว สรุปลงได้ว่าการทำการค้ากับประเทศญี่ปุ่นไทยควรใช้นโยบายการเงินควบคู่ไปกับนโยบายการคลัง

กรณีสุดท้ายคือประเทศเยอรมันนี ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการอธิบายการส่งออก ได้แก่ รายได้ประชาชาติของเยอรมนี มูลค่าการส่งออกของไทยไปยังเยอรมันนี และระดับราคาเปรียบเทียบ ส่วนด้านอุปสงค์ ได้แก่ ระดับราคาเปรียบเทียบ รายได้ประชาชาติของไทย และดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง และเมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่น สรุปลงได้ว่าการทำการค้ากับเยอรมันนีไทยควรใช้นโยบายการเงิน

สลิลา คำแดง¹⁵ (2544) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อและอัตราแลกเปลี่ยน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อเงินเฟ้อ และการปรับตัวระยะสั้นของเงินเฟ้อ โดยใช้ข้อมูลทศวรรษมีรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2534 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2543 ศึกษาผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยน 2 กรณี คือ กรณีที่ใช้ดัชนีราคาผู้ผลิตเป็นตัวแทนเงินเฟ้อ และกรณีที่ใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวแทนเงินเฟ้อ ผลการศึกษาเป็นดังนี้

กรณีแรก คือกรณีที่ใช้ดัชนีราคาผู้ผลิตเป็นตัวแทนเงินเฟ้อ ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ปริมาณเงิน และอัตราดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินเฟ้อในทิศทางตรงกันข้าม

¹⁴ ทรงศรี อัครางกูร, “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดุลการค้าของไทย”, เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542

¹⁵ สลิลา คำแดง, “ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อและอัตราแลกเปลี่ยน”, เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินย่อนหลัง 2 ช่วงเวลา มีอิทธิพลต่ออัตราเงินเฟ้อมากที่สุด รองลงมาคือ การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนย่อนหลัง 2 ช่วงเวลา

กรณีที่สอง คือกรณีที่ใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวแทนเงินเฟ้อ ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน และผลผลิตประชาชาติ มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินเฟ้อในทิศทางเดียวกัน ส่วนการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินเฟ้อในทิศทางตรงกันข้าม จากการศึกษารูปได้ว่า อัตราเงินเฟ้อย่อนหลัง 1 ช่วงเวลา มีอิทธิพลต่ออัตราเงินเฟ้อมากที่สุด รองลงมาคือ อัตราเงินเฟ้อย่อนหลัง 3 ช่วงเวลา ส่วนอัตราแลกเปลี่ยนนั้นไม่มีอิทธิพลค่อนข้างน้อย

วิยะดา ส่งเสริม¹⁶(2545) ได้ทำการวิจัยถึงความสัมพันธ์ ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตรา กับปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรหลักสามประเภทของไทย ไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยหก รายคือ กลุ่มประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทำการศึกษาทั้งก่อนและหลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจเป็นเวลาสิบปีคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2544 โดยตั้งกรอบแนวความคิดว่าตัวแปรทางเศรษฐกิจ คือ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย และผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ มีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรามีผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าหลักสามประเภทของไทย โดยการศึกษาครั้งนี้ จะมุ่งเน้นเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรากับการส่งออกสินค้าเกษตร โดยกำหนดให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นตัวแปรอิสระ และปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรหลักสามประเภทของไทยเป็นตัวแปรตาม โดยการใช้วิธีหาค่าความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างตัวแปรสองตัวในสมการ สถิติที่ใช้คือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลจากการศึกษาปรากฏว่า มูลค่าของเงินบาทที่ต่ำลงภายหลังจากประเทศประสบกับภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 เมื่อเปรียบเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐผ่านระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของไทยมีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกข้าวแต่ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกยางพาราและมันสำปะหลังเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แยกตามประเภทสินค้า นอกจากนี้ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของไทยมีผลต่อปริมาณการนำเข้าข้าว ของประเทศคู่ค้าที่สำคัญสามรายคือ กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ฮองกง และสหรัฐอเมริกา มีผลต่อปริมาณการนำเข้ายางพาราเพียงรายเดียวคือ กลุ่มอาเซียน และมีผลต่อปริมาณการนำเข้ามันสำปะหลังของกลุ่มประเทศคู่ค้าเพียงสองรายคือ ประเทศจีน และญี่ปุ่น จากจำนวนประเทศคู่ค้าที่ทดสอบทั้งหมด 6 ราย

¹⁶ วิยะดา ส่งเสริม, “ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่มีต่อการส่งออกสินค้าภาคเกษตรของไทย กรณีศึกษา ข้าว ยางพารา และมันสำปะหลัง”, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, การจัดการการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, 2545

ฝ่ายวิจัย บงล.ชทก้า จำกัด (มหาชน)¹⁷ ทำการวิจัยเรื่อง แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยนและผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และตลาดหลักทรัพย์ โดยค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงจาก 25.57 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ณ สิ้นปี 2539 มาอยู่ที่ระดับ 25.87 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เมื่อสิ้นเดือนมกราคม 2540 หรืออ่อนตัวลงประมาณ 1.09% แต่แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับเงินเยน และเงินมาร์ก 7.7% และ 11% ตามลำดับนั้น นับว่าเป็นการเปลี่ยนที่ค่อนข้างรวดเร็วอันจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ โดยดุลการค้ามีทิศทางที่ปรับตัวในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือหากพิจารณาเพียงผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนโดยปริมาณการค้าขยายตัวตามที่คาดการณ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า การนำเข้าของผู้ผลิตในประเทศจะประหยัดเงินในการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศในปี 2540 ได้ถึงกว่า 4.6 หมื่นล้านบาท เนื่องจากการนำเข้าสินค้าทุนของประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นการนำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น และเยอรมนีเป็นหลัก

ประโยชน์ทางการนำเข้าที่ได้รับจากการแข็งขึ้นของเงินสหรัฐ

	ผลประโยชน์ในรูปของ			ผลประโยชน์รวม
	ดอลลาร์สหรัฐ	เยนญี่ปุ่น	มาร์กเยอรมนี	
สินค้าอุปโภค	-2,830.85	4,409.27	808.45	2,386.88
สินค้าขั้นกลางและสินค้าขั้นปฐม	-6,035.52	11,427.51	1,625.79	7,017.78
สินค้าทุน	-9,855.14	33,050.83	5,940.17	29,135.85
อื่นๆ	-4,052.95	10,378.55	1,835.99	8,161.60
รวม	-23,889.80	59,266.16	10,210.40	45,586.76

หมายเหตุ: ค่าคิดลบหมายถึง รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการนำเข้าสินค้า

ด้านการส่งออกจะพบว่าผู้ส่งออกไทยจะเสียรายได้จากการส่งออกประมาณ 9.6 พันล้านบาท ทั้งนี้เป็นผลจากค่าเงินบาทอ่อนตัวลงเมื่อเทียบกับค่าเงินดอลลาร์ ดังนั้นโดยภาพรวมจะทำให้การขาดดุลการค้าของไทยดีขึ้น โดยจะทำให้ดุลการค้าลดลงได้ประมาณ 3.6 หมื่นล้านบาท หรือประมาณ 7% ของยอดขาดดุลทั้งหมด

อย่างไรก็ตามการปรับตัวดีขึ้นของดุลการค้าดังกล่าวเป็นผลจากการประหยัดรายจ่ายทางการนำเข้า ซึ่งไม่ได้เกิดจากการส่งออกที่ดีขึ้น ดังนั้นถ้าผู้ผลิตและผู้ส่งออกมีการปรับตัวด้านการส่งออก โดยเฉพาะตลาดที่ใช้สกุลดอลลาร์ จะทำให้การขาดดุลการค้าโดยรวมในปี 2540 ปรับตัวลดลงมากกว่า 3.6 หมื่นล้านบาท อย่างไรก็ตามหากเป็นในทิศทางตรงข้าม คือ การส่งออกยังทรงตัว หรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ขณะที่การนำเข้าขยายตัวในระดับที่สูง เนื่องจากราคาสินค้านำเข้าถูกลง ก็อาจจะไม่ทำให้ดุลการค้าไทยปรับตัวลงมากดังที่คาดการณ์ไว้

¹⁷ ฝ่ายวิจัย บงล.ชทก้า จำกัด (มหาชน), “แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยนและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและตลาดหลักทรัพย์”, หนังสือพิมพ์สยามรัฐ, ปีที่ 47 ฉบับที่ 16007

ตารางที่ 2.1

การเปรียบเทียบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน
ทางการและอัตราแลกเปลี่ยนโดยเปรียบเทียบ "Big Mac Index" ปี 2529

Country	Big Mac Prices		Implied PPP* of the dollar	Actual dollar exchange rate May 22nd	Under (-) /Over (+) valuation against the dollar, %
	in local currency	in dollars			
	United States	\$ 3.10	3.10	-	-
Argentina	Peso 7.00	2.29	2.26	3.06	-26
Australia	A\$ 3.25	2.44	1.05	1.33	-21
Brazil	Real 6.40	2.78	2.06	2.30	-10
Britain	Pound 1.94	3.65	1.60	1.88	18
Canada	C\$ 3.52	3.14	1.14	1.12	1
Chile	Peso 1,560	2.94	503.00	530.00	-5
China	Yuan 10.5	1.31	3.39	8.03	-58
Czech Republic	Koruna 59.05	2.67	19.00	22.10	-14
Denmark	DKr 27.75	4.77	8.95	5.82	54
Egypt	Pound 9.50	1.65	3.06	5.77	-47
Euro area	Euro 2.94	3.77	1.05	1.28	22
Hong Kong	KHK\$ 12	1.55	3.87	7.75	-50
Hungary	Forint 560	2.71	181.00	206.00	-12
Indonesia	Rupiah 14,600	1.57	4,710.00	9325.00	-49
Japan	Yen 250	2.23	80.60	112.00	-28
Malaysia	Riggitt 5.50	1.52	1.77	3.63	-51
Mexico	Peso 29.00	2.57	9.35	11.30	-17
New Zealand	NZ\$ 4.45	2.75	1.44	1.62	-11
Peru	New Sol 9.50	2.91	3.06	3.26	-6
Phillippines	Peso 85.00	1.62	27.40	52.60	-48
Poland	Zloty 6.50	2.10	2.10	3.10	-32
Russia	Rouble 48.00	1.77	15.50	27.10	-43
Singapore	S\$ 3.60	2.27	1.16	1.59	-27
South Africa	Rand 13.95	2.11	4.50	6.60	-32
South Korea	Won 2,500	2.62	806.00	952.00	-15
Sweden	SKr 33.00	4.53	10.60	7.28	46
Switzerland	SFr 6.30	5.21	2.03	1.21	68
Taiwan	NT\$ 75.00	2.33	24.20	32.10	-25
Thailand	Baht 60.00	1.56	19.40	38.40	-50
Turkey	Lire 4.20	2.72	1.35	1.54	-12
Venezuela	Bolivar 5,701	2.17	1,839.00	2630.00	-30

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)
การเปรียบเทียบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน
ทางการและอัตราแลกเปลี่ยน โดยเปรียบเทียบ "Big Mac Index" ปี 2529

Country	Big Mac Prices		Implied	Actual dollar	Under (-)/Over (+)
	in local	in	PPP* of	exchange rate	valuation against
	currency	dollars	the dollar	May 22nd	the dollar, %
Aruba	Florin 4.95	2.77	1.60	1.79	-11
Bulgaria	Lev 2.99	1.94	0.96	1.54	-37
Columbia	Peso 6,500	2.60	2,097.00	2,504.00	-16
Costa Rica	Colon 1,130	2.22	365.00	510.00	-28
Croatia	Kuna 15.0	2.62	4.84	5.72	-15
Dominican Rap	Peso 60.0	1.84	19.40	32.60	-41
Estonia	Kroon 29.5	2.40	9.52	12.30	-23
Fiji	Fiji\$ 4.65	2.69	1.50	1.73	-13
Georgia	Lari 4.15	2.31	1.34	1.80	-26
Guatemala	Quetzal 17.25	2.27	5.56	7.59	-27
Hondurus	Lempira 35.95	1.90	11.60	18.90	-39
Iceland	Kronur 459	6.37	148.00	72.00	106
Latvia	Lats 1.35	2.47	0.44	0.55	-20
Lithuanla	Litas 6.50	2.41	2.10	2.69	-22
Macau	Pataca 11.1	1.39	3.59	7.99	-55
Moldova	Leu 23.0	1.75	7.42	13.20	-44
Morocco	Dirham 24.5	2.82	7.92	8.71	-9
Norway	Kroner 43.0	7.05	13.90	6.10	127
Pakistan	Rupee 130	2.16	41.00	60.10	-30
Paraguay	Guarani 9,000	1.63	2,903.00	5,505.00	-47
Sardi Arabia	Riyal 9.00	2.40	2.90	3.75	-23
Slovakia	Koruna 58.0	1.97	18.70	29.50	-37
Slovenia	Tolar 520	2.76	168.00	189.00	-11
Sri Lanka	Rupee 190	1.85	61.30	103.00	-40
Ukraine	Hryvna 8.50	1.68	2.74	5.05	-46
UAE	Dirham 9.00	2.45	2.90	3.67	-21
Uruguay	Peso 42.3	1.77	13.60	23.90	-43

ที่มา : The Economist, 1986

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่กล่าวถึงการส่งออกนั้นล้วนให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ เช่น รายได้ประชาชาติ อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และนโยบายทางการค้าต่างๆ การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวครั้งนี้ เป็นการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ทำให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ซึ่งปัจจัยต่างๆ นั้นอาจมีความสัมพันธ์กันเอง เช่น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรามีความสัมพันธ์กับอัตราเงินเฟ้อ และระดับราคาสินค้ามีความสัมพันธ์กับอัตราเงินเฟ้อ เป็นต้น ซึ่งมาจากทฤษฎีที่ศึกษาคือ ทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค (Purchasing Power Parity) ซึ่งมีวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลาเป็นรายปี (Time Series Data) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536-2547 รวมระยะเวลา 12 ปี ข้อมูลที่รวบรวมได้แก่

- การค้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- รายได้ประชาชาติของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- อัตราแลกเปลี่ยนเป็นบาทต่อกีบ
- ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ โดยมีแหล่งข้อมูลดังนี้

- กระทรวงพาณิชย์ (ประเทศไทย)
- กรมการค้าต่างประเทศ (ประเทศไทย)
- กระทรวงการต่างประเทศ (ประเทศไทย)
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (ประเทศไทย)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย (ประเทศไทย)
- ผลงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยรัฐบาล และเอกชน (ประเทศไทย)
- สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเวียงจันทน์ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)

- Asian Development Bank (ADB)
- IMF International Financial Statistics (IFS)
- IMF World Economic Outlook (WEO)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาทำการวิเคราะห์ในรูปแบบของการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) ซึ่งจะใช้วิธี Linear Regression (Enter Method) จะทำการวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรม SPSS (Statistic Package for the Social Science)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยทำการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปคือ ภาวะทางการค้าด้านการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ช่วงปี พ.ศ. 2536-2547

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยทำการวิเคราะห์โดยวิธีทางเศรษฐ-มิติ จากข้อมูลทศนิยม ซึ่งเป็นข้อมูลอนุกรมเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2536-2547 มาทำการวิเคราะห์ โดยศึกษาในรูปแบบของการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) เพื่อนำมาอธิบายสรุปความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะทำการวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรม SPSS (Statistic Package for the Social Science)

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยด้วยกัน ในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้กำหนดให้มีตัวแปรที่กำหนดปริมาณการส่งออก ดังนี้

สมการการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

$$X_{TH-L} = a_1 + b_1 Y_L + c_1 I_L + d_1 ER_{B/K} + e_1 P_{TH}/P_L$$

โดยกำหนดให้

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ

X_{TH-L} = มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปประเทศลาว (หน่วยเป็นล้านบาท)

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ

Y_L = ระดับรายได้ประชาชาติของประเทศลาว (รายได้จริงต่อหัวต่อปี หน่วยเป็นกีบ)

I_L = อัตราเงินเฟ้อของประเทศลาว (หน่วยเป็นร้อยละ)

$ER_{B/K}$ = อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของประเทศไทยลาว

P_{TH}/P_L = ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ

a_1 คือ ค่าคงที่ และ b_1, c_1, d_1, e_1 คือ ค่าสัมประสิทธิ์

สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

$$X_{TH-L} = X_{TH-L}(Y_L, I_L, ER_{B/K}, P_{TH}/P_L)$$

สมมติฐานที่ 1

$$\partial X_{TH-L} / \partial Y_L > 0$$

การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (X_{TH-L}) จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวม หรือระดับรายได้ประชาชาติของประเทศไทย (Y_L)

กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติสูงขึ้นประชาชนย่อมมีอำนาจซื้อสินค้าสูงด้วย ทำให้ครัวเรือนสามารถซื้อสินค้าบริโภคได้มากขึ้น ประเทศจึงต้องนำเข้าสินค้าและบริการต่างๆ มากขึ้น

สมมติฐานที่ 2

$$\partial X_{TH-L} / \partial I_L > 0$$

การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (X_{TH-L}) จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_L)

กล่าวคือ การที่ประเทศต้องประสบปัญหาเงินเฟ้อในประเทศในอัตราที่สูง ระดับราคาสินค้าต่างๆ ไปสูงขึ้นอย่างมาก เพื่อให้ปัญหาเงินเฟ้อบรรเทาลงบ้าง รัฐบาลอาจต้องยอมให้มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศซึ่งมีราคาถูกกว่าเป็นจำนวนมากขึ้น ทำให้ความต้องการนำเข้าสินค้าจะสูงขึ้นด้วย แต่ในยามที่ประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจซบเซา การนำเข้าในช่วงนั้นจะลดลงด้วย

สมมติฐานที่ 3

$$\partial X_{TH-L} / \partial ER_{B/K} > 0$$

การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (X_{TH-L}) จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$)

กล่าวคือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราจะมีผลต่อการค้าระหว่างประเทศ คือ เมื่อค่าเงินบาทแข็งค่าก็เสมือนว่าราคาสินค้าของประเทศไทยแพงขึ้นเมื่อเทียบเป็นเงินตราต่างประเทศแล้ว ก็จะมีผลทำให้มี

การส่งออกลดลง ในทางกลับกัน เมื่อค่าเงินบาทอ่อนตัว ก็เสมือนว่าราคาสินค้าของประเทศไทยถูกลง เมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศแล้วก็จะส่งผลให้มีการส่งออกได้มากขึ้น

สมมติฐานที่ 4

$$\partial X_{TH-L} / \partial P_{TH}/P_L < 0$$

การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (X_{TH-L}) จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L)

กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าส่งออกของประเทศไทยสูงขึ้นเมื่อเทียบกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะทำให้การส่งออกของประเทศไทยลดลง ในทางตรงกันข้ามเมื่อราคาสินค้าส่งออกของประเทศไทยสูงขึ้นเมื่อเทียบกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะทำให้การส่งออกของประเทศไทยลดลง

สมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 5 จะใช้แบบจำลองดังนี้

$$EC_{B/K} = a_2 + f_1 EI_{B/K}$$

กำหนดให้

$EC_{B/K}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

$$EC_{B/K} = (ER_{B/K}t - ER_{B/K}t-1) / ER_{B/K}t-1$$

$EI_{B/K}$ คือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามหลักทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค

$$EI_{B/K} = (I_{TH} - I_L)$$

อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสกุลเงินบาทของประเทศไทยกับสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) จะเท่ากับผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L)

จากทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคตามแนวคิดเปรียบเทียบสามารถสรุปได้ว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินตราต่างประเทศจะเท่ากับอัตราเงินเฟ้อในประเทศลบด้วยอัตราเงินเฟ้อในต่างประเทศ ในสมมติฐานข้อนี้จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิตั้งแต่ปี 2537-2547 เป็นเวลา 11 ปี และ อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) และผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) มีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์

บทที่ 4

สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. รูปแบบการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การค้าปกติ การนำเข้าสินค้าของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะต้องกระทำผ่านบริษัทขาเข้า-ขาออกที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการค้าให้เป็นผู้นำเข้า-ส่งออกสินค้าตามประเภทหรือหมวดที่ได้รับอนุญาต ซึ่งในการนำเข้านั้นบริษัทในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะต้องร่างแผนการนำเข้า และหมวดหมู่สินค้านำเข้าด้วย ซึ่งจะต้องมีการเสียดำเนินการตามโควตาที่ต้องการนำเข้าตามแผนด้วย กฎระเบียบนี้มีข้อดีที่ว่าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นสามารถประมาณการสินค้าที่แต่ละบริษัทจะนำเข้าได้ ซึ่งถ้าเห็นว่าเป็นแต่ละปีนั้น บริษัททั้งหมดมีการนำเข้าที่มากเกินไปเกินความต้องการ หรือมากเกินไปจนทำให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นเสียดำเนินการการค้าเป็นมูลค่าสูง ทางกระทรวงการค้าต่างประเทศอาจจะเก็บค่าธรรมเนียมการนำเข้ามากขึ้น หรืออาจจะแจ้งให้บริษัทลดจำนวนการนำเข้าลง การร่างแผนการนำเข้า และหมวดหมู่สินค้านำเข้านั้นอาจเป็นข้อเสียของบริษัทผู้นำเข้า ซึ่งหากบริษัทบริษัทขาเข้า-ขาออกที่ได้รับอนุญาตที่ต้องการจะขยายขนาดการนำเข้า ก็อาจเป็นไปได้ยากที่จะเสนอขอหากมีหลายบริษัทที่ต้องการจะนำเข้าสินค้าชนิดเดียวกัน หรือสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ ในส่วนของผู้นำเข้ารายย่อยที่ไม่ได้รับใบอนุญาต แต่ต้องการซื้อสินค้าจากไทยซึ่งจะติดต่อกับผู้ส่งออกไทยโดยตรง แล้วทำการนำเข้าสินค้าผ่านบริษัทนายหน้านำเข้า-ส่งออกสินค้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งก็ทำให้การค้านั้นเป็นไปได้ และเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้มูลค่าการส่งออกมีมากขึ้น เนื่องจากมีบริษัทนายหน้านำเข้า-ส่งออกสินค้าเป็นตัวกลางเชื่อมโยง ทำให้การค้าเป็นไปได้ง่ายขึ้นสำหรับผู้นำเข้ารายย่อย แต่จะต้องเสียดำเนินการนำเข้าร้อยละ 1-3 ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า

การค้าชายแดน ตามประกาศกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์นิยามว่า การค้าชายแดน หมายถึง “การค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้านานาชาติระหว่างประชาชนของทั้งสอง อันเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคเบ็ดเตล็ด ทั้งที่มีความจำเป็นสำหรับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ในปริมาณพอสมควรและไม่ได้กระทำในนามนิติบุคคล ซึ่งมูลค่าการค้าขายครั้งละไม่เกิน 500,000 บาท” ผู้ทำการค้าตามแนวชายแดนไทย-ลาว สามารถทำการค้าได้โดยเสรี ซึ่งกรมการค้าต่างประเทศได้ออกประกาศยกเลิกการจดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้ากับลาว ตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2540 ซึ่งนิติบุคคลจะต้องจดทะเบียนพาณิชย์กับกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ หรือสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัด หรือสำนักงาน

ทะเบียนการค้าจังหวัด สำหรับบุคคลธรรมดา ถ้าเป็นร้านค้าต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ถ้าเป็นแผงลอยสามารถทำการค้าได้โดยไม่ต้องจดทะเบียน การซื้อขายแต่ละครั้งมีจำนวนไม่มาก

การค้าชายแดนมีบทบาทสำคัญต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยกับ 4 ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งการค้าชายแดนไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวก็มีบทบาทสำคัญอันดับที่ 3 ของการค้าชายแดนโดยรวม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีอาณาเขตชายแดนที่ยาวมาก ทำให้มูลค่าการค้าชายแดนนั้นมีมากเช่นกัน การค้าตามชายแดนระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบันที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดคือจังหวัดหนองคาย ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าจังหวัดหนองคายนั้นเป็นจังหวัดชายแดนที่ติดกับกรุงเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศลาว ดังนั้นอำนาจการซื้อของผู้บริโภคในเมืองหลวงจะมีมากกว่าเมืองอื่นๆ ทำให้มูลค่าการค้ามีมากที่สุด ประการต่อมาคือด่านศุลกากรหนองคาย-เวียงจันทน์ ก็เป็นด่านที่ใช้มานานหลายปีแล้ว และเป็นด่านที่ใหญ่จึงมีจำนวนสินค้าส่งข้ามประเทศที่ด่านนี้มากที่สุด และอีกประการหนึ่งก็คือ การบริโภคของประชาชนในเมืองอื่นๆ ที่อยู่นอกกรุงเวียงจันทน์ หรือเมืองเล็กๆ ยังคงต้องสั่งซื้อสินค้าจากกรุงเวียงจันทน์เพื่อการบริโภค รองลงมาได้แก่จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครพนม และจังหวัดเชียงราย (ภาคผนวก ก) ซึ่งในแต่ละจุดก็เริ่มมีการปรับปรุงการคมนาคมให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น ล่าสุดในปี 2550 ก็มีการเปิดใช้สะพานเชื่อมระหว่างเมืองสุวรรณเขตของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และจังหวัดมุกดาหารอย่างเป็นทางการแล้ว ซึ่ง ณ จุดนี้ทำให้การคมนาคมขนส่งจากไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวสะดวกขึ้น และส่งผลให้มีการค้าระหว่างกันมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีโครงการสร้างสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3 (จังหวัดนครพนม – แขวงคำม่วน) และสะพานมิตรภาพแห่งที่ 4 (จังหวัดเชียงราย – แขวงว่อแก้ว) รวมถึงโครงการสร้างทางรถไฟระหว่างจังหวัดหนองคายกับด่านท่านาแล้ง นครหลวงเวียงจันทน์ ซึ่งมีความชัดเจนมากขึ้น ช่องทางการค้าชายแดนในรูปแบบต่าง ๆ มีดังนี้

1. จุดผ่านแดนถาวร จำนวน 10 แห่ง เปิดให้ประชาชนทั้งสองประเทศสามารถติดต่อขายสินค้าได้ ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นมา ตามจุดผ่านแดนถาวรได้มีการจัดตั้งด่านศุลกากรขึ้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการค้าชายแดน ได้แก่

- 1) ด่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตรงกันข้ามกับเมืองหาดทรายฟอง กำแพงนครเวียงจันทน์
- 2) ด่านท่าเสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตรงกันข้ามกับด่านท่าเดื่อ กำแพงนครเวียงจันทน์
- 3) ด่านบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตรงกันข้ามกับเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ
- 4) ด่านบ้านปากห้วย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ตรงกันข้ามกับเมืองแก่นท้าว แขวงไชยะบุรี
- 5) ด่านบ้านเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ตรงกันข้ามกับเมืองसानะคาม แขวงเวียงจันทน์
- 6) ด่านบ้านคำไผ่ อำเภอปากชม จังหวัดเลย ตรงกันข้ามกับบ้านวัง เมืองसानะคาม แขวงเวียงจันทน์
- 7) ด่านอำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ตรงกันข้ามกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน
- 8) ด่านอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตรงกันข้ามกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน

9) ค่านช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ตรงข้ามกับบ้านวังเต่า เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก

10) ค่านบ้านปากแซง กิ่งอำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี ตรงกันข้ามกับเมืองละครเพ็ง แขวงสาละวัน

2. จุดผ่านแดนชั่วคราว เปิดขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าชายแดน โดยสภาพความมั่นคงแห่งชาติได้วางนโยบายให้กระทรวงมหาดไทยผ่อนปรนการค้า ระหว่างประชาชนที่อยู่อาศัยตามบริเวณชายแดนให้มีการซื้อขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่จำเป็นต่อการอุปโภคและบริโภคในชีวิตประจำวัน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน และมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณากำหนดประเภทสินค้า พื้นที่แลกเปลี่ยนสินค้า ตลอดจนการตรวจสอบดูแลการเข้าออกของบุคคลให้สัมพันธ์กับการรักษาความปลอดภัย การค้าในลักษณะเช่นนี้จะไม่มีการเสียภาษี โดยมีการกำหนดวันและเวลาที่แน่นอน มีจำนวน 1 แห่ง คือ หมู่ 3 ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ตรงกันข้ามกับเมืองหินบูน แขวงคำม่วน

3. จุดผ่อนปรน มีจำนวน 14 แห่ง

จังหวัดเลย

1) บ้านนาข่า ตำบลปากหมัน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย-บ้านนาข่า เมืองบ่อแต่น แขวงไชยะบุรี

2) บ้านเหมืองแพร์ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย-บ้านเหมืองแพร์ เมืองบ่อแต่น แขวงไชยะบุรี

3) บ้านนากะเซ็ง ตำบลอาฮี อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย-บ้านเมืองหมอ เมืองแก่นท้าว แขวงไชยะบุรี

จังหวัดนครพนม

4) อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เมืองหนองบก แขวงคำม่วน

5) บ้านคอนแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม-บ้านนุ่งกวาง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ

6) อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม-บ้านหินบูน แขวงคำม่วน

7) อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม-บั้งปากแซง แขวงคำม่วน

จังหวัดอุบลราชธานี

8) อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี-บ้านปากชัน เมืองสองคอน แขวงสะหวันนะเขต

9) บ้านสองคอน ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี-บ้านหนองแสง บ้านกะลาบ้านคอนเฮือ เมืองละครเพ็ง แขวงสาละวัน

10) บ้านด่านเก่า ตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี-บ้านสิงห์พัน เมืองชนะสมบุญ แขวงจำปาสัก

11) บ้านหนองแสง (บริเวณช่องตาอุ) ตำบลโพหนอง อำเภอนูนทรริก จังหวัดอุบลราชธานี-บ้านเหียง เมืองสุขุม แขวงจำปาสัก

จังหวัดหนองคาย

- 12) บ้านเปงจาน ตำบลโพนแพง กิ่งอำเภอรัตวารี จังหวัดหนองคาย-บ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ
- 13) บ้านบุงคล้า อำเภอบุงคล้า จังหวัดหนองคาย-บ้านปากกระดิ่ง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ จังหวัดอำนาจเจริญ
- 14) บ้านยักษ์คู้ หน้าที่ว่าการอำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ-บ้านเรียงหิน เมืองสองคอน แขวงสะหวันนะเขต

การค้าผ่านแดน เนื่องจากการที่ลาวไม่มีพรมแดนติดทะเล การติดต่อกับต่างประเทศจึงต้องทำผ่านไทยหรือเวียดนาม โดยได้รับอนุเคราะห์ตามบทบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพในการผ่านแดนต่อทำอนุสัญญาบาร์เซโลนา (Convention and Statute of Freedom of Transit, Barcelona) ในการขนส่งสินค้าผ่านแดนไปยังประเทศที่สาม หรือจากประเทศที่สามไปลาว โดยไทยเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในด้านธุรกรรมพิธีกรรมทางศุลกากรทางศุลกากร และประโยชน์ในการเป็นผู้ขายบริการขนส่งผ่านแดนเท่านั้น โดยจะนำผ่านเข้าและออกได้เฉพาะด้านศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ด้านศุลกากรหนองคาย ด้านศุลกากรมุกดาหาร ด้านศุลกากรเชียงแสน และด้านศุลกากรเชียงของซึ่งถ้าจะนำผ่านและออกด้านศุลกากรอื่นจะต้องเสนอให้กรมศุลกากรพิจารณาเป็นกรณีไป การค้าผ่านแดนระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในปัจจุบันที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดคือจังหวัดหนองคาย รองลงมาได้แก่จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอุบลราชธานี (ภาคผนวก ค)

การค้านอกระบบ คือ การค้าที่กระทำโดยไม่ผ่านกระบวนการทางศุลกากรเจตนาเพื่อหลบเลี่ยงภาษี และเงื่อนไขควบคุมการนำเข้า-ส่งออก และสิ่งของผิดกฎหมาย ในอดีตจะทำการเป็นขบวนการ มีการลักลอบขนถ่ายสินค้า ซึ่งมีนายทุนเป็นผู้สนับสนุน แต่การค้าในลักษณะเช่นนี้เริ่มลดน้อยลง โดยหันเข้ามาค้าขายในระบบ เพราะสามารถเรียกคืนภาษีมูลค่าเพิ่มได้เมื่อเทียบกับการค้านอกระบบที่เสี่ยงต่อการถูกจับกุมดำเนินคดี

การค้านอกระบบเป็นสิ่งที่การค้าระหว่างประเทศที่มีชายแดนยาวติดกันนั้นหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยมีการลักลอบค้าขายโดยอาศัยช่องทางความสะดวกของภูมิประเทศตามแนวชายแดนที่ติดกันสาเหตุของการลักลอบเพราะสินค้าที่ซื้อขายมีจำนวนไม่มากนักถ้าผ่านพิธีการศุลกากรจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมากทั้งค่าชิปปิ้ง ค่าภาษีนำเข้า ค่าขนส่ง อีกทั้งยังยุ่งยากในการติดต่อกับหน่วยราชการ ในขณะที่ผู้ให้บริการรับจ้างลักลอบหรือที่เรียกว่าแม่ค้ำนั้นทำการส่งมอบให้ถึงร้าน หรือโกดังจะเสียอัตราค่าจ้างน้อยกว่าผ่านพิธีการศุลกากรมาก ผู้ให้บริการรับจ้างลักลอบขนส่งสินค้าจะใช้บัตรผ่านแดน (Border Pass) เดินทางข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาวเข้ามาขนส่งสินค้าฝั่งไทยวันละหลายครั้ง ทั้งการเดินทางข้ามสะพาน (กองทัพบก) หรือการพายเรือข้ามแม่น้ำโขง (สินค้าลอยน้ำ) การค้านอกระบบนี้ผู้นำเข้าของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ประเมินแล้วพบว่ามูลค่าสูงถึงร้อยละ 70 ของการค้าชายแดนโดยรวม พวกแม่ค้ำที่รับจ้างนั้นในบางครั้งก็มีการแจ้งการนำเข้าด้วยเช่นกัน แต่เป็นการแจ้งเสีย

ภาษีแบบมอบเหมารวมคันรถ หรือในบางกรณีก็มีการแข่งตามจำนวนสินค้าจริงแต่มูลค่าของสินค้าต่ำกว่าความเป็นจริงจึงทำให้เสียภาษีได้ถูกกว่าบริษัทนำเข้า-ขายออกดำเนินการตามขั้นตอนศุลกากรอย่างถูกต้อง ดังนั้นในจุดนี้จึงเป็นปัญหาและอาจเป็นจุดอ่อนของข้อมูลทฤษฎีภูมิที่นำมาวิเคราะห์ในสมการถดถอยเชิงซ้อน เพราะมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น ไม่ได้รวมการค้ำนอกระบบเข้าไปด้วย ทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ออกมาได้นั้นมีความคลาดเคลื่อนจากทฤษฎีบ้าง และตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีระดับความเชื่อมั่นที่ค่อนข้างต่ำ การค้ำนอกระบบนั้นเป็นปัญหาแก่บริษัทนำเข้า-ขายออก ที่ต้องดำเนินการอย่างถูกต้องทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการเสียภาษีที่ถูกต้อง ซึ่งอาจแพงกว่าผู้ลักลอบนำเข้า ดังนั้นถ้ากรมศุลกากรไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่ช่วยกันอย่างจริงจังแล้วบริษัทนำเข้า-ขายออก อาจแก้ปัญหาโดยการจ้างแม่ค้าเหล่านั้นก็ได้ จะยิ่งทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลตัวเลขการส่งออกของไทยที่ถูกต้องนั้นยากขึ้นไปอีก

2. โครงสร้างตลาดการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นจะมีรายได้จากการขายพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้จากเขื่อน 23 โครงการ ซึ่งผลิตกระแสไฟฟ้าได้ทั้งสิ้น 6,849 เมกกะวัตต์ มีมูลค่า 9.49 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่งผลให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และเชื่อว่ารัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะสามารถยกเลิกหรือผ่อนผันความเข้มงวดเกี่ยวกับมาตรการด้านการเงิน และด้านการค้าที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้กับผู้นำเข้า-ส่งออกซึ่งการส่งออกไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นจะทำให้สะดวกขึ้น และคาดว่ามูลค่าการส่งออกจะมีมากขึ้น ดังนั้น ความต้องการการบริโภคสินค้าในอนาคตของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยเพิ่มขึ้น สินค้าที่คาดว่าจะเป็นที่ต้องการของตลาดได้แก่

- สินค้าฟุ่มเฟือย เช่น ยานพาหนะ สุรา นูห์รี เป็นต้น

- สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าในหมวดอุปโภคบริโภคในอนาคต คาดว่ายังเป็นที่ต้องการของตลาดลาวมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมการผลิตของลาว ยังเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ทำให้ผลผลิตที่ได้ยังมีคุณภาพไม่ดีนักและไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้น ยังคงต้องอาศัยการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ เพื่อให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศเหมือนดังที่ผ่านมา

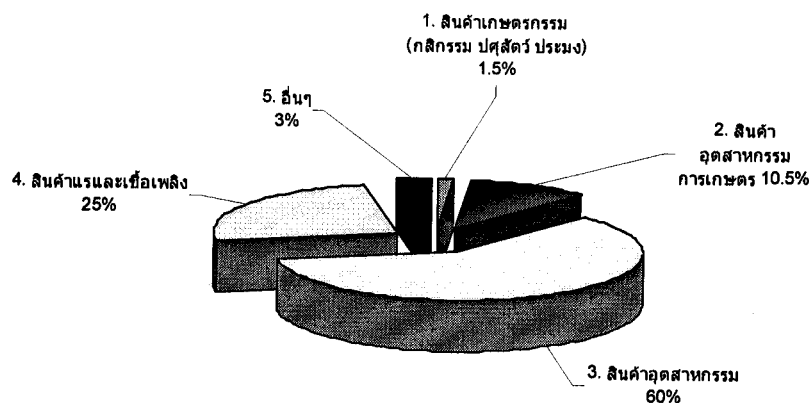
- เครื่องใช้ไฟฟ้า ตลาดลาวยังมีความต้องการสูง เนื่องจากยังไม่มีโรงงานผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าการบริโภคภายในประเทศอาศัยการนำเข้าจากต่างประเทศทั้งหมด อีกทั้งลาวยังมีไฟฟ้าใช้ในประเทศอย่างเหลือเฟือในอนาคต

- เครื่องจักรและอุปกรณ์ สินค้าในหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ คาดว่าจะเป็นสินค้าที่ตลาดลาวต้องการมากในอนาคต เนื่องจากลาวต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมและพัฒนาการเกษตร ซึ่งจำเป็นต้องใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการพัฒนา

สินค้าที่ไทยส่งออกไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญคือ น้ำมันสำเร็จรูป, เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์, ผ้าฝ้าย, รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ, เคมีภัณฑ์, เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล, เครื่องดื่ม, เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว, เตาอบไมโครเวฟ และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน, ผลิตภัณฑ์พลาสติก, ยานพาหนะอื่นๆ และส่วนประกอบ, ผลิตภัณฑ์ยาง, ปูนซีเมนต์, ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ และผู้เย็บ ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ (ภาคผนวก ก) ในการตัดสินใจซื้อสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรและอุปกรณ์นั้นประชาชนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังมีความรู้สึกที่ดีกับสินค้าไทย โดยเห็นว่ามีคุณภาพที่ดีกว่าสินค้าที่นำเข้าจากเวียดนาม หรือสาธารณรัฐประชาชนจีนแม้ว่าจะมีข้อเสียเปรียบทางด้านราคาอยู่บ้าง

ภาพที่ 4.1 โครงสร้างสินค้าส่งออกจากประเทศไทยไปยัง
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รายการ	อัตราส่วน : ร้อยละ
1. สินค้าเกษตรกรรม (กลีกรวม ปศุสัตว์ ประมง)	1.5
2. สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	10.5
3. สินค้าอุตสาหกรรม	60
4. สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	25
5. อื่นๆ	3

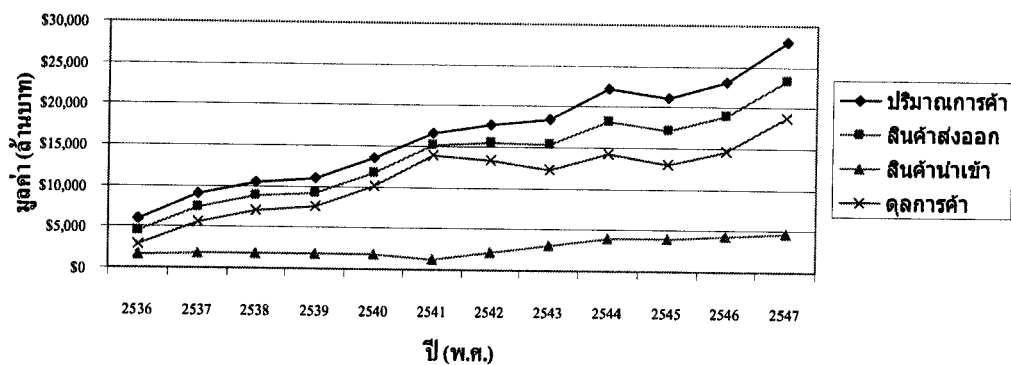
3. สถานการณ์ทางการค้ารวมและภาวะทางการส่งออกไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวของประเทศไทย

จากการที่รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้นำนโยบายตลาดเสรีมาใช้ โดยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 ปี 2539-2543 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และลาว

ได้เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนอย่างสมบูรณ์ตั้งนั้น ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศของลาว จะต้องเป็นไปตามกฎของอาเซียน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าที่ประเทศพัฒนาแล้ว และกำลังพัฒนาให้แก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทั้งหมด 48 ประเทศ ในส่วนนี้เป็นระบบสิทธิพิเศษทั่วไปทางด้านการค้า หรือให้แบบฝ่ายเดียว (GSP) จาก 35 ประเทศ และสิทธิพิเศษทางการค้าแบบให้เฉพาะ ซึ่งได้รับในกรอบต่างๆ เช่น ภายใต้สมาชิกอาเซียนในกรอบ AFTA สมาชิกอาเซียนเก่าให้แก่สมาชิกอาเซียนใหม่ (AISP) ที่ไทยให้จำนวน 301 รายการ อัตราภาษี 0%-5% เป็นระยะเวลา 3 ปี และไทยให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในกรอบ ACMECS ที่มีอัตราภาษี 0% จำนวน 11 รายการ

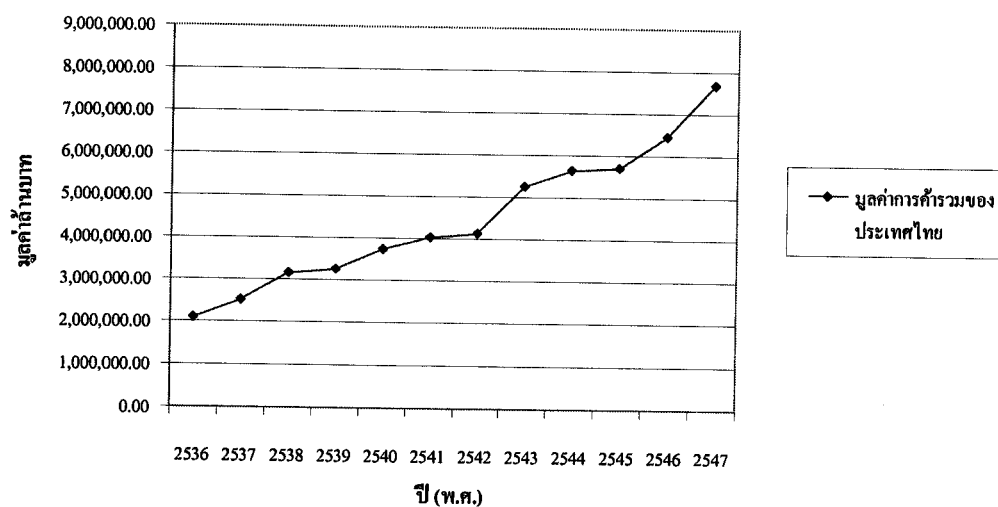
หลังจากที่ลาวได้ดำเนินนโยบายการค้าเสรีและได้ปรับตัวเข้าสู่การเป็นสมาชิกอาเซียน ประกอบกับความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นที่เมืองน้องของไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่มีมาช้านาน ส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศของไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาตลอด จะเห็นได้ว่าในช่วงปี 2539 มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นจากปี 2538 ร้อยละ 4.40 ในปี 2540 มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ ร้อยละ 22.78 (ตาราง 4.1) (ภาพที่ 4.2) นอกจากนี้ในการทำข้อตกลงทางการค้าและขยายการลงทุน และมีแนวทางในการจัดตั้งสภาธุรกิจไทย-ลาว เพื่อเป็นศูนย์กลางความร่วมมือทางธุรกิจของทั้งสองฝ่าย ที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยราชบุรีนั้น จะส่งผลให้ภาวะทางการค้าดีขึ้น

ภาพที่ 4.2 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

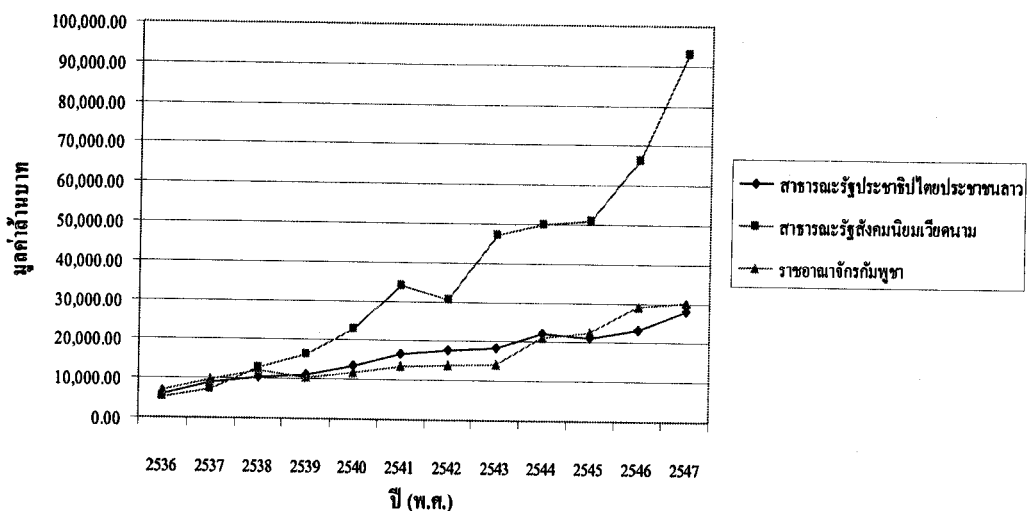

เมื่อวิเคราะห์มูลค่าทางการค้าระหว่างประเทศไทย กับประเทศในแถบอินโดจีน ซึ่งได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรกัมพูชา จะเห็นว่าประเทศไทยทำการค้ากับสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ตาราง 4.2)

ภาพที่ 4.3 มูลค่าการค้ารวมของประเทศไทย

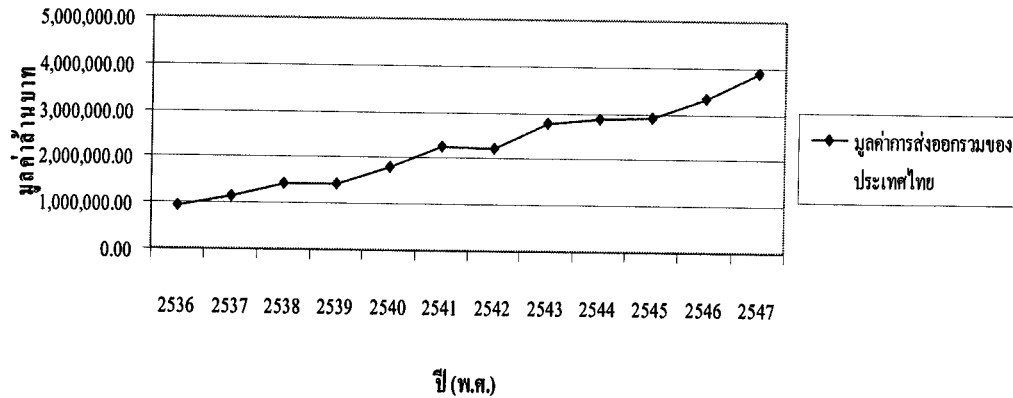

ภาพที่ 4.4 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย กับประเทศในกลุ่มอินโดจีน

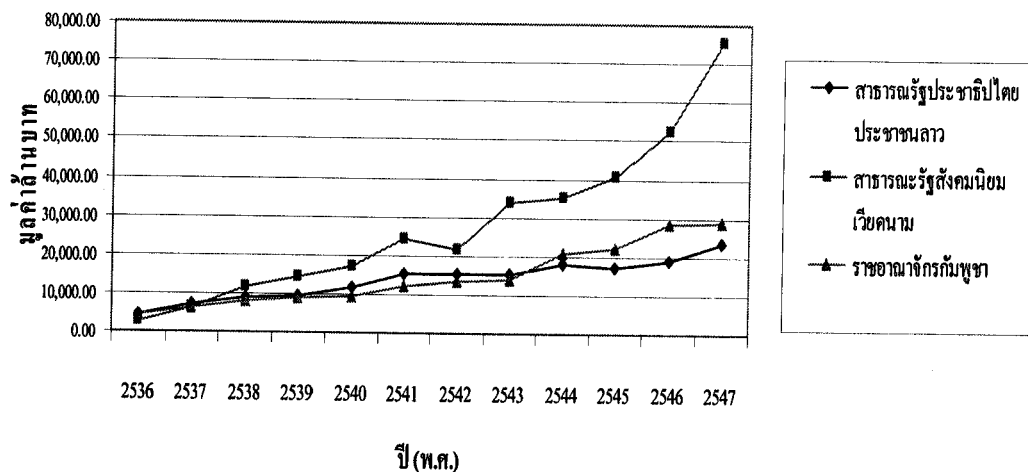

ทางด้านมูลค่าการส่งออกจากประเทศไทย ไปยังประเทศในแถบอินโดจีนนั้น จะเห็นว่า ประเทศไทยส่งออกไปยังสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งมูลค่าจะมากกว่าราชอาณาจักรกัมพูชาในช่วงปี พ.ศ.2536-2543 (ตาราง 4.2)

ภาพที่ 4.5 มูลค่าการส่งออกโดยรวมของประเทศไทย

ภาพที่ 4.6 มูลค่าการส่งออกจากประเทศไทยไปยังประเทศในกลุ่มอินโดจีน

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านจากประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล (Land Lock) ไปสู่ประเทศที่มีเส้นทางเชื่อมโยงกับทะเล (Land Link) ด้วยเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ ตะวันตก - ตะวันออก (East - West Economic Corridor) เชื่อมระหว่างพม่า-ไทย-สปป.ลาว-เวียดนาม (ระยะทางในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประมาณ 245 กิโลเมตร) โดยมีสะพานมิตรภาพ แห่งที่ 2 เป็นจุดเชื่อมต่อไทย-สปป.ลาว ทำให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีทางออกสู่ทะเล ทั้งที่ท่าเรือแหลมฉบังของไทย และทางท่าเรือดานังของเวียดนาม มีทางเลือกในการขนถ่ายสินค้าออกสู่ตลาดโลก และเส้นทางสาย R3a ที่เป็นเส้นทางหนึ่งในโครงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจตาม ระเบียงเหนือ-ใต้ (North - South Economic Corridor) เชื่อมต่อระหว่างไทย (อ.เชียงของ/จ.เชียงราย) - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แขวงบ่อแก้ว, แขวงหลวงน้ำทา - จีน (สิบสิงป๋านนา-กุนหมิง) เส้นทางในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยาวประมาณ 247 กิโลเมตร แล้วเสร็จในเดือน

กุมภาพันธ์ 2551 และ เส้นทางในจีนกำหนดแล้วเสร็จในปี 2552 โดยมีสะพานมิตรภาพห่างที่ 4 เป็นจุดเชื่อมต่อไทย-ลาว (กำหนดแล้วเสร็จในปี 2554) ทำให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกลายเป็นสะพานเชื่อมอินโดจีน (Land Bridge) ส่งผลให้มีการค้าดีขึ้น ลดการลักลอบการค้าได้มากขึ้น เพราะระบบ Logistics ที่มีการเปลี่ยนแปลง และการคมนาคมขนส่งที่ถ่ายเทได้สะดวกขึ้น

4. ข้อได้เปรียบเสียเปรียบของสินค้าไทยในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประเทศคู่แข่งของสินค้าไทยในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญส่วนใหญ่มักจะเป็นประเทศที่อยู่ในแถบเอเชีย แต่เมื่อเปรียบเทียบทางด้านภูมิประเทศแล้วพบว่าไทยได้เปรียบประเทศอื่นๆ เนื่องจากมีแนวชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นแนวยาว จุดการค้าตามแนวชายแดนไทย-ลาวมีอยู่ด้วยกันหลายจุดประกอบกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล (Land Lock Country) สินค้าที่ผ่านเข้าและออกจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะต้องผ่านประเทศไทยก่อน จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อได้เปรียบและเสียเปรียบของไทยกับคู่แข่งแล้วในแต่ละด้านแล้ว พบว่าไทยมีข้อได้เปรียบและเสียเปรียบคู่แข่งดังนี้

ด้านลักษณะของสินค้าและบริการ

ข้อได้เปรียบของไทย

- คุณภาพสินค้าไทยมีคุณภาพดี รูปแบบสวยงาม เมื่อเทียบกับสินค้าที่ประเทศคู่แข่งขนส่งออกมายังลาว และประชาชนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะรับรู้ว่าคุณภาพดีกว่าด้วย

- การบริการขนส่งสินค้าไทยสามารถส่งสินค้าได้ถึงคลังสินค้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นการทำให้ผู้นำเข้าทางสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นสะดวกที่จะนำเข้าได้มากยิ่งขึ้น

- พฤติกรรมการบริโภคสินค้าของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับของประเทศไทยใกล้เคียงหรือเหมือนกัน เนื่องจากในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น คริวเรือนสามารถรับชมรายการทีวีจากประเทศไทยได้ ดังนั้นการรับเอาวัฒนธรรมต่างๆ มาใช้จึงง่ายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมการบริโภค

- สินค้าไทยสามารถจัดส่งได้รวดเร็วและตรงตามความต้องการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมากกว่าประเทศคู่แข่ง และสินค้าที่ชำรุดหรือเสียหายสามารถแลกเปลี่ยนกลับคืนได้รวดเร็ว เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศมีชายแดนติดกัน ง่ายแก่การติดต่อส่งคืน

ข้อเสียเปรียบของไทย

- สินค้าไทยจะถูกปลอมและเลียนแบบจากประเทศคู่แข่ง ทำให้ผู้บริโภคของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเข้าใจผิดคิดว่าเป็นสินค้าไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าที่ผลิตมาจากประเทศจีน ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายกันมาก และราคาถูกกว่า

- สินค้าระดับล่างที่นำเข้าไปขายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะเป็นสินค้าเก่าหรือสินค้าที่หมดอายุ ที่ผู้ส่งออกบางรายต้องการล้างสต็อก จึงทำให้สินค้าไทยบางตัวเสียชื่อ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ข้อได้เปรียบของไทย

- ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีอาณาเขตติดต่อกันเป็นแนวยาว ความสัมพันธ์ด้านการค้าตามแนวชายแดนของไทยมีมาช้านาน ในความรู้สึกของประชาชนทั้ง 2 ประเทศ เป็นแบบบ้านพี่เมืองน้องกัน

- รัฐบาลไทยได้พยายามให้ความช่วยเหลือแก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เนื่องจากเป็นประเทศด้อยพัฒนา ประกอบกับช่วยเหลือด้านการค้าแก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมาโดยตลอด โดยยอมให้ไทยเป็นทางผ่านของสินค้าลาวไปสู่ประเทศที่ 3 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ตืออย่างหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเสียดุลการค้าลดลง

- ในการทำการค้าชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะทำได้ดีกว่า เนื่องจากภาษามีความคล้ายคลึงกัน อัตราการรู้ภาษาไทยของประชาชนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นก็มิอยู่ข้าง

ข้อเสียเปรียบของไทย

- ไทยจะใช้ระบบการปกครองประชาธิปไตย ส่วนลาวจะใช้ระบบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ ซึ่งก่อให้เกิดความแตกต่างด้านการปกครองระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งโดยสิ้นเชิงแล้วสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะสนิทสนมกับเวียดนามมากกว่าไทย

- รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพยายามหลีกเลี่ยงการเป็นตลาดที่จำหน่ายสินค้าไทยแต่เพียงผู้เดียว เนื่องจากเกรงว่าจะมีการค้าแบบผูกขาด หรือในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเองจะได้มีความหลากหลายของสินค้า ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีสำหรับประชาชนลาวที่จะได้เลือกสินค้าที่มีความหลากหลายต่างๆ ได้

ด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

ข้อได้เปรียบของไทย

- ความร่วมมือในการผลิตไฟฟ้าร่วมกัน โดยทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจะเข้าไปช่วยเหลือด้าน วิชาการทั้งการร่วมทุนในการผลิตและเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งการร่วมทุนในการผลิตและการซื้อกระแสไฟฟ้าจากลาว ทั้งนี้ เพื่อแสดงความจริงใจในการช่วยเหลือและให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเห็นว่าไทยไม่ได้เข้าไปกอบโกยผลประโยชน์จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวฝ่ายเดียว

- ได้มีความร่วมมือทางด้านการลงทุนร่วมกันระหว่างสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของไทย (BOI) กับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองการลงทุนต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในการที่จะส่งเสริมการลงทุนร่วมกันระหว่างประเทศทั้งสอง ซึ่งในขณะนี้ไทยได้จัดตั้ง

ตัวแทนสำนักงาน BOI ขึ้นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ นักลงทุนแล้ว

- ไทยได้เข้าไปร่วมพัฒนาเส้นทางคมนาคมในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เช่น การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง ได้แก่ จุดเชียงของ-ห้วยทราย เขตจังหวัดเชียงราย จุดนครพนม-ท่าแขก เขตจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร-สุวรรณเขต เขตจังหวัดมุกดาหาร และเพิ่มเส้นทางการบินจากไทย ไปลาวอีกหลายจังหวัด คือ หลวงพระบาง ปากเซ เชียงใหม่ เชียงราย ขอนแก่น อุบลราชธานี และ อุดรธานี และความร่วมมือในการเดินเรือในแม่น้ำโขง เพื่อช่วยให้เส้นทางการค้าไทยและสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความสะดวกมากขึ้น

ข้อเสียเปรียบของไทย

- รัฐบาลเวียดนามได้เข้าไปสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวโดยการเข้าช่วยเหลือในการวางแบบแผนการบริหารประเทศทำให้รัฐบาลลาวยึด แบบอย่างการบริหารประเทศตามแบบอย่างเวียดนาม ส่งผลให้ในอนาคตการออกกฎระเบียบและ มาตรการด้านการค้าจะไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งออกของไทย ทำให้การส่งออกของไทยไปสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาวอาจลดลง

- รัฐบาลจีนได้เข้ามาพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งทางภาคเหนือของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่งผลให้ในอนาคตการค้าระหว่างจีนกับลาวสามารถทำได้โดยสะดวก

ด้านราคาสินค้าและเงื่อนไขการชำระเงิน

ข้อได้เปรียบของไทย

- สินค้าไทยที่มีคุณภาพปานกลางขึ้นไปมีราคาต่ำกว่าประเทศคู่แข่ง เช่น สิงคโปร์และมาเลเซีย เป็นต้น แต่อาจถูกปลอมแปลงและขายในราคาที่ถูกลงกว่าจากประเทศจีน เป็นต้น

- ไทยมีความสัมพันธ์ด้านการค้ากับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมาเป็นเวลานาน ทำให้มีความเชื่อใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นการให้เครดิตของไทยมีระยะเวลานานกว่าประเทศคู่แข่ง แต่ใน บางกรณีก็ต้องพิจารณามูลค่าของการค้าระหว่างกันด้วย เนื่องจากถ้าเป็นสินค้ามูลค่าสูงระยะเวลา เครดิตนั้นอาจไม่ยาวนาน

- การชำระเงินสำหรับการซื้อขายสินค้าไทย-ลาวจะกระทำกันได้โดยง่ายซึ่งลักษณะจะเป็นการ ซื้อขาย และแลกเปลี่ยนกัน โดยสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นสามารถที่จะนำเงินสกุล บาทไปซื้อได้ และการค้าระหว่างประชาชนลาวกันเองก็อาจใช้เงินบาทได้ เงินที่เป็นที่ยอมรับในตลาด คือ เงินสกุลกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเอง เงินสกุลบาทของประเทศไทย และเงิน สกุลดอลลาร์ของสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินบาทของไทยมีอิทธิพลต่อประชาชนลาวมากทำ ให้เงินบาทที่ใช้หมุนเวียนในลาวมีมาก พ่อค้าลาวจึงนำเงินบาทของไทยกลับมาซื้อสินค้าจากไทยได้อีก โดยไม่เสียอัตราแลกเปลี่ยน

ข้อเสียเปรียบของไทย

- สินค้าไทยในระดับล่างจะมีราคาสูงกว่าสินค้าจากประเทศคู่แข่ง เช่น จีน เวียดนาม เป็นต้น

- สินค้าไทยที่มีการลักลอบผ่านแดนเข้าไปขายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีราคาต่ำกว่าสินค้าที่นำเข้ามาอย่างถูกกฎหมาย จึงมีผลกระทบต่อตลาดสินค้าไทยมาก และการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการค้าที่เกิดขึ้นจริงก็เป็นไปได้ยากเช่นกัน

- ด้านภาษีและการนำเข้าวัตถุดิบและเครื่องจักร ไทยจัดเป็นประเทศที่มีอัตราภาษีนำเข้าวัตถุดิบและเครื่องจักรสูงกว่าประเทศคู่แข่ง เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ทำให้สินค้านำเข้าที่ผลิตในประเทศไทยมีราคาสูงกว่าประเทศคู่แข่ง การส่งออกจะลดลง ทำให้รายได้จากการส่งออกต้องลดลงด้วย

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ข้อได้เปรียบของไทย

- มีการอาศัยพ่อค้าไทยตามแนวชายแดนไทย-ลาวเป็นผู้กระจายสินค้าเข้าสู่เมืองต่างๆของลาว เช่น (1) ทางด้านจังหวัดหนองคายกระจายเข้าสู่กรุงเวียงจันทน์ (2) ทางด้านจังหวัดมุกดาหารกระจายเข้าสู่แขวงสุวรรณเขต (3) จังหวัดนครพนมกระจายเข้าสู่ท่าแขก แขวงคำม่วน (4) ทางด้านจังหวัดอุบลราชธานีกระจายเข้าสู่เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก และ (5) ทางด้านจังหวัดเชียงรายเข้าสู่ห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ส่งผลให้สินค้าไทยเข้าตลาดได้ทั่วถึง

- อาศัยผู้นำเข้ารายใหญ่ๆ ในลาว ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นนักธุรกิจไทย ที่เป็นผู้นำเข้าสินค้าไทยเข้าไปกระจายต่อให้พ่อค้าส่ง และพ่อค้าปลีกในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

- ขายสินค้าไทยที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตให้กับโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจของไทยที่ไปลงทุนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยตามกฎหมายการลงทุนลาว จะยกเว้นภาษีสินค้าที่นำเข้าไปใช้ประกอบการผลิตในโรงงาน เช่น เครื่องจักรและอุปกรณ์ และวัตถุดิบที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ส่งผลให้สินค้าจากประเทศคู่แข่งสามารถเข้ามาในตลาดนี้ได้ไม่น้อยมาก

- ในบางกรณีก็สามารถส่งสินค้าไทยผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเข้าไปจำหน่ายในตลาดเวียดนามและจีนตอนใต้ได้ โดยอาศัยผู้นำเข้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่เป็นคนไทยเป็นผู้กระจายสินค้าไทยผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไปสู่จีนตอนใต้และเวียดนาม

ข้อเสียเปรียบของไทย

- จีนส่งสินค้าเข้ามาจำหน่ายในภาคเหนือของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นจำนวนมาก ผู้นำเข้าลาวที่อยู่ภาคเหนือส่วนใหญ่จะนำเข้าสินค้าจากจีน ซึ่งสินค้าจากไทยจะขนส่งมายังภาคเหนือของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ยากกว่า

- เวียดนามจะเข้าร่วมทำการค้ากับภาครัฐของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยอาศัยความสัมพันธ์ด้านระบอบการปกครองเดียวกัน อาจส่งผลให้สินค้าไทยเข้าไปขายในหน่วยงานราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้น้อยลง

5. ปัญหาและอุปสรรคในการค้าของไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

แม้ว่าสินค้าไทยจะเป็นที่รู้จักและนิยมในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อย่างไรก็ตามในปัจจุบันการค้าของไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต้องประสบปัญหาการกีดกันการครองตลาดแต่เพียงผู้เดียวจากรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งได้มีประเทศอื่นๆ เข้ามาทำการค้ากับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มากขึ้น ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำการค้ากับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถจำแนกวิเคราะห์ได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในประเทศไทยและปัญหาภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในประเทศไทย

- ปัญหาขั้นตอนและระเบียบการส่งออกของไทย ซึ่งมีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน และมีเอกสารประกอบมาก ผู้ส่งออกมักไม่ทราบถึงขั้นตอนและวิธีการกรอกเอกสารที่ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ส่งออกที่เป็นพ่อค้าชายแดน จะส่งผลให้การจัดส่งสินค้าใช้เวลานานและเสียค่าใช้จ่ายสูง

- ปัญหาการคืนภาษีอากรล่าช้า จากการที่ประเทศไทยมีระบบการจัดเก็บภาษีหลายรูปแบบ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภาษีนำเข้า ซึ่งภาษีเหล่านี้ผู้ประกอบการสามารถขอคืนได้บางส่วนหรือขอคืนได้ทั้งหมด ซึ่งการขอคืนเงินภาษีอาจจะอยู่ในรูปของการคืนภาษีตาม พรบ. 19 ทวิ เงินชดเชย ภาษีมุมน้ำเงิน เป็นต้น การที่การขอคืนภาษีเหล่านี้มีขั้นตอนที่ยุ่งยากและใช้เวลานานและมีการจัดระดับผู้ประกอบการที่ได้รับการคืนภาษีเร็วเพียงไม่กี่ราย และส่วนใหญ่มักเป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่และขนาดกลางที่ได้คืนภาษีเร็ว ในขณะที่ผู้ประกอบการขนาดเล็กมักได้รับการคืนเงินภาษีช้ามาก ทำให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กไม่มีแรงจูงใจในการส่งออกสินค้า

- ปัญหาการจัดเก็บภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักร และชิ้นส่วนมีอัตราสูง ไทยเป็นประเทศที่จัดว่ามีการจัดเก็บภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักรและชิ้นส่วนในอัตราที่สูงกว่าคู่แข่ง เช่น ในอดีตไทยมีการจัดเก็บภาษีนำเข้าเม็ดพลาสติกที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกชนิดต่างๆ ในอัตราร้อยละ 20 ในขณะที่เวียดนามซึ่งเป็นคู่แข่งของไทยในตลาดลาวมีอัตราภาษีนำเข้าเม็ดพลาสติกเพียงร้อยละ 5 ปัจจุบันตามข้อตกลง AFTA ไทยจะลดภาษีนำเข้าลงเหลือร้อยละ 0-5 ในสินค้าบางรายการ ซึ่งจะเป็นการช่วยบรรเทาปัญหานี้ลงได้บ้าง

- ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ ส่งผลให้คุณภาพของงานที่ได้ไม่สม่ำเสมอหรือไม่ดีเท่าที่ควร ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของไทยสูงขึ้น จึงมีโอกาสนในการแข่งขันในตลาดการค้าลดลงส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการส่งออก

- ปัญหาการขาดข้อมูลการตลาดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญ ซึ่งไม่มีหน่วยงานใดศึกษาวิจัยทางการตลาดของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อย่างจริงจัง เมื่อผู้ส่งออกไม่ทราบถึงรสนิยมและความต้องการของผู้บริโภค ขอบบังคับ กฎหมายและขั้นตอนวิธีการทำการค้า ภาวะการแข่งขันของตลาด ช่องทางการจัดจำหน่ายและรายชื่อผู้นำเข้าที่แท้จริง รวมไปถึงกลยุทธ์ที่คู่แข่งในในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทำให้ผู้ส่งออกรายใหม่ไม่สามารถเข้าถึงตลาดได้อย่างแท้จริง

- ปัญหาอื่นๆ ที่อาจเป็นอุปสรรคในการค้าของไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ เช่น ปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินของผู้ส่งออกไทย โดยขาดแคลนแหล่งเงินทุนระยะยาว ที่ดอกเบี้ยต่ำ, ปัญหาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน, ปัญหาเสถียรภาพของค่าเงินบาท เนื่องจากไทยได้หันมาใช้นโยบายค่าเงินบาทลอยตัว ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายในการขนส่งของไทยสูงขึ้น, ปัญหาการขนส่งสินค้าจากไทย, ปัญหาจากการทำการค้าแบบไว้นื้อเชื่อใจกันของพ่อค้าตามแนวชายแดน ทำให้ไม่มีการทำสัญญาหรือหลักประกันการค้าในกรณีที่เกิดการไม่ชำระเงินค่าสินค้าจะไม่มีหลักประกันใดๆ, ผู้ส่งออกไทยในจังหวัดชายแดนไม่สามารถสั่งซื้อสินค้าจากผู้ผลิตได้โดยตรง ต้องส่งผ่านตัวแทนจำหน่ายที่อยู่ตามจังหวัดชายแดนต่าง ทำให้ราคาสินค้าในการส่งออกไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สูงขึ้น

ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

- ระบบการเงินของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังขาดเสถียรภาพ จากการที่สถาบันการเงินไทยได้เข้าไปมีบทบาทต่อการพัฒนาระบบการเงินในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าระหว่างไทยกับลาว เนื่องจากเดิมสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีธนาคารที่สามารถทำธุรกิจด้านต่างประเทศได้เพียงแห่งเดียวคือ ธนาคารการค้าและการต่างประเทศ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจระหว่างประเทศ และนักธุรกิจไทยที่ไปลงทุนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในปัจจุบันระบบธนาคารของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะประกอบด้วย ธนาคารแห่งชาติ (State Bank of the Lao PDR) ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ 8 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ร่วมกับต่างประเทศ 2 แห่ง และธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ 7 แห่ง โดยเป็นธนาคารพาณิชย์ของไทย 5 แห่ง และธนาคารพาณิชย์ของมาเลเซีย 1 แห่ง นอกจากนี้ค่าเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความผันผวนในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งผู้ส่งออกไทยจะไม่นิยมรับเงินกีบ ดังนั้นส่วนใหญ่การซื้อขายจึงต้องเป็นการชำระด้วยเงินสดโดยใช้เงินบาทในการชำระค่าสินค้าต่างๆ

- การกีดกันทางการค้าของรัฐบาลในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เช่น การจัดเก็บภาษีสินค้าฟุ่มเฟือยซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยในอัตราสูง การจัดเก็บอัตราภาษีพิเศษเพิ่มเติมหรือในบางทีกรณีการค้าเนินธุรกิจบางประเภทต้องมีค่าใช้จ่าย เช่น ค่าบูรณะแขวง ค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเนื่องจากการกำหนดโควตาการนำเข้าที่ไม่ชัดเจน เพราะสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไม่มีข้อมูลที่ประเมินความต้องการหรือปริมาณนำเข้าที่แน่นอนชัดเจน

จึงใช้วิธีการให้บริษัทผู้นำเข้าจะต้องมีการจดทะเบียนตามหมวดหมู่ และมีการกำหนดเงินทุนในแต่ละหมวดหมู่ ในการนำเข้าและปัญหาอีกประการหนึ่งคือ ผู้นำเข้ารายย่อยไม่สามารถดำเนินการนำเข้าด้วยตัวเองได้ การติดต่อค้าขายของผู้ส่งออกไทยจึงต้องติดต่อผ่านผู้นำเข้าที่มีใบอนุญาตประกอบการเท่านั้น ซึ่งผู้นำเข้าเหล่านี้ไม่ใช่เป็นผู้ที่ต้องการสินค้าที่แท้จริง ทำให้ขั้นตอนในการดำเนินงานมีมากขึ้น ในกรณีการนำเข้ากลุ่มสินค้าที่ต้องการขอใบอนุญาตนำเข้า การนำเข้าจะต้องติดต่อและประสานงานในระดับสูงของกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ล่าช้าและมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

- ปัญหาความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติกรนำเข้าของเจ้าหน้าที่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่ตรงกันในการจัดเก็บอัตราภาษี ในแต่ละแขวงจะมีการจัดเก็บภาษีไม่เหมือนกัน และมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยขึ้นกับความพอใจของเจ้าหน้าที่แต่ละคน นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในการเข้าเทียบท่าซึ่งกำหนดไว้ไม่แน่นอน เป็นผลทำให้การติดต่อค้าขายของไทยกับลาวต้องประสบปัญหายุ่งยากและไม่สามารถทราบต้นทุนสินค้าที่แน่นอนได้

- ปัญหาอื่นๆ ที่อาจเป็นอุปสรรคในการค้าของไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ เช่น ปัญหาด้านการค่านอกระบบ เนื่องจากชายแดนระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนใหญ่มีแม่น้ำโขงเป็นพรมแดน ทำให้สะดวกแก่การลักลอบค้าขาย และยากแก่การปราบปรามและสาเหตุหนึ่งของการลักลอบคือ การที่รัฐบาลลาวกำหนดภาษีการนำเข้าสูง และห้ามนำเข้าสินค้าบางรายการ, ปัญหาการคอร์รัปชันของข้าราชการลาวมีสูง ส่งผลให้ผู้ส่งออกไทยต้องมีการจ่ายเงินใต้โต๊ะแทบทุกขั้นตอนในการติดต่อกับหน่วยงานราชการของลาว ทั้งนี้เพื่อให้การส่งออกไปได้ อย่างสะดวกรวดเร็ว, ปัญหาการกีดกันการผูกขาดสินค้าไทยและการลงทุนของไทยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รัฐบาลลาวมักจะให้การพิจารณาประเทศอื่นก่อนประเทศไทย ทำให้ไทยเสียโอกาสโครงการใหญ่ๆ ไปหลายโครงการ, สภาพรถบรรทุกสินค้าของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพเก่าชำรุดทรุดโทรม และเส้นทางคมนาคมไม่ดีส่งผลให้สินค้าได้รับความเสียหาย, ปัญหาเรื่องการค้าผ่านแดน เนื่องจากพ่อค้าลาวจะกีดกันการค้าโดยไม่ให้ผู้ส่งออกไทยเข้าไปติดต่อค้าขายกับพ่อค้าในประเทศที่สาม เช่น เวียดนาม และจีนใต้โดยตรง ส่งผลให้พ่อค้าไทยต้องอาศัยพ่อค้าลาวเป็นผู้กระจายสินค้าไปสู่ประเทศที่สามเท่านั้น

ตารางที่ 4.1

มูลค่าการส่งออก นำเข้า และดุลการค้า ระหว่างประเทศไทยกับ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกรายปี 2536-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2536	6,030	4,431.20	1,598.80	2,832.40	46.42	44.15	53.11	39.54
2537	9,064.40	7,326.30	1,738.10	5,588.20	50.32	65.33	8.71	97.30
2538	10,569.20	8,831.50	1,737.70	7,093.80	16.60	20.55	-0.02	26.94
2539	11,034.70	9,299.80	1,734.90	7,564.90	4.40	5.30	-0.16	6.64
2540	13,548.20	11,814.00	1,734.20	10,079.80	22.78	27.03	-0.04	33.24
2541	16,561.80	15,264.20	1,297.60	13,966.60	22.24	29.20	-25.18	38.56
2542	17,706.30	15,565.80	2,140.50	13,425.30	6.91	1.98	64.96	-3.88
2543	18,395.50	15,382.00	3,013.60	12,368.40	3.89	-1.18	40.79	-7.87
2544	22,205.40	18,248.60	3,956.80	14,291.80	20.71	18.64	31.30	15.55
2545	21,104.30	17,092.90	4,011.40	13,081.50	-4.96	-6.33	1.38	-8.47
2546	23,212.50	18,915.70	4,296.80	14,618.90	9.99	10.66	7.11	11.75
2547	27,993.30	23,382.60	4,610.70	18,771.90	20.60	23.61	7.31	28.41
2548	40,106.90	30,980.40	9,126.50	21,853.90	43.27	32.49	97.94	16.42
2549	58,473.20	38,720.50	19,752.70	18,697.80	45.79	24.98	116.43	-14.44
2550	61,503.90	45,208.10	16,295.80	28,912.30	5.18	16.75	-17.50	54.63

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณเวียงจันทน์ สปป.ลาว

ตารางที่ 4.2
มูลค่าการส่งออก นำเข้า และดุลการค้า ระหว่างประเทศคู่ค้าในแถบอินโดจีน
จำแนกรายปี 2536-2550

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม				ราชอาณาจักรกัมพูชา				สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2536	5,076	2,930	2,146	784	6,980	4,540	2,440	2,100	6,030	4,431	1,599	2,832
2537	7,365	6,380	985	5,395	9,720	6,543	3,177	3,366	9,064	7,326	1,738	5,588
2538	12,728	11,654	1,074	10,580	12,311	8,324	3,987	4,337	10,570	8,832	1,738	7,094
2539	16,330	14,664	1,666	12,998	10,400	9,190	1,210	7,980	10,936	9,201	1,735	7,466
2540	22,773	17,041	5,732	11,309	11,825	9,620	2,205	7,415	13,548	11,814	1,734	10,080
2541	34,022	24,376	9,646	14,730	13,414	12,403	1,011	11,392	16,562	15,264	1,298	13,966
2542	30,381	21,695	8,686	13,009	13,939	13,382	557	12,825	17,707	15,566	2,141	13,425
2543	47,195	33,864	13,331	20,533	14,230	13,913	317	13,596	18,396	15,382	3,014	12,368
2544	49,988	35,439	14,549	20,890	21,316	20,771	545	20,226	22,206	18,249	3,957	14,292
2545	50,940	40,630	10,310	30,320	22,621	22,139	482	21,657	21,104	17,093	4,011	13,082
2546	66,341	52,399	13,942	38,457	29,184	28,676	508	28,168	23,213	18,916	4,297	14,619
2547	93,082	75,395	17,687	57,708	30,204	29,091	1,113	27,978	27,994	23,383	4,611	18,772
2548	130,712	94,781	35,931	58,849	38,071	36,802	1,270	35,532	40,091	30,965	9,125	21,840
2549	151,396	116,907	34,489	82,418	48,326	47,003	1,323	45,680	58,473	38,720	19,753	18,968
2550	169,511	130,856	38,655	92,201	48,406	46,718	1,689	45,029	61,504	45,208	16,296	28,912

ที่มา : กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติ (Econometric) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรต่างๆ ตามวัตถุประสงค์การวิจัยและสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ในการศึกษา ซึ่งในขั้นตอนแรกผู้ศึกษาได้นำตัวแปรเชิงปริมาณที่คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เข้ามาวิเคราะห์ โดยกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเพื่อนำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยวิธีถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Packages for the Social Science) ซึ่งนำตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวมาเขียนให้อยู่ในรูปของฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบอนุกรมเวลาเป็นรายปี (Time Series Data) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536-2547 รวมระยะเวลา 12 ปี โดยการนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ รายได้ประชาชาติของประเทศคู่ค้า อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากการศึกษาปัจจัยที่กำหนดมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พ.ศ. 2536-2547 เป็นระยะเวลา 12 ปี โดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติ ด้วยการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามคือ มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กับตัวแปรอิสระต่างๆ ดังนี้ รายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (รายได้จริงต่อหัวต่อปี หน่วยเป็นกิบ) อัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (หน่วยเป็นร้อยละ) อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกิบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และระดับราคาสินค้า โดยเปรียบเทียบ ตัวแปรต่างๆ ที่กำหนดขึ้น เป็นตัวแปรที่เฉพาะเจาะจงกับการวิเคราะห์ข้อมูลการส่งออกระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติ (Econometric) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรต่างๆ ตามวัตถุประสงค์การศึกษาและสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ในศึกษานี้ ซึ่งในขั้นตอนแรกผู้ศึกษาได้นำตัวแปรที่คาดว่าจะจะเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตย

ประชาชนลาว เข้ามาวิเคราะห์ ในสมการถดถอยเชิงซ้อน โดยวิธี Linear Regression (Enter Method) จะทำการวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรม SPSS (Statistic Package for the Social Science) ซึ่งนำตัวแปรเชิงปริมาณดังกล่าวมาเขียนให้อยู่ในรูปของฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ จะได้สมการการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนี้

$$X_{TH-L} = a_1 + b_1 Y_L + c_1 I_L + d_1 ER_{B/K} + e_1 P_{TH}/P_L$$

โดยกำหนดให้

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ

X_{TH-L} = มูลค่าที่แท้จริงของการส่งออกสินค้าจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (หน่วยเป็นล้านบาท)

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ

Y_L = ราคักรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (รายได้จริงต่อหัวต่อปี หน่วยเป็นกีบ)

I_L = อัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (หน่วยเป็นร้อยละ)

$ER_{B/K}$ = อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

P_{TH}/P_L = ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ

a_1 คือ ค่าคงที่ และ b_1, c_1, d_1, e_1 คือค่าสัมประสิทธิ์

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์มีดังนี้

Year	X	Y_L	I_L	$ER_{B/K}$	P_{TH}/P_L
2536	68.1723	161856	5.7	0.0353	0.9723
2537	109.6751	170756	7.7	0.035	0.9496
2538	122.1508	178340	19.1	0.0297	0.8381
2539	114.8664	186044	19.1	0.0276	0.766
2540	123.8365	194157	19.5	0.0218	0.6684
2541	139.3991	197156	90.1	0.012	0.3941
2542	161.8067	206580	128.4	0.0055	0.1666
2543	153.82	213553	23.2	0.0051	0.1349
2544	167.1117	216785	7.8	0.005	0.1268
2545	174.5955	225364	10.6	0.0042	0.1154
2546	185.63	233073	15.5	0.0039	0.1032
2547	204.0366	242767	11.2	0.0038	0.0981

ผลการศึกษาในรูปแบบการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis)

ได้ผลการวิเคราะห์จากสมการ โดยการ Run Regression ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ดังนี้

$$X_{TH-L} = -235.762 + 0.002 Y_L + 0.197 I_L + 3726.321 ER_{B/K} - 107.759 P_{TH}/P_L$$

t-Statistic (-2.421) (4.388)***(1.736) (1.071) (-0.904)

Significant (0.046) (0.003) (0.126) (0.320) (0.396)

$$R^2 = 0.961$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.939$$

$$F\text{-Test} = 43.130$$

$$\text{Durbin} - \text{Watson} = 2.002$$

โดยที่ *** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากค่าสถิติสามารถสรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้ดังนี้

1. ระดับรายได้ประชาชาติของประเทศลาว (Y_L) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ดังนั้นถ้าระดับรายได้ประชาชาติของประเทศลาว (Y_L) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพิ่มขึ้น 0.002 หน่วย จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าเมื่อระดับรายได้ประชาชาติของประเทศลาว (Y_L) เพิ่มขึ้นจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อวิเคราะห์แล้วเมื่อรายได้ประชาชาติของประชาชนลาวสูงขึ้นประชาชนย่อมมีอำนาจซื้อสินค้าสูงด้วย ทำให้ครัวเรือนสามารถซื้อสินค้าบริโภคได้มากขึ้น ทั้งที่เป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศ และสินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศ และอีกประการหนึ่งคือ การที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีการเปิดประเทศมากขึ้น มีการส่งเสริมการลงทุนมากขึ้น ตลาดสินค้าในประเทศขยายตัว กระตุ้นให้ผู้ผลิตทำการลงทุนมากขึ้น ประเทศจะมีความต้องการสินค้าทุนและวัตถุดิบเพื่อการผลิตต่างๆ ทำให้ต้องมีการซื้อเครื่องจักรและสินค้าทุน ตลอดจนวัตถุดิบต่างๆ จากต่างประเทศมากขึ้นด้วย และเมื่อประชาชนลาวจะมีรายได้มากขึ้นประเทศจึงต้องนำเข้าสินค้าและบริการต่างๆ มากขึ้น เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.003 หมายความว่า X_{THL} และ Y_L มีความสัมพันธ์กันอยู่ที่นัยสำคัญที่ประมาณ $(1-0.003)*100$ หรือประมาณร้อยละ 99.7%

2. อัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ดังนั้นถ้าอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพิ่มขึ้น 0.197 หน่วย จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าเมื่ออัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) เพิ่มขึ้นจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปประเทศลาว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อวิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต้องประสบปัญหาเงินเฟ้อในประเทศในอัตราที่สูง ทำให้ระดับราคาสินค้าต่างๆ ไปสูงขึ้นอย่างมาก แสดงว่าสินค้าและบริการต่างๆ ในประเทศมีไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ ดังนั้น เพื่อให้ปัญหาเงินเฟ้อบรรเทาลงบ้าง รัฐบาลอาจต้องยอมให้มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศซึ่งมีราคาถูกกว่าเป็นจำนวนมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มอุปทานของสินค้าในระยะสั้น ทำให้ระดับราคาไม่ถีบตัวสูงขึ้น สรุปได้ว่าในยามที่ประเทศเกิดปัญหาเงินเฟ้อ ความต้องการนำเข้าสินค้าจะสูงขึ้นด้วย แต่ในยามที่ประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจซบเซา การนำเข้าในช่วงนั้นอาจจะลดลงด้วย ในบางกรณีมิได้ขึ้นอยู่กับอัตราเงินเฟ้อเป็นหลัก เนื่องจากมีการลักลอบค้าโดยอาศัยช่องทางความสะดวกของภูมิประเทศตามแนวชายแดนที่ติดกันขนย้ายสินค้าจากประเทศที่มีอัตราเงินเฟ้อต่ำมาขายในประเทศที่ประสบอัตราเงินเฟ้อสูง จากข้อมูลทฤษฎีภูมิ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศหนึ่งที่มีอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับสูง จะเห็นว่าอัตราเงินเฟ้อสูงสุดที่ปี 2542 ที่ระดับ 128% เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.126 มีนัยสำคัญที่ระดับ $(1-0.126)*100$ หรือประมาณร้อยละ 87.4%

3. อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ดังนั้นถ้าอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปประเทศลาวเพิ่มขึ้น 3726.321 หน่วย จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของประเทศลาว ($ER_{B/K}$) เพิ่มขึ้นจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปประเทศลาว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อวิเคราะห์แล้วเห็นว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราจะมีผลต่อการค้าระหว่างประเทศ คือ เมื่อค่าเงินบาทแข็งค่า หรือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของไทยต่ำลง ก็เสมือนว่าราคาสินค้าของประเทศไทยแพงขึ้นเมื่อเทียบเป็นเงินตราต่างประเทศแล้ว ก็จะมีผลทำให้มีการส่งออกลดลง ในทางกลับกัน เมื่อค่าเงินบาทอ่อนตัวหรืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของไทยสูงขึ้น ก็เสมือนว่าราคาสินค้าของประเทศไทยถูกลงเมื่อเทียบเป็นเงินตราต่างประเทศแล้วก็จะส่งผลให้มีการส่งออกได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามในบางกรณีก็มิได้ขึ้นอยู่กับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นหลัก เนื่องจากเงินบาทของไทยมีอิทธิพลต่อประชาชนลาวมากทำให้เงินบาทที่ใช้หมุนเวียนในลาวมีมาก พอกล่าวถึงนำเงินบาทของไทยกลับมาซื้อสินค้าจากไทยได้อีกโดยไม่เสียอัตราแลกเปลี่ยน เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.320 มีนัยสำคัญที่ระดับ $(1-0.320)*100$ หรือประมาณร้อยละ 68.0%

4. ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าลบ ดังนั้นถ้าระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวลดลง 107.759 หน่วย จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าเมื่อระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) เพิ่มขึ้นจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเมื่อวิเคราะห์แล้วเห็นว่าเมื่อระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปของประเทศไทยสูงขึ้นเมื่อเทียบกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะทำให้การส่งออกของประเทศไทยลดลง ในทางตรงกันข้ามเมื่อระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปของประเทศไทยต่ำลงเมื่อเทียบกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะทำให้การส่งออกของประเทศไทยได้มากขึ้น ในการที่ระดับราคาสินค้าสูง หรือต่ำนั้นก็อาจมีสาเหตุมาจากต้นทุนในการผลิตด้วย ประเทศที่ผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้นทุนการผลิตต่ำ ก็จะสามารถขายสินค้าของตนในตลาดโลกได้ในราคาที่ต่ำกว่าสินค้าของประเทศอื่นๆ ประเทศนั้นย่อมจะส่งออกได้มากกว่าประเทศคู่แข่ง ดังนั้น การผลิตอย่างไม่มีประสิทธิภาพหรือการที่ราคาปัจจัยการผลิตต่างๆ สูงมาก จะทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผู้ผลิตจึงไม่สามารถขายสินค้าแข่งขันกับผู้ผลิตประเทศอื่นๆ ได้การส่งออกจะลดลง ในบางกรณีมิได้ขึ้นอยู่กับระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ เช่นการส่งออกสินค้าจำเป็น ซึ่งมี

ค่าความยืดหยุ่นต่ออุปสงค์ต่ำไปยังประเทศคู่ค้า เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.396 มีนัยสำคัญที่ระดับ $(1-0.396)*100$ หรือประมาณร้อยละ 60.2%

การทดสอบค่าสถิติ

ค่า F-Statistic

เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของทุกตัวแปรในสมการ ถ้าตัวแปรในสมการทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติก็แสดงว่าสมการดังกล่าวเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลตัวอย่าง ส่วนวิธีการทดสอบค่า F-Statistic ในโปรแกรม SPSS โดยวิธี Linear Regression (Enter Method) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สำหรับค่า F-Statistic ที่ได้มีค่าเท่ากับ 43.130 และค่าของ F-Sig. จะเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายถึงการมีนัยสำคัญโดยประมาณจะให้ผลใกล้เคียงกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า R²

R² เป็นค่าทางสถิติที่แสดงถึงสัดส่วน หรือร้อยละของความผิดพลาดที่แบบจำลองสามารถอธิบายได้จากสมการที่ประมาณการ จากผลการศึกษา ค่า R² = 0.961 มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายความว่าสมการที่ประมาณได้เป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าตัวแปรอิสระระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ สามารถอธิบายการแปรเปลี่ยนของตัวแปรตาม มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ดี เช่นเดียวกับค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดที่ปรับค่าแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ 0.939 ซึ่งมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน และแสดงให้เห็นว่ายังมีปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ค่า Standardized Coefficients หรือ Beta Coefficients

เมื่อพูดถึงระดับความสำคัญของตัวแปรแต่ละตัว Y_L , I_L , $ER_{B/K}$, P_{TH}/P_L (Relative Importance) ในการพยากรณ์ค่าตัวแปรตาม เราจะพิจารณาคูจากค่า Standardized Coefficients จากมากไปหาน้อย โดยไม่คิดเครื่องหมายลบ เพราะว่าการนี้โปรแกรมได้มีการปรับหน่วยให้เท่ากันแล้ว จากข้อมูลลำดับความสำคัญเป็นดังนี้

1. $ER_{B/K}$ = 1.284
2. Y_L = 1.193
3. P_{TH}/P_L = 1.034
4. I_L = 0.199

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะเห็นได้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ER_{BK}) จะมีลำดับความสำคัญมากที่สุดในการพยากรณ์ค่าตัวแปรตาม ซึ่งก็คือการที่ค่าเงินบาทอ่อนตัวจะทำให้การส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้มากขึ้น เพราะราคาสินค้าไทยในสายตาของคนลาวนั้นจะถูก ในทางกลับกันถ้าเงินบาทแข็งตัวจะทำให้การส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้น้อยลง เพราะราคาสินค้าไทยในสายตาของคนลาวแพงขึ้น รายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีลำดับความสำคัญเป็นอันดับสอง ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) มีลำดับความสำคัญเป็นอันดับสาม และอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_L) นั้นมีลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

ค่า Durbin-Watson

ค่า Durbin-Watson (d) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบปัญหา Autocorrelation ซึ่งจะพบว่าตัวคลาดเคลื่อน (U) มีการกระจายตัวเป็นอิสระตามข้อสมมติหรือไม่ ถ้ามีการกระจายที่เป็นอิสระ ค่า d จะไม่ต่างจาก 2 มาก ค่าที่ได้เท่ากับ 2.002 ซึ่งไม่ต่างจาก 2 มาก แสดงว่าตัวรบกวนดังกล่าวมีการกระจายอย่างเป็นอิสระ

ค่า VIF (Variance Inflation Factor)

ค่า VIF เป็นค่าที่แสดงอัตราส่วนของความแปรปรวนที่แท้จริงของ β_j ต่อความแปรปรวนของ β_j ที่ควรจะเป็น ตัวแปรอิสระ x_j ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ กล่าวคือ ค่า VIF จะบอกแต่เพียงว่าสถานการณ์จริงแตกต่างจากสถานการณ์อุดมคติที่ว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งค่า VIF คำนวณได้จาก $VIF(\beta_j) = 1 / (1 - R^2_j)$ โดยที่ R^2_j คือสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดของสมการการถดถอยส่วนเพิ่มระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่เหลือ จากผลการคำนวณค่า R^2_j จากค่า VIF จากผลการศึกษาได้ค่าดังนี้ R^2 of $Y_L = 0.925$, R^2 of $I_L = 0.425$, R^2 of $ER_{BK} = 0.996$ และ R^2 of $P_{TH}/P_L = 0.996$

กฎทั่วไปของไคลน์ (Klein's rule of thumb) กล่าวว่าอาจพิจารณาได้จากค่า R^2_j ที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยส่วนเพิ่มกับค่า R^2 ที่ได้จากแบบจำลองที่มี y เป็นตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระคือ x_j ทั้งหมด ถ้าค่า R^2_j ที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยส่วนเพิ่มมีค่ามากกว่า R^2 ที่ได้จากแบบจำลองที่มี y เป็นตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระคือ x_j ทั้งหมด แสดงว่าแบบจำลองนั้นอาจจะมีปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กัน ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1. R^2 of $Y_L = 0.925$ < $R^2 = 0.961$
ตัวแปรอิสระ Y_L มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ ไม่มาก
2. R^2 of $I_L = 0.425$ < $R^2 = 0.961$
ตัวแปรอิสระ I_L มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นๆ ไม่มาก
3. R^2 of $ER_{BK} = 0.996$ > $R^2 = 0.961$

ตัวแปรอิสระ $ER_{B/K}$ มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระอื่นๆ ก่อนข้างสูง

$$4. R^2 \text{ of } P_{TH}/P_L = 0.996 > R^2 = 0.961$$

ตัวแปรอิสระ P_{TH}/P_L มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระอื่นๆ ก่อนข้างสูง

จากผลของโปรแกรมที่ได้ จะเห็นว่ามีตัวแปรอิสระ 1 คู่ ที่มีแนวโน้มเคลื่อนไหวไปด้วยกันทำให้มีความสัมพันธ์กันเองในตัวแปรอิสระ คือ อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของประเทศลาว ($ER_{B/K}$) และระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) จะเห็นว่าแบบจำลองนี้มีปัญหา Multicollinearity ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่ว่า $e = P / P^F$ โดย e คือ อัตราแลกเปลี่ยน P คือระดับราคาในประเทศ และ P^F คือระดับราคาในต่างประเทศ จากปัญหาที่เกิดขึ้นในแบบจำลองได้นำมาแก้ไขปรับปรุงใหม่โดยการตัดตัวแปรที่มีปัญหาออกไป 1 ตัวแปร นั่นคือ ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) เนื่องจากการวิเคราะห์ทางสถิติค่า Standardized Coefficient ซึ่งความสำคัญของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) จะมีลำดับความสำคัญมากที่สุดในการพยากรณ์ค่าตัวแปรตามจึงไม่ตัดออก เมื่อทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์สอดคล้องกับการวิเคราะห์ทางสถิติ ทำให้ได้แบบจำลองใหม่คือ

$$X_{TH-L} = a_1 + b_1 Y_L + c_1 I_L + d_1 ER_{B/K}$$

$$X_{TH-L} = -230.721 + 0.002 Y_L + 0.155 I_L + 669.280 ER_{B/K}$$

$$t\text{-Statistic } (-2.401) \quad (4.401)*** \quad (1.514) \quad (0.825)$$

$$\text{Significant } (0.043) \quad (0.002) \quad (0.168) \quad (0.433)$$

$$R^2 = 0.956$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.940$$

$$F\text{-Test} = 58.574$$

$$\text{Durbin - Watson} = 1.847$$

โดยที่ *** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

1. ระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Y_L) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ดังนั้นถ้าระดับรายได้ประชาชาติของประเทศลาว (Y_L) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปประเทศลาวเพิ่มขึ้น 0.002 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.002 มีความสัมพันธ์กันอยู่ที่นัยสำคัญที่ประมาณ $(1-0.002)*100$ หรือประมาณร้อยละ 99.8%

2. อัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ดังนั้นถ้าอัตราเงินเฟ้อของประเทศลาว (I_L) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปประเทศลาวเพิ่มขึ้น 0.155 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.168 มีความสัมพันธ์กันอยู่ที่นัยสำคัญที่ประมาณ $(1-0.168)*100$ หรือประมาณร้อยละ 83.20%

3. อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ดังนั้นถ้าอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของประเทศลาว ($ER_{B/K}$) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไป

ประเทศลาวเพิ่มขึ้น 669.280 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.433 มีความสัมพันธ์กันอยู่ที่นัยสำคัญที่ประมาณ $(1 - 0.433) * 100$ หรือประมาณร้อยละ 56.7%

การทดสอบค่าสถิติ

ค่า F-Statistic

ค่า F-Statistic จากผลการวิเคราะห์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีค่าเท่ากับ 58.574 และค่าของ F-Sig. จะเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายถึงการมีนัยสำคัญโดยประมาณจะให้ผลใกล้เคียงกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า R^2

จากผลการศึกษา ค่า $R^2 = 0.956$ มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายความว่าสมการที่ประมาณได้เป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าตัวแปรอิสระ ระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถอธิบายการแปรเปลี่ยนของตัวแปรตาม มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ดี เช่นเดียวกับกับค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.940 ซึ่งเป็นการปรับค่า R^2 ซึ่งมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน

ค่า Standardized Coefficients หรือ Beta Coefficients

เมื่อพูดถึงระดับความสำคัญของตัวแปรแต่ละตัว Y_L , I_L , $ER_{B/K}$ (Relative Importance) ในการพยากรณ์ค่าตัวแปรตาม เราจะพิจารณาดูจากค่า Standardized Coefficients จากมากไปหาน้อยจากข้อมูลลำดับความสำคัญเป็นดังนี้

1. Y_L = 1.182
2. $ER_{B/K}$ = 0.231
3. I_L = 0.156

จะเห็นได้ว่าระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Y_L) จะมีลำดับความสำคัญมากที่สุดที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งก็คือการที่ประชาชนลาวมีรายได้มากขึ้นก็จะมีการจับจ่ายเพิ่มขึ้น ซึ่งสินค้าต่างๆ นั้นก็รวมถึงสินค้านำเข้าด้วย อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) มีลำดับความสำคัญเป็นอันดับสอง และอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) นั้นมีลำดับความสำคัญน้อยที่สุด

ค่า Durbin-Watson

ค่า Durbin-Watson (d) ที่ได้เท่ากับ 1.847 ซึ่งไม่ต่างจาก 2 มาก แสดงว่าตัวรบกวนดังกล่าวมีการกระจายอย่างเป็นอิสระ ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ซึ่งจะพบว่าตัวคลาดเคลื่อน (U) มีการกระจายตัวเป็นอิสระ

ค่า VIF (Variance Inflation Factor)

ผลการคำนวณค่า R^2 จากค่า VIF จากผลการศึกษาได้ค่าดังนี้

$$1. R^2 \text{ of } Y_L = 0.925 < R^2 = 0.956$$

ตัวแปรอิสระ Y_L มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระอื่นๆ ไม่มาก

$$2. R^2 \text{ of } I_L = 0.487 < R^2 = 0.956$$

ตัวแปรอิสระ I_L มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระอื่นๆ ไม่มาก

$$3. R^2 \text{ of } ER_{B/K} = 0.930 < R^2 = 0.956$$

ตัวแปรอิสระ $ER_{B/K}$ มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระอื่นๆ ไม่มาก

จากผลของโปรแกรมที่ได้ จะเห็นว่าไม่มีแนวโน้มการเคลื่อนไหวของตัวแปรอิสระใดที่ไปด้วยกัน หรือมีความสัมพันธ์กันเอง ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหา Multicollinearity จากปัญหาที่เกิดขึ้นในแบบจำลองเดิมได้ โดยการตัดตัวแปรที่มีปัญหาออกไป 1 ตัวแปร นั่นคือ ราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) นอกจากนี้จากทฤษฎี PPP ที่ว่า $\% \Delta ER_{B/K} = \% \Delta P - \% \Delta P^F$ บัญชีเงินเพื่อได้สะท้อนอยู่ในการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งเป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ และการวิเคราะห์ทางสถิติค่า Standardized Coefficient ซึ่งความสำคัญของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) จะมีลำดับความสำคัญมากกว่าอัตราเงินเพื่อในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนั้นจึงได้แบบจำลองใหม่คือ

$$X_{TH-L} = a_1 + b_1 Y_L + c_1 ER_{B/K}$$

$$X_{TH-L} = -130.286 + 0.001 Y_L - 188.018 ER_{B/K}$$

$$t\text{-Statistic } (-1.752) \quad (4.253) \quad (-0.303)$$

$$\text{Significant } (0.114) \quad (0.002) \quad (0.769)$$

$$R^2 = 0.944$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.932$$

$$F\text{-Test} = 75.825$$

$$\text{Durbin - Watson} = 2.015$$

โดยที่ *** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

1. ราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Y_L) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ดังนั้นถ้าระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Y_L) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพิ่มขึ้น 0.001 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.002 มีความสัมพันธ์กันอยู่ที่นัยสำคัญที่ประมาณ $(1-0.002) \times 100$ หรือประมาณร้อยละ 99.8%

2. อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าลบ ดังนั้นถ้าอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ลดลง 188.018 หน่วย ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎี อาจเป็นไปได้ว่าการส่งออกไปยังประเทศลาวนั้นอัตราแลกเปลี่ยนนั้นไม่มีผลเนื่องมาจากอัตราเงินเฟ้อในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นั้นมีสูงกว่าในประเทศไทย ส่งผลให้สินค้าภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีราคาแพง ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากประเทศไทยซึ่งสินค้ามีราคาถูกกว่า เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.769 มีความสัมพันธ์กันอยู่ที่นัยสำคัญที่ประมาณ $(1-0.769)*100$ หรือประมาณร้อยละ 23.1%

การทดสอบค่าสถิติ

ค่า F-Statistic

ค่า F-Statistic จากผลการวิเคราะห์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีค่าเท่ากับ 75.825 และค่าของ F-Sig. จะเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายถึงการมีนัยสำคัญโดยประมาณจะให้ผลใกล้เคียงกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ค่า R^2

จากผลการศึกษา ค่า $R^2 = 0.944$ มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายความว่าสมการที่ประมาณได้เป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าตัวแปรอิสระ ระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถอธิบายการแปรเปลี่ยนของตัวแปรตาม มูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ดี เช่นเดียวกันกับค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.932 ซึ่งเป็นการปรับค่า R^2 ซึ่งมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน

ค่า Standardized Coefficients หรือ Beta Coefficients

เมื่อพูดถึงระดับความสำคัญของตัวแปรแต่ละตัว Y_L , $ER_{B/K}$ (Relative Importance) ในการพยากรณ์ค่าตัวแปรตาม เราจะพิจารณาจากค่า Standardized Coefficients จากมากไปหาน้อยจากข้อมูลลำดับความสำคัญเป็นดังนี้

1. Y_L = 0.911
2. $ER_{B/K}$ = 0.065

จะเห็นได้ว่าระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Y_L) จะมีลำดับความสำคัญมากกว่าอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) ที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกจากประเทศไทยไปยัง

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งก็คือการที่ประชาชนลาวมีรายได้มากขึ้นก็จะมี การจับจ่ายเพิ่มขึ้น ซึ่งสินค้าต่างๆ นั้นก็รวมถึงสินค้านำเข้าด้วย

ค่า Durbin-Watson

ค่า Durbin-Watson (d) ที่ได้เท่ากับ 2.015 ซึ่งไม่ต่างจาก 2 มาก แสดงว่าตัวรบกวนดังกล่าวมีการกระจายอย่างเป็นอิสระ ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ซึ่งจะพบว่าตัวคลาดเคลื่อน (U) มีการกระจายตัวเป็นอิสระ

ค่า VIF (Variance Inflation Factor)

ผลการคำนวณค่า R^2 จากค่า VIF จากผลการศึกษาได้ค่าดังนี้

$$4. R^2 \text{ of } Y_L = 0.864 < R^2 = 0.944$$

ตัวแปรอิสระ Y_L มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระอื่นๆ ไม่มาก

$$5. R^2 \text{ of } ER_{B/K} = 0.864 < R^2 = 0.944$$

ตัวแปรอิสระ $ER_{B/K}$ มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระอื่นๆ ไม่มาก

จากผลของโปรแกรมที่ได้ จะเห็นว่าไม่มีแนวโน้มการเคลื่อนไหวของตัวแปรอิสระใดที่ไปด้วยกัน หรือมีความสัมพันธ์กันเอง ซึ่งไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง

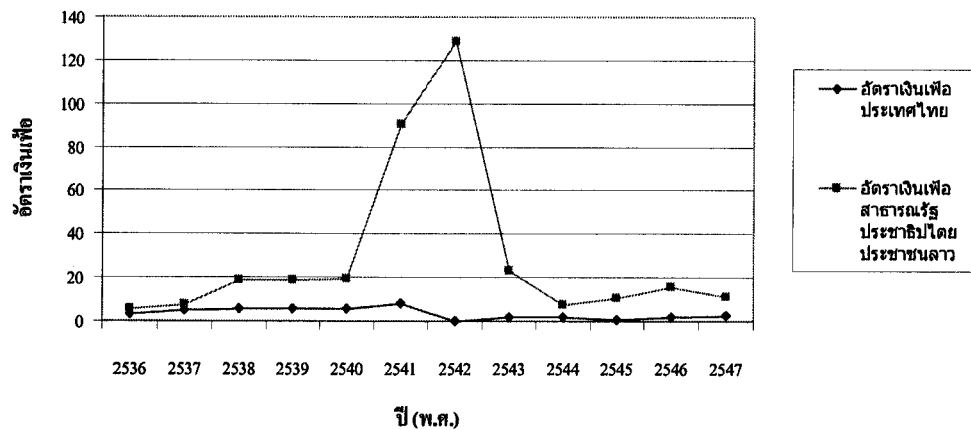
ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ $ER_{B/K}$ มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระ P_{TH} / P_L โดยอิงตามทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคโดยเปรียบเทียบดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว เนื่องจากว่าที่จริงแล้วอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) และระดับราคาสินค้านั้นมีความสัมพันธ์กัน โดยระดับราคาสินค้าเป็นตัวกำหนดอัตราเงินเฟ้อ และอัตราเงินเฟ้อเป็นตัวกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน

จากทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค (PPP) ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนทันทีเริ่มต้นจากจุดดุลยภาพแล้ว ความแตกต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของทั้งสองประเทศในระยะยาวมีแนวโน้มที่จะถูกชดเชยด้วยการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนที่เท่ากัน เพื่อที่จะรักษาดุลยภาพของค่าเสมอภาคของอำนาจซื้อของประเทศทั้งสอง คือถ้าอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยิ่งสูงเท่าไร อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) ก็จะมีค่าต่ำลงเท่านั้น ซึ่งก็หมายความว่าถ้าอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) นั้นมีสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) ค่าเงินบาทจะมีค่าแข็งกว่าเมื่อเทียบกับเงินสกุลกีบ

การที่อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) มีค่าต่ำลง แต่การส่งออกจากไทยไปลาวกลับมีมูลค่าสูงขึ้นเรื่อยๆ จากข้อมูลทฤษฎีที่ได้เก็บรวบรวมมา ก็เนื่องมาจากความสัมพันธ์ของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) และ

อัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) การที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีการนำเข้าจากไทยมากขึ้นนั้นก็เพราะ ภายในประเทศลาวนั้นประสบกับปัญหาเงินเฟ้อที่รุนแรงในช่วงปี 2540-2544 จะเห็นได้ว่าอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวสูงมากเมื่อเทียบกับอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้มูลค่าการส่งออกก็สูงขึ้นด้วย (ตาราง 5.1)

ภาพที่ 5.1 อัตราเงินเฟ้อ ประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สมมติฐานที่ 5

อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) จะเปลี่ยนแปลงไปเท่ากับผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_L)

จะใช้แบบจำลองดังนี้

$$EC_{B/K} = a_2 + h_1 EI_{B/K}$$

กำหนดให้

$EC_{B/K}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

$$EC_{B/K} = (ER_{B/K}t - ER_{B/K}t-1) / ER_{B/K}t-1$$

$EI_{B/K}$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

$$EI_{B/K} = (I_{TH} - I_L)$$

อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) และผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับ

อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_T) ซึ่งมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ ในสมมติฐานข้อนี้จะใช้ข้อมูลทศนิยม ตั้งแต่ปี 2537-2547 เป็นเวลา 11 ปี

Year	$EC_{B/K}$	$EI_{B/K}$
2537	-0.85	-2.6
2538	-15.14	-13.3
2539	-7.07	-13.2
2540	-21.02	-13.9
2541	-44.95	-82
2542	-54.17	-128.1
2543	-7.27	-21.6
2544	-1.96	-6.1
2545	-16	-10
2546	-7.99	-13.7
2547	-2.63	-8.5

$$EC_{B/K} = -4.307 + 0.421 EI_{B/K}$$

t-Statistic (-1.761) (8.123)***

Significant (0.112) (0.000)

$$R^2 = 0.880$$

$$\text{Adjusted } R^2 = 0.867$$

$$F\text{-Test} = 65.978$$

$$\text{Durbin - Watson} = 1.943$$

โดยที่ *** มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

เมื่อทำการวิเคราะห์โดยให้ตัวแปรตามคือ อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) โดยมีตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียวคือ ผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_L) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ดังนั้นถ้าผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ส่งผลให้อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงไปต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) เพิ่มขึ้น 0.421 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อพิจารณา ค่าสถิติ t พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.000 จากค่าสถิติทำให้ทราบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด (R^2) เท่ากับ 0.880 หมายความว่า ผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) สามารถอธิบายถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) ได้ที่ระดับร้อยละ 88.0 ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดที่ปรับค่าแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.867 หมายความว่า ผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) สามารถอธิบายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) ได้ที่ระดับร้อยละ 86.7

จากทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคสามารถสรุปได้ว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศขึ้นกับอัตราเงินเฟ้อในประเทศลบด้วยอัตราเงินเฟ้อในต่างประเทศ

ตารางที่ 5.1
 ตารางแสดงอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
 และอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 ปี 2536 – 2550

(หน่วยเป็น เปอร์เซ็นต์)

ปี (พ.ศ.)	อัตราเงินเฟ้อประเทศไทย	อัตราเงินเฟ้อประเทศสปป. ลาว
2536	3.3	5.7
2537	5.1	7.7
2538	5.8	19.1
2539	5.9	19.1
2540	5.6	19.5
2541	8.1	90.1
2542	0.3	128.4
2543	1.6	23.2
2544	1.7	7.8
2545	0.6	10.6
2546	1.8	15.5
2547	2.7	11.2
2548	2.9	7.8
2549	2.0	5.0
2550	2.3	4.5

ที่มา : IMF World Economic Outlook

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536-2547 มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะทางการค้าทางการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากปัจจัยต่างๆต่อการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในช่วง พ.ศ. 2536-2547
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของ อัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสองประเทศ ว่าเป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค (PPP) ในช่วง พ.ศ. 2536-2547

1. สรุปการวิจัย

5.1.1 การค้าระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การที่รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้นำนโยบายตลาดเสรีมาใช้ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 ปี 2539-2543 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และลาวได้เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนอย่างสมบูรณ์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ดำเนินนโยบายการค้าเสรีและได้ปรับตัวเข้าสู่การเป็นสมาชิกอาเซียน ประกอบกับความสัมพันธ์ฉันท์บ้านพี่เมืองน้องของไทยกับสปป.ลาวที่มีมาช้านาน ส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศของไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ผลจากการที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน ทำให้สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนลาวในปัจจุบันมีแนวโน้มดีขึ้น ถึงแม้ว่ารายได้เฉลี่ยของประชากรยังค่อนข้างต่ำ แต่ประชาชนลาวมีรายได้แฝงอย่างไม่เป็นทางการจากแหล่งรายได้อื่นๆ รวมทั้งประชาชนลาวที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศมีการส่งเงินมาช่วยเหลือชาวลาวในประเทศ ทำให้ชาวลาวมีกำลังซื้อเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะประชากรในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเวียงจันทน์ หลวงพระบาง จำปาสัก และสุวรรณเขต

สินค้าที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต้องการมากในปัจจุบันได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ผลิตภัณฑ์นม แป้งต่างๆ เสื้อผ้า เป็นต้น วัสดุก่อสร้างและเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรและอุปกรณ์ สินค้าฟุ่มเฟือย เช่นรถยนต์ เหล้า และนุหรี เป็นต้น ซึ่งสินค้าเหล่านี้เป็นที่ต้องการอย่างมากของตลาดลาวเนื่องจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังไม่สามารถผลิตขึ้นมาได้เพียงพอกับความ ต้องการ ประกอบกับสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศมีคุณภาพต่ำ สินค้าที่เป็นที่ต้องการในอนาคตของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและไทยมีศักยภาพในการส่งออกยังคงเป็นสินค้าในกลุ่มที่

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความต้องการอยู่มากในปัจจุบัน และยังคงมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ผลิตภัณฑ์นม แป้งต่างๆ ผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป เครื่องใช้ในครัวเรือน เป็นต้น วัสดุก่อสร้าง เช่น ปูนซีเมนต์ กระจก เหล็กเส้น สุขภัณฑ์ต่างๆ เป็นต้น สินค้าที่ใช้ในการเกษตร เช่น เครื่องสีข้าว เครื่องสูบน้ำ สินค้าประเภททุน เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน ตู้เย็น พัดลม โทรทัศน์ เป็นต้น ซึ่งสินค้านี้ดังกล่าวยังไม่สามารถผลิตใช้ภายในประเทศได้เพียงพอกับความต้องการ และไทยเป็นผู้ครองตลาดการค้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนั้นไทยควรรักษาส่วนแบ่งตลาดการค้าในประเทศนี้ไว้

ช่องทางการจำหน่ายสินค้าไทยในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในรูปแบบปกติคือผู้นำเข้าในประเทศลาวที่ใบอนุญาตจะได้สิทธิในการนำเข้า ส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจไทย ซึ่งจะนำสินค้าไทยเข้าไปกระจายในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ช่องทางการขายสินค้าไทยเข้าสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอีกวิธีหนึ่งที่มีความสำคัญมากคือ การค้าตามแนวชายแดน โดยมีจุดการค้าที่สำคัญตามแนวชายแดนไทย-ลาวถึง 13 จุด ซึ่งจุดการค้าเหล่านี้ จะเป็นการค้าขายระหว่างพ่อค้าชายแดนของทั้งสองประเทศ ซึ่งจะมีอิทธิพลในการกระจายสินค้าไทยเข้าสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้อย่างทั่วถึง โดยจังหวัดสำคัญของไทยที่มีการค้าชายแดนกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมากได้แก่ จังหวัดหนองคาย นครพนม มุกดาหาร และอุบลราชธานี จากการที่ลาวไม่มีพรมแดนติดทะเล การติดต่อกับต่างประเทศจึงต้องทำผ่านไทยหรือเวียดนาม โดยได้รับอนุเคราะห์ตามบทบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพในการผ่านแดนต่อท้ายอนุสัญญาบาร์เซโลนา (Convention and Statute of Freedom of Transit, Barcelona) ในการขนส่งสินค้าผ่านแดนไปยังประเทศที่สาม หรือจากประเทศที่สามไปลาวจึงมีระบบการค้าผ่านแดน และที่หลีกเลี่ยงไม่ได้คือการค้านอกระบบ ซึ่งมีการลักลอบค้าขายโดยอาศัยช่องทางความสะดวกของภูมิประเทศตามแนวชายแดนที่ติดกัน

สินค้าไทยมีข้อได้เปรียบคู่แข่งคือสินค้าเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ซึ่งไทยส่งสินค้าไปขายในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นเวลานาน แต่ข้อเสียเปรียบคือสินค้าไทยมักจะถูกปลอมแปลง และเลียนแบบจากประเทศคู่แข่ง ในปัจจุบันการค้าของไทยต้องประสบปัญหาการกีดกันการครองตลาดแต่เพียงผู้เดียวจากรัฐบาลลาว รวมทั้งได้มีประเทศอื่นๆ เข้ามาทำการค้ากับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมากขึ้น ปัจจุบันผู้ส่งออกไทยที่ทำการค้ากับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังมีปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้แก่ ปัญหาขั้นตอนและระเบียบการส่งออกของไทย ซึ่งมีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน ปัญหาการคืนภาษีอากรล่าช้า ปัญหาการจัดเก็บภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักร และชิ้นส่วนมีอัตราสูง ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ ปัญหาการขาดข้อมูลการตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญ ระบบการเงินของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวขาดเสถียรภาพ การกีดกันทางการค้าของรัฐบาลลาว ปัญหาความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติการนำเข้าของเจ้าหน้าที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่ตรงกันในการจัดเก็บอัตราภาษี

5.1.2 แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

โดยนำข้อมูลทุกตัวภูมิที่รวบรวมได้ในช่วงเวลาต่างๆ จากการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ โดยโปรแกรม SPSS เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

ระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Y_L) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก จะเห็นได้ว่าเมื่อระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Y_L) เพิ่มขึ้นจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อรายได้ประชาชาติของประชาชนลาวสูงขึ้นประชาชนย่อมมีอำนาจซื้อสินค้าสูงด้วย ทำให้ครัวเรือนสามารถซื้อสินค้าบริโภคได้มากขึ้น พบว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.003 หรือประมาณร้อยละ 99.7%

อัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก จะเห็นได้ว่าเมื่ออัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) เพิ่มขึ้นจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี จากการที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต้องประสบปัญหาเงินเฟ้อในประเทศในอัตราที่สูง ทำให้ระดับราคาสินค้าต่างๆ ไปสูงขึ้นอย่างมาก ต้องพึ่งพาการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศซึ่งมีราคาถูกกว่า พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.126 หรือประมาณร้อยละ 87.4%

อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก จะเห็นได้ว่าเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) เพิ่มขึ้นจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของไทยต่ำลง หรือค่าเงินบาทแข็งค่า ก็จะมีผลทำให้มีการส่งออกลดลง อย่างไรก็ตามในบางกรณีก็ได้ขึ้นอยู่กับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นหลัก เนื่องจากเงินบาทของไทยมีอิทธิพลต่อประชาชนลาวมากทำให้เงินบาทที่ใช้หมุนเวียนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีมาก พ่อค้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงนำเงินบาทของไทยกลับมาซื้อสินค้าจากไทยได้อีกโดยไม่เสียอัตราแลกเปลี่ยน พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.320 หรือประมาณร้อยละ 68.0%

ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าลบ จะเห็นได้ว่าเมื่อระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) เพิ่มขึ้นจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อราคาสินค้าส่งออกของประเทศไทยสูงขึ้นเมื่อเทียบกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะทำให้การส่งออกของประเทศไทยลดลง ในการที่ระดับราคาสินค้าสูง หรือต่ำนั้นก็อาจมีสาเหตุมาจากต้นทุนใน

การผลิตด้วย ประเทศที่ผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้นทุนการผลิตต่ำ ก็จะสามารถขายสินค้าของตนในตลาดโลกได้ในราคาที่ต่ำกว่าสินค้าของประเทศอื่นๆ ประเทศนั้นย่อมจะส่งออกได้มากกว่าประเทศคู่แข่ง พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.396 หรือประมาณร้อยละ 60.2%

จากผลของโปรแกรมที่ได้ จะเห็นว่ามีตัวแปรอิสระ 1 คู่มี่ความสัมพันธ์กันเองในตัวแปรอิสระคือ อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) และระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) จะเห็นว่าแบบจำลองนี้มีปัญหา Multicollinearity จากปัญหาที่เกิดขึ้นในแบบจำลอง ได้นำมาแก้ไขปรับปรุงใหม่โดยการตัดตัวแปรที่มีปัญหาออกไป 1 ตัวแปร นั่นคือ ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ (P_{TH}/P_L) เนื่องจากวิเคราะห์จากค่า Standardized Coefficient ซึ่งความสำคัญของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสปป.ลาว ($ER_{B/K}$) จะมีลำดับความสำคัญมากที่สุดในการพยากรณ์ค่าตัวแปรตามจึงไม่ตัดออก แต่ผลที่ได้ใหม่นั้นเป็นไปตามทฤษฎีเช่นกัน และเมื่อพิจารณาต่อไปอีกว่าปัจจัยเงินเฟ้อนั้นได้สะท้อนอยู่ในการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนจึงทำการตัดตัวแปรอีกหนึ่งตัวออก นั่นคือ I_L และผลที่ได้ใหม่นั้นเป็นไปตามทฤษฎีเช่นกัน

5.1.3 ความสัมพันธ์ของอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) และอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L)

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ $ER_{B/K}$ มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรอิสระ P_{TH}/P_L โดยอิงตามทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว เนื่องจากว่าที่จริงแล้วอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($ER_{B/K}$) ระดับราคาสินค้านั้นมีความสัมพันธ์กัน โดยระดับราคาสินค้าเป็นตัวกำหนดอัตราเงินเฟ้อ และอัตราเงินเฟ้อเป็นตัวกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน โดยทำการศึกษาอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) จะขึ้นกับผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) ซึ่งมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ ในสมมติฐานข้อนี้จะใช้ข้อมูลทศวรรษตั้งแต่ปี 2537-2547 เป็นเวลา 11 ปี

จากการศึกษาพบว่าค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคโดยเปรียบเทียบที่ผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) จะกำหนดอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.000 ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด (R^2) บ่งชี้ว่าผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) สามารถอธิบายถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) ได้ร้อยละ 88.0 ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดที่ปรับค่าแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.867

อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแล้วมันจะมีความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อดุลการค้า และดุลการชำระเงินเกิดขึ้นด้วย เช่น การกีดกันทางการค้า การเคลื่อนย้ายของทุน หรือการเปลี่ยนแปลงของรายได้ เป็นต้น

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนโดยโปรแกรม SPSS เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผู้ทำการศึกษาได้เสนอผลการศึกษาดาวัตถุประสงค์ และสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาไว้ในตอนต้นดังนี้

ประเด็นแรก การศึกษาภาวะการค้าทางการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา พบว่าภาวะทางการค้าทางการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีมูลค่าเพิ่มขึ้นโดยตลอด ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่รัฐบาลลาวได้นำนโยบายตลาดเสรีมาใช้ โดยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 ปี 2539-2543 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนอย่างสมบูรณ์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ดำเนินนโยบายการค้าเสรี และได้ปรับตัวเข้าสู่การเป็นสมาชิกอาเซียน ประกอบกับความสัมพันธ์ฉันท์บ้านพี่เมืองน้องของไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่มีมาช้านาน ส่งผลให้การค้าระหว่างสองประเทศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามาตลอด ซึ่งผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการส่งออกที่ว่า ถ้าต่างประเทศมีนโยบายการค้าแบบเสรีไม่กีดกันสินค้าจากต่างประเทศ ประเทศก็จะสามารถส่งสินค้าเข้าไปขายในประเทศนั้นได้สะดวก การส่งออกของประเทศจะสูงขึ้น และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนลาวในปัจจุบันมีแนวโน้มดีขึ้นกล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติสูงขึ้นประชาชนย่อมมีอำนาจซื้อสินค้าสูงด้วย ทำให้ครัวเรือนสามารถซื้อสินค้าบริโภคได้มากขึ้น และสอดคล้องกับวรรณกรรมโดย Romeo M. Bautista ทำการศึกษาผลกระทบนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน และนโยบายการค้าที่มีต่อการผลิต เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรในฟิลิปปินส์ พบว่านโยบายการค้าและอัตราแลกเปลี่ยนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ราคาสินค้าส่งออกลดลง

ในด้านการตั้งซื้อสินค้าของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นั้น สินค้าที่ต้องการมากในปัจจุบันได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ผลิตภัณฑ์นม แป้งต่างๆ เสื้อผ้า เป็นต้น วัสดุก่อสร้างและ

เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรและอุปกรณ์ สินค้าฟุ่มเฟือย เช่นรถยนต์ เหล้า และบุหรี่ย เป็นต้น ซึ่งสินค้าเหล่านี้เป็นที่ต้องการอย่างมากของตลาด เนื่องจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังไม่สามารถผลิตขึ้นมาได้เพียงพอกับความต้องการ จึงอาจทำให้ราคาในประเทศสูง ประกอบกับสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศมีคุณภาพต่ำ การผลิตนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงอาจสะท้อนราคาต้นทุนที่สูงทำให้ราคาสูงด้วย ทำให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นั้นยังต้องมีการพึ่งพาการนำเข้าอยู่ และไทยเป็นผู้ครองตลาดการค้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนั้นไทยควรรักษาส่วนแบ่งตลาดการค้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นี้ไว้ ทางด้านช่องทางการจำหน่ายสินค้าไทยในตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในรูปแบบปกติคือผู้นำเข้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ใบอนุญาตจะได้สิทธิในการนำเข้า ส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจไทย ซึ่งจะนำสินค้าไทยเข้าไปกระจายในตลาด ช่องทางการขายสินค้าไทยเข้าสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อีกวิธีหนึ่งที่มีความสำคัญมากคือ การค้าตามแนวชายแดนซึ่งจุดการค้าเหล่านี้จะมีอิทธิพลในการกระจายสินค้าไทยเข้าสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้อย่างทั่วถึง มีแนวโน้มที่การส่งออกของประเทศไทยก็จะสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่สอง เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในช่วง พ.ศ. 2536-2547

โดยนำข้อมูลทฤษฎีภูมิที่รวบรวมได้ในช่วงเวลาต่างๆ จากการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ โดยโปรแกรม SPSS เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการวิเคราะห์พบว่าระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% แต่ตัวแปรอื่นๆไม่มี

ระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(Y_t) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว(x_{th}) ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่าเมื่อรายได้ประชาชาติของประชาชนลาวสูงขึ้นประชาชนย่อมมีอำนาจซื้อสินค้าสูงด้วย ทำให้ครัวเรือนสามารถซื้อสินค้าบริโภคได้มากขึ้น หลังจากที่ทำการปรับแบบจำลองเพื่อแก้ปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กัน จะเห็นว่าระดับรายได้ประชาชาติของประเทศคู่ค้านั้นมีความสำคัญมากที่สุด และผลงานวรรณกรรมโดยทรงศรี อัครางกูรบ่งชี้ว่ารายได้ของประเทศคู่ค้าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการกำหนดมูลค่าการส่งออกเช่นเดียวกัน

งานวรรณกรรม หรืองานวิจัยหลายเล่มที่มุ่งให้ความสำคัญในการวิจัยผลกระทบต่อการส่งออกที่มาจากอัตราแลกเปลี่ยน บางเล่มก็มุ่งเน้นในการวิจัยอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นตัวเงิน (Nominal Exchange Rate) และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง (Real Exchange Rate) บางเล่มก็มุ่งเน้นการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ (Fixed Exchange Rate) และอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว (Floating Exchange Rate) ในการศึกษาครั้งนี้จะไม่ได้ทำการแยกวิเคราะห์เนื่องจากข้อมูลสนับสนุนมี

ไม่เพียงพอ จากข้อมูลทฤษฎีที่นำมาวิเคราะห์จะเห็นได้ว่ามูลค่าการส่งออกของไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นมีค่าสูงขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่ปี 2536 ที่ยังมีการใช้นโยบายการเงินในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ มาจนถึงปี 2547 ที่ได้มีการเปลี่ยนมาใช้นโยบายการเงินในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวตั้งแต่ปี 2540 แล้ว ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้นี้ระหว่างประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าที่เล็ก และมูลค่าการส่งออกน้อยนั้น การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ (Fixed Exchange Rate) มาเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว (Floating Exchange Rate) อาจจะไม่ส่งผลกระทบมากเท่ากับ การศึกษากรณีประเทศไทยและประเทศคู่ค้าอื่นๆ ซึ่งอาจเป็นประเทศที่ใหญ่หรือประเทศมหาอำนาจ แต่การลด หรือการเพิ่มขึ้นของค่าเงินนั้นจะยังคงมีผลอยู่บ้าง

ประเด็นที่สาม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของ อัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสองประเทศ ว่า เป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค (PPP) ในช่วง พ.ศ. 2537-2547

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสกุลเงินบาทของประเทศไทยที่ต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ($EC_{B/K}$) จะกับผลต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย (I_{TH}) กับอัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (I_L) ซึ่งมีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์ การทดสอบใช้ข้อมูลทฤษฎีตั้งแต่ปี 2537-2547 เป็นเวลา 11 ปี ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาคโดยเปรียบเทียบ วรรณกรรมโดยสลิลลา คำแดงได้ทำการหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเฟ้อและอัตราแลกเปลี่ยนในประเทศไทย ศึกษาโดยแยกการวิเคราะห์ออกเป็นสองกรณีโดยกรณีแรกใช้ดัชนีราคาผู้ผลิตเป็นตัวแทนอัตราเงินเฟ้อ และกรณีที่สองคือใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวแทนอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในครั้งนี้ที่ได้หาความสัมพันธ์จากเงินเฟ้อของในประเทศ และต่างประเทศ แต่ผลที่ได้นั้นมีความคล้ายคลึงกัน นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของดัชนีผู้ผลิตบริโภค และดัชนีราคาของผู้ผลิตจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยน หมายความว่าเมื่ออัตราเงินเฟ้อในประเทศเพิ่มขึ้น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศก็จะเพิ่มขึ้น ซึ่งหมายถึงค่าเงินในประเทศจะอ่อนตัวลง ในทางกลับกันเมื่ออัตราเงินเฟ้อในประเทศลดลง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศก็จะลดลง ก็เท่ากับว่าค่าเงินในประเทศนั้นแข็งขึ้น ในทางตรงกันข้าม วรรณกรรมโดย Ki Ho Kim ได้ทำการวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้ดัชนีราคาผู้ผลิตเป็นตัวแทนเงินเฟ้อ พบว่าการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้ผลิตไม่มีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยน

3. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาภาวะทางการค้าทางการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2536-2547 สามารถนำมาเสนอเป็นแนวทางในการเพิ่มมูลค่าทางการค้าระหว่างกันได้ในอนาคตดังนี้คือ

1. จากการวิเคราะห์ถึงรูปแบบทางการค้าที่มีอาจเสี่ยงได้คือ การค้าในระบบตามชายแดนนั้น รัฐหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ควรมีการควบคุมการลักลอบสินค้าให้น้อยลง เพราะการลักลอบสินค้าจะกระทบต่อบริษัทผู้นำเข้าสินค้าไทยโดยถูกต้อง ซึ่งไม่สามารถแข่งขันทางด้านราคาได้ เนื่องจากการเสียภาษีที่แพงกว่า และการเสียภาษีธุรกิจ หรือภาษีรายรับจากการขายด้วย อาจเพิ่มความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพหุภาคีจังหวัดของทั้งสองประเทศ ในด้านการป้องกันและปราบปรามการลักลอบการนำเข้าสินค้า

2. จากข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับสถิติการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะเห็นได้ว่า สินค้าอุปโภคบริโภคนั้นมีเป็นสัดส่วนที่มากกว่าสินค้าหมวดอื่นๆ ดังนั้นกรมส่งเสริมการส่งออกควรมีการส่งเสริมให้มีการส่งออกสินค้าอุปโภคบริโภคให้มากขึ้นเนื่องจากเป็นกลุ่มสินค้าที่ประเทศไทยสามารถรองตลาดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ และความต้องการมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ

3. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้นเป็นประเทศที่ด้อยพัฒนาที่จะมีการพัฒนาได้อย่างรวดเร็วในอนาคตเนื่องจากมีหลายประเทศยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นโครงการสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน และที่สำคัญๆ คือการสร้างเขื่อนพลังงานไฟฟ้าที่มีการสร้างอยู่ และมีโครงการจะสร้างอยู่อีกหลายโครงการ จากเหตุผลข้างต้น ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายสินค้าวัสดุก่อสร้างก็มีโอกาสที่ดีที่จะขยายตลาดไปในประเทศเพื่อนบ้าน เช่นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแต่ที่สำคัญคือ วัสดุก่อสร้างนั้นควรมีคุณภาพดี และราคาถูกเพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับการจำหน่ายสินค้าจากประเทศจีนที่มีราคาถูกกว่าประเทศไทยเป็นอย่างมาก

4. ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวบางอย่างไม่มีความทันสมัยเท่าไร และเนื่องจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเองมิได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติบางอย่างไว้ ดังนั้นควรมีการรวบรวมจัดเก็บข้อมูล และมีการเปลี่ยนแปลงให้ข้อมูลมีความทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลทางการตลาดซึ่งยังไม่ค่อยมีเผยแพร่เท่าที่ควร ควรมีการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการตลาด และการค้าให้กับผู้นำเข้าของลาวอยู่เสมอ

5. ควรมีการให้คำแนะนำความรู้ด้านขั้นตอน ระเบียบ วิธีการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมถึงการแนะนำสู่ทางการเข้าสู่ตลาด และส่งเสริมผู้ส่งออกหน้าใหม่ที่สนใจส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยร่วมมือกับสำนักงานพาณิชย์ใน

ต่างประเทศ ณ กรุงเวียงจันทน์ และขอคำแนะนำจากผู้ส่งออกรายใหญ่ของไทยที่ส่งสินค้าไปยัง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

6. ด้านความสัมพันธ์นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่ส่งเสริมให้มีการค้าระหว่างกันมากขึ้น เพราะในปัจจุบันนี้ประเทศที่เป็นคู่แข่งกันในการส่งออกสินค้ามายังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญได้แก่ เวียดนาม และจีน ซึ่งทั้งสองประเทศนั้นเร่งสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนั้นรัฐบาลไทยควรเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้เป็นอย่างดี โดยอาจจัดตั้งคณะกรรมการร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อประโยชน์ในการเจรจาการค้าและปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ เช่นการให้สิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากร และข้อกำหนดต่างๆ ที่มีใช้ภาษีศุลกากร

7. จากการที่ภาครัฐได้เข้าไปให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงและขยายระบบคมนาคมขนส่ง ในเส้นทางการค้าที่สำคัญของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเช่น การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงจากจังหวัดมุกดาหารเข้าสู่เมืองสุวรรณเขต การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงที่อุบลราชธานีเข้าสู่เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก ซึ่งเมื่อระบบการคมนาคมขนส่งดีแล้ว รัฐควรใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบในการขนส่งนี้ส่งเสริมให้มีการส่งออกไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมากขึ้นโดยส่งเสริมให้มีการค้าตามแนวชายแดนให้มากขึ้น เนื่องจากเป็นวิธีการค้าที่ไทยมีข้อได้เปรียบทั้งในด้านการกระจายสินค้า และต้นทุนการขนส่ง อีกทั้งยังสามารถให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นศูนย์กลาง หรือทางผ่านในการขยายตลาดไปสู่เวียดนาม และจีนตอนใต้ได้

8. จากปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในประเทศไทยนั้นเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ง่ายกว่าปัญหาที่เกิดจากนอกประเทศ ดังนั้นควรแก้ไขขั้นตอนและระเบียบการส่งออกของให้มีความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ตื่นภาษีอากรตามเวลาที่กำหนด และในส่วนของกรจัดเก็บภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักร และชิ้นส่วนไม่ให้มีอัตราที่สูงเกินไป

9. จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อนจะเห็นได้ว่าตัวแปรอิสระต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อัตราเงินเฟ้อของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และระดับราคาสินค้า โดยเปรียบเทียบนั้นสามารถอธิบายตัวแปรตามคือมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ดี ดังนั้นผู้ส่งออกควรให้ความสำคัญกับตัวแปรต่างๆ เหล่านี้ด้วย และจากผลที่ได้หลังจากการปรับแบบจำลองแล้ว ตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดคือระดับรายได้ประชาชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรองลงมาคืออัตราแลกเปลี่ยนบาทของประเทศไทยต่อสกุลเงินกีบของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนั้นการที่ประเทศไทยหันมาใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวที่มี

กำหนดเป้าหมายเงินเฟ้อ นั้นเป็นการช่วยควบคุมอัตราเงินเฟ้อด้วย ซึ่งตามทฤษฎีแล้วทำให้ราคาสินค้าไม่สูงขึ้นก็มีแนวทางที่จะส่งออกได้เช่นกัน

10. จากการทดสอบความสัมพันธ์ของอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราเงินเฟ้อของทั้งประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะเห็นได้ว่าเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค โดยเปรียบเทียบที่กล่าวไว้ว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศจะขึ้นกับผลแตกต่างระหว่างอัตราเงินเฟ้อในประเทศกับต่างประเทศ ดังนั้นเราสามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนได้ และนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ในการทำการค้าระหว่างกัน

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาพบว่า การศึกษาด้วยการใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน ไม่สามารถอธิบายถึงมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้อย่างสมบูรณ์ แสดงว่ายังมีปัจจัยอื่นๆ อีกที่มีผลต่อการส่งออกของประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไป ควรเพิ่มตัวแปรอื่นๆ ที่น่าสนใจเข้าไปเป็นตัวแปรอิสระอีก เช่น ต้นทุนการผลิตสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่ง ณ เวลาที่ทำการศึกษายังไม่มีการเก็บสถิติข้อมูลนี้ นโยบายทางการค้าต่างๆ ที่สามารถตีค่าเป็นตัวเลขหรือให้คะแนนได้ หรือปัจจัยที่มีใช้ตัวเลขที่สามารถแปลงเป็นตัวแปรหุ่นได้ เพื่อให้การศึกษานั้นครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา พงษ์พานิช (2531) "ผลกระทบของของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนการผลิตต่อดัชนีราคา ระหว่างปี 2518-2535" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- กิจพันธ์ ศรีอุบลมาศ (2538) "ผลกระทบของหน่วยเงินตราสกุลยูโรต่อการค้าระหว่างประเทศของ ไทยระหว่างปี 2518-2535" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- จักรี สกุลบงกช (2518) "ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อราคาสินค้าอุตสาหกรรมของไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
- ชุติมา สุวรรณ์เดชา (2545) "ปัญหาเกี่ยวกับตัวแปร" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิเคราะห์เชิง ปริมาณสำหรับนักเศรษฐศาสตร์* หน่วยที่ 11 หน้า 175-197 นนทบุรี มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- ดวงใจ อภีรัตน์สกุล (2541) "การทดสอบการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทย ตาม แนวคิด ค่าเสมอภาคของอำนาจซื้อ" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ทรงศรี อัครางกูร (2542) "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อดุลการค้าของไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิตศัน ภัทรโยธิน (2543) "คุณภาพของระบบเศรษฐกิจเปิดในแบบจำลองสถิตย์" ใน *ประมวลสาระ ชุดวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค* หน่วยที่ 13 หน้า 112-114 นนทบุรี มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- นิติต ธีรสุขพิมล (2538) "การวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งออกของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์
- บริษัท ซีเอ อินเตอร์เนชั่นแนล อินฟอร์เมชั่น จำกัด (2541) *โครงการศึกษาอุปสงค์ของตลาดประเทศลาว จัดทำเพื่อเสนอกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร*
- ไพรัช ถิ่นธานี (2535) "ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย และอัตราเงินเฟ้อ" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา ธุรกิจการเงินระหว่างประเทศ* หน่วยที่ 5 หน้า 204-210 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

- พรศิริ ศิริสะอาด (2541) "ผลของภาวะเงินเฟ้อจากการปรับตัวของอัตราแลกเปลี่ยนต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
- ฝ่ายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2541) การศึกษาปัจจัยกระทบการส่งออกของไทย และยุทธศาสตร์และแนวทางแก้ไข จัดทำขึ้น โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี2541 กรุงเทพมหานคร
- ฝ่ายวิจัย บงล.ชิตก้า จำกัด (มหาชน) (ปีที่ 47 ฉบับที่ 16007) "แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยน และผลกระทบต่อเศรษฐกิจและตลาดหลักทรัพย์" สยามรัฐ หน้า 22
- รัตนา สายคณิต (2542) *หลักเศรษฐศาสตร์ 2: มหเศรษฐศาสตร์* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วรัญญู สุจิวิรพันธ์พงศ์. *ราคารับกับอัตรการแลกเปลี่ยนเงินตรา 2549* www.vcharkarn.com [11 เมษายน 2550]
- วิยะดา ส่งเสริม (2545) "ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่มีต่อการส่งออกสินค้าภาคเกษตรของไทย กรณีศึกษาข้าว ยางพารา และมันสำปะหลัง" วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
- สลิลลา คำแดง (2544) "ความสัมพันธ์ระหว่างเงินเฟ้อและอัตราแลกเปลี่ยน" วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อรรถยค์ณา แยม่นวล (2545) "ปัญหาเกี่ยวกับตัวตลาดเคลื่อน" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณสำหรับนักเศรษฐศาสตร์* หน้าที่ 12 หน้า 43-63 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- Bautista, Romeo M. (1985) "Effect of trade and exchange rate policies on export production incentives in Philippines agriculture". *The Philippines Economic Journal* . 59, 24 (September) : 2-3
- Kim,Ki Ho (1999) "US Inflation and the Dollar Exchange Rate: A Vector Error Correlation Model", *Applied Economics* 30:613-619
- World Economic Outlook* International Monetary Fund 2007 www.econstats.com/weo [11 April 2007]
- International Financial Statistics* International Monetary Fund 2007 www.econstats.com/ifs [11 April 2007]

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ข้อมูลพื้นฐานของประเทศไทย

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
The Lao People's Democratic Republic

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่ 236,800 ตารางกิโลเมตร (ประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศไทย)

เมืองหลวง นครหลวงเวียงจันทน์

ประชากร 6.1 ล้านคน (ปี 2548) ประกอบด้วยลาวลุ่มร้อยละ 68 ลาวเทิงร้อยละ 22 ลาวสูงร้อยละ 9 รวมประมาณ 68 ชนเผ่า

ศาสนา ร้อยละ 75 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 16-17 นับถือผี ที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์ ประมาณ 100,000 คน) และอิสลาม (ประมาณ 300 คน)

ภาษา ภาษาลาวเป็นภาษาราชการ

รูปแบบการปกครอง ระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์โดยพรรคการเมืองเดียว คือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดตั้งแต่ลาวเริ่มปกครองในระบอบสังคมนิยม เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2518

ประมุข พลโท จูมมะลี ไซยะสอน ประธานประเทศ

หัวหน้ารัฐบาล นายบัวสอน นูบผาวัน นายกรัฐมนตรี

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายทองลุน สีสุลิด

สถาบันการเมืองที่สำคัญ

1. พรรคประชาชนปฏิวัติลาว
2. สภารัฐมนตรี (พรรคฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรี)
3. สภาแห่งชาติ (ประชาชนเลือกสมาชิกสภาแห่งชาติ จากผู้ที่พรรคฯ เสนอ)

รัฐธรรมนูญและกฎหมาย ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2534 (เดิม

กฎหมายอยู่ในรูปของคำสั่งฝ่ายบริหาร คือ ระเบียบคำสั่งของพรรคและสภารัฐมนตรี)

การแบ่งเขตการปกครอง แบ่งเป็น 16 แขวง และ 1 เขตปกครองพิเศษ (นครหลวงเวียงจันทน์) แขวงที่สำคัญได้แก่ เวียงจันทน์ สะหวันนะเขต หลวงพระบาง จำปาสัก คำม่วน

วันชาติ 2 ธันวาคม

ระบบเศรษฐกิจ เริ่มปฏิรูปจากระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมสู่ระบบเศรษฐกิจเสรีการตลาด ตามนโยบาย “จินตนาการใหม่” เมื่อปี 2529

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ 3.05 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2548) (GDP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว 491 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2548) (GDP per capita)

อัตราการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ร้อยละ 7.5 (ปี 2549) (GDP Growth)

เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ 217 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2548)

สกุลเงิน กีบ

เงินเพื่อ ร้อยละ 9.6 (ปี 2548)

อัตราแลกเปลี่ยน 1 บาท : 270 กีบ (มีนาคม 2550)

ธนาคารต่างชาติ ดำเนินการได้ ธนาคารไทยมี 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารทหารไทย
ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารกรุงศรีอยุธยา

ตลาดหุ้น ไม่มี

ตลาดส่งออกที่สำคัญ ไทย เวียดนาม ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เยอรมนี สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา
เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี

แหล่งนำเข้าที่สำคัญ ไทย จีน เวียดนาม สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย เยอรมนี

สินค้าส่งออกที่สำคัญ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ไม้ซุง ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์ไม้ สินแร่ เศษ โลหะ ถ่านหิน
หนังดิบ และหนังฟอก ข้าวโพด ใบยาสูบ กาแฟ ในปี ๒๕๔๘ ลาวส่งออกสินค้าเป็นมูลค่าประมาณ
๓๗๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปี 2547 ร้อยละ 2

สินค้านำเข้าที่สำคัญ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องจักรกล เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน
อาหาร ผ่าฝืน สารเคมี และเครื่องอุปโภคบริโภค ในปี 2548 ลาวนำเข้าสินค้าเป็นมูลค่าประมาณ
541 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2547 ร้อยละ 0.21 (หมายเหตุ : สถิติการนำเข้า-ส่งออก
ดังกล่าวไม่รวมการค้าชายแดนซึ่งมีปริมาณประมาณร้อยละ 25 - 30 ของมูลค่าการนำเข้า-ส่งออก)
ทรัพยากรสำคัญ ไม้ ดีบุก ยิบซั่ม ตะกั่ว หินเกลือ เหล็ก ถ่านหินลิกไนต์ สังกะสี ทองคำ อัญมณี หิน
อ่อน น้ำมัน และแหล่งน้ำผลิตไฟฟ้า

การลงทุน รัฐบาลลาวได้ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุน
มากยิ่งขึ้น อาทิ มาตรการด้านภาษี อนุญาตให้นครหลวงเวียงจันทน์ แขวงจำปาสัก และแขวงหลวง
พระบาง มีอำนาจอนุมัติโครงการลงทุนที่มีมูลค่าไม่เกิน 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนแขวงอื่นๆ
สามารถอนุมัติโครงการลงทุนที่มีมูลค่าลงทุนไม่เกิน 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำให้การลงทุนจาก
ต่างประเทศในลาวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2546 มีมูลค่า 465 ล้านดอลลาร์
สหรัฐ ปี 2547 มีมูลค่า 533 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และปี 2548 มีมูลค่า 1.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
นักลงทุนที่สำคัญ ได้แก่ ไทย เวียดนาม ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย จีน

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย 19 ธันวาคม 2493

เอกอัครราชทูตประจำ สปป.ลาว นายวิบูลย์ ภูสกุล

เอกอัครราชทูต สปป.ลาวประจำประเทศไทย นายอ้วน พมมะจัก

การเมืองการปกครอง

นโยบายรัฐบาล สปป.ลาว

- พรรคประชาชนปฏิวัติลาวเป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดผูกขาดการปกครองประเทศ ตามระบอบ

สังคมนิยมคอมมิวนิสต์ พรรคฯ ได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาประเทศในการประชุมสมัชชาพรรคฯ ครั้งที่ 8 เมื่อเดือนมีนาคม 2549 ให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยึดถือปฏิบัติ ดังนี้

- ปี 2563 ต้องพ้นจากสถานะการเป็นประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด ต้องมีความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจต้องขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประชาชนต้องมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากปัจจุบัน 3 เท่าตัว
- ปี 2549-2553 เป็นช่วงของการเสริมสร้างพื้นฐาน เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้สำหรับปี 2563 เศรษฐกิจต้องมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7.5 ต่อปี ยุติการตัดไม้ทำลายป่าเพื่อทำไร่เลื่อนลอย แก้ไขปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นไปเตรียมพัฒนาบุคลากรรองรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรม ประชากรมีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 800 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อปี

- ลาวดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มุ่งสร้างเสริมความสัมพันธ์แบบรอบด้านกับทุกประเทศบนพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติโดยไม่แบ่งแยกลัทธิอุดมการณ์เพื่อขอรับการสนับสนุนและความช่วยเหลือในการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายตามที่พรรคฯ กำหนดไว้ ทั้งนี้ ลาวให้ความสำคัญกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นลำดับแรก ได้แก่ เวียดนาม จีน พม่า กัมพูชาและไทย รองลงมาเป็นประเทศร่วมอุดมการณ์ ได้แก่ รัสเซีย เกาหลีเหนือ และคิวบา อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าลาวจะพยายามดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ให้สมดุลเพื่อลดการพึ่งพาประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นหลัก แต่ด้วยข้อจำกัดของลาวที่ไม่มีทางออกทะเล และระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ค้ำอยู่ ประกอบกับความใกล้ชิดด้านอุดมการณ์และประวัติศาสตร์ การต่อสู้เพื่อเอกราช ทำให้ลาวมีความสัมพันธ์พิเศษกับเวียดนามและจีน อันเป็นผลให้ประเทศทั้งสองสามารถรักษาและขยายอิทธิพลในลาวได้ต่อไป

สถานการณ์สำคัญ

1.ด้านการเมืองและความมั่นคง

- สถานการณ์ภายในประเทศโดยรวมมีความสงบเรียบร้อย แม้ว่าจะยังมีรายงานการเคลื่อนไหวของกลุ่มต่อต้านรัฐบาลตามแขวงต่าง ๆ แต่ทางการลาวสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ โดยได้จัดวางกองกำลังลาดตระเวนในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างเข้มงวดทำให้ไม่เกิดเหตุการณ์รุนแรง นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี สปป.ลาว ได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2549 ยุบเขตการปกครองพิเศษไซสมบูน ซึ่งเคยเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาด้านความมั่นคง โดยโอนพื้นที่การปกครองไปขึ้นกับแขวงเชียงขวางและแขวงเวียงจันทน์ เนื่องจากเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวมีความมั่นคงปลอดภัยมากขึ้นแล้ว

- เมื่อวันที่ 18-21 มีนาคม 2539 ที่ประชุมสมัชชาพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ครั้งที่ 8 มีมติเป็นเอกฉันท์เลือกพลโท จูมมะลี ไซยะสอน รองประธานประเทศ (ตำแหน่งในขณะนั้น) ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการใหญ่คณะบริหารศูนย์กลางพรรค (Central Committee) และสมาชิกคณะกรรมการเมือง (Politburo) ลำดับที่ 1 แทนพลเอกคำไต สีพันดอน อดีตประธานประเทศที่สละตำแหน่งในพรรคทุกตำแหน่ง และได้แต่งตั้งคณะบริหารพรรค ได้แก่ คณะบริหารงานศูนย์กลางพรรค จำนวน

55 คน คณะกรรมการเมือง จำนวน 11 คน คณะเลขาธิการศูนย์กลางพรรค จำนวน 7 คน และคณะกรรมการตรวจตราพรรคฯ ระดับศูนย์กลางพรรคฯ จำนวน 3 คน รวมทั้งได้กำหนดแผนพัฒนาประเทศระยะสั้นปี 2551 และระยะยาวปี 2563 เพื่อให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

• เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2549 สปป.ลาว ได้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาแห่งชาติ ชุดที่ 6 โดยพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ได้คัดเลือกส่งผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง จำนวน 175 คนเพื่อเลือกตั้งสมาชิกสภาแห่งชาติจำนวน 115 ที่นั่งใน 17 เขตเลือกตั้ง (16 แขวงและนครหลวงเวียงจันทน์) ผลการเลือกตั้ง ปรากฏว่ามีประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละร้อย สมาชิกสภาแห่งชาติที่ได้รับเลือกจำนวน 115 คน เป็นสมาชิกพรรคประชาชนปฏิวัติลาว จำนวน 113 ที่นั่ง และผู้สมัครอิสระจำนวน 2 ที่นั่ง แบ่งเป็นชนเผ่าลาวลุ่ม 92 คน ลาวเทิง ๑๗ คน และลาวสูง 6 คน

• การประชุมสภาแห่งชาติ ชุดที่ 6 ครั้งที่ 1 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 8-17 มิถุนายน 2549 โดยในการประชุมวันแรก ที่ประชุมได้รับรองผู้ดำรงตำแหน่งประธานประเทศ รองประธานประเทศ และคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ รวมทั้งได้มีการปรับ/จัดตั้งกระทรวงด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ปรับกระทรวงอุตสาหกรรมและหัตถกรรมไปรวมกับกระทรวงการค้า เป็น “กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า” และจัดตั้ง “กระทรวงพลังงาน และบ่อแร่” ขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจ และนำศักยภาพด้านพลังงาน (พลังงานน้ำและแร่ธาตุ) มาใช้ในการพัฒนาประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ด้านเศรษฐกิจ

• ภาวะเศรษฐกิจของ สปป.ลาว มีพัฒนาการที่ดีตามลำดับ โดยในช่วง 20 ปีนับตั้งแต่ปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมสู่ระบบเศรษฐกิจเสรีการตลาดเมื่อปี ๒๕๒๕ สปป.ลาวมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 6.2 ต่อปี ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากประมาณ 200 ดอลลาร์สหรัฐเมื่อปี 2529 เป็น 491 ดอลลาร์สหรัฐในปี 2548 ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ต่อปี โดยอุตสาหกรรมพลังงานไฟฟ้าเป็นสาขาหลักที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศ

• ในปี 2548 สปป.ลาวมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 7.2 เพิ่มจากร้อยละ 6.6 ในปี 2547 ภาคเกษตรกรรม มีพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น 190,000 เฮกตาร์ (1,187,500 ไร่) และผลิตข้าวได้ 2.6 ล้านตัน ภาคอุตสาหกรรม รัฐบาลสปป.ลาว ได้อนุมัติสัมปทานโครงการไฟฟ้าพลังน้ำเหมืองแร่ (ทองคำ ทองแดง ดีบุก ถ่านหิน สังกะสี ยิปซัม) โครงการผลิตซีเมนต์และเหล็กในหลายพื้นที่เพื่อเพิ่มการส่งออก ด้านการคมนาคมขนส่ง การก่อสร้างถนนเชื่อมโยงลาวกับประเทศในอนุภูมิภาคมีความคืบหน้าอย่างมาก ถนนที่สร้างแล้วเสร็จได้แก่ ถนนหมายเลข 9 (ไทย-ลาว-เวียดนาม) และถนนหมายเลข 18 B (ลาว-เวียดนามตอนใต้) ในขณะที่ถนนหมายเลข 3 (ไทย-ลาว-จีน) ถนนหมายเลข 8 และหมายเลข 12 (ไทย-ลาว-เวียดนาม) จะแล้วเสร็จในปี 2550

- อย่างไรก็ดี ลาวยังคงประสบปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข ที่สำคัญได้แก่ ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น การขาดดุลการค้าที่สูง การจัดเก็บรายได้ต่ำกว่าเป้าหมาย และการฉ้อราษฎร์บังหลวง

3. ด้านสังคม

• ปัญหาสุขภาพจิตเป็นประเด็นที่รัฐบาล สปป.ลาวให้ความสำคัญในลำดับต้นและ ประสบความสำเร็จในการจัดพื้นที่การปลูกฝิ่นในลาวให้หมดสิ้นไปภายในปี 2548 ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมทั้งได้จัดทำแผนขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาชนบท ป้องกันไม่ให้ประชาชนหวนกลับไปปลูกฝิ่นอีก สำหรับปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาภัยธรรมชาติ ปัญหาความรู้หนังสือของประชาชน ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และปัญหาการเก็บกู้ระเบิดที่ตกค้าง ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่การเกษตรและเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการเสียชีวิตของประชากรลาว

ภาคผนวก ข

กฎระเบียบและข้อตกลงด้านการค้าไทย ลาว

**ความตกลงว่าด้วยการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับ
รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว**

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า ภาคิ์คู่สัญญา)

ด้วยความปรารถนาที่จะเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างประชาชนแห่งประเทศทั้งสองที่เคยมีมา แต่โบราณกาลให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นตามเจตนารมณ์แถลงการณ์ร่วมระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้ง 3 ฉบับ ที่นายกรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศได้ลงนามร่วมกัน คือ ฉบับลงวันที่ 6 มกราคม 2522 (ค.ศ. 1979) ฉบับ ลงวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2522 (ค.ศ. 1979) และฉบับลงวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2531 (ค.ศ. 1988)

ด้วยความประสงค์ที่จะเสริมสร้างและขยายความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศทั้งสอง บนพื้นฐานแห่งการเคารพซึ่งเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน ความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

มาตรา 1

ภาคิ์คู่สัญญาจะส่งเสริมและขยายความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศทั้งสองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและกฎข้อบังคับที่ใช้อยู่ในแต่ละประเทศ

มาตรา 2

ภาคิ์คู่สัญญาจะทำการค้าระหว่างกัน โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มปริมาณการค้าระหว่างประเทศทั้งสองให้มากขึ้น รวมทั้งจะพยายามแก้ไขปัญหาคอขวดในการค้า เพื่อให้การค้าระหว่างประเทศทั้งสองอยู่ในระดับเท่าเทียมกันเท่าที่สามารถจะกระทำได้

มาตรา 3

ภาคิ์คู่สัญญาจะประสาทให้แก่กันซึ่งผลปฏิบัติอย่างชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีศุลกากร ภาษีและค่าภาระอื่นๆ ตลอดจนพิธีศุลกากรเกี่ยวกับการนำเข้าและการส่งสินค้าออกจากประเทศหนึ่ง ไปยังอีกประเทศหนึ่ง

บทบัญญัติในวรรคแรกนี้จะไม่นำมาใช้กับประโยชน์ การยกเว้นและเอกสิทธิ์ซึ่งภาคิ์คู่สัญญา ประสาทหรือจะประสาทแก่ประเทศซึ่งเข้าร่วมกับภาคิ์ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในสหภาพศุลกากรเขตการค้าเสรี หรือสมาคมส่วนภูมิภาค เพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ก่อนแล้ว หรือที่อาจจะก่อตั้งขึ้นในอนาคต รวมทั้งประเทศที่สามภายใต้ความตกลงเพื่อการเว้นภาษีซ้อน หรือเพื่อการยกเว้นภาษีซึ่งกันและกัน

มาตรา 4

เพื่อให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการค้าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในฐานะที่เป็นประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีดินแดนติดต่อกัน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมาเป็นเวลาช้านาน และไม่มีทางออกสู่ทะเล รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยตกลงจะให้สิทธิพิเศษทางศุลกากรแก่สินค้าที่มีถิ่นกำเนิดในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามบัญชีพิกัดศุลกากร ซึ่งฝ่ายไทยจะแจ้งให้ทราบ

การให้สิทธิพิเศษทางศุลกากรตามวรรค 1 นี้ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยจะพิจารณาปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมตามที่เห็นสมควร

มาตรา 5

ภาคีสัญญาได้กำหนดรายการสินค้าขาออกประเภทหลักของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไปยังราชอาณาจักรไทย ไว้ในบัญชี “ก” และรายการสินค้าประเภทหลักของราชอาณาจักรไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไว้ในบัญชี “ข” ที่แนบอยู่กับความตกลงนี้

มาตรา 6

การดำเนินการค้าระหว่างภาคีสัญญาจะต้องปฏิบัติโดยบริษัท หรือองค์การที่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้านำเข้า-ส่งออกทางสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับบรรดาบริษัทหรือองค์การที่ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยภายในขอบเขตของความตกลงนี้

การกำหนดราคาสินค้าให้ปฏิบัติโดยความตกลงร่วมกันของบริษัทหรือองค์การของสองฝ่ายในขณะที่ทำสัญญาซื้อขายผูกพันกัน บนพื้นฐานราคาในตลาดสำคัญของโลก และ/หรือราคาในตลาดสำคัญของภูมิภาค

การชำระเงินระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับราชอาณาจักรไทยจะปฏิบัติด้วยเงินตราต่างประเทศสกุลที่พึงแลกเปลี่ยนได้โดยเสรี โดยผ่านธนาคารที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของแต่ละฝ่าย

มาตรา 7

เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการดำเนินการค้าชายแดนระหว่างกัน ภาคีสัญญาเห็นควรวางระเบียบเกี่ยวกับการค้าชายแดนระหว่างสองประเทศให้ชัดเจนและเหมาะสมสะดวกแก่การคุ้มครองและตรวจตราตามด่านชายแดนของสองฝ่าย เจ้าหน้าที่ประจำด่านชายแดนแต่ละแห่งของสองประเทศได้พบปะ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้านปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับความร่วมมือกัน

มาตรา 8

ทุกๆ หกเดือนภาคีสัญญาจะให้คณะทำงานร่วมสองฝ่ายพบปะกันเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติ และวางข้อกำหนดรายละเอียดสำหรับระยะต่อไปเกี่ยวกับบัญชีสินค้า ปริมาณและมูลค่าให้

เป็นไปตามบทบัญญัติของความตกลงและสภาพความเป็นจริงของตลาด หากเกิดการขาดดุลการค้า ภาคิ
คู่สัญญาจะหามาตรการแก้ไขร่วมกันอย่างเหมาะสม

ในกรณีจำเป็น ภาคิคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือและแก้ไขปัญหาค
อาจจะเกิดขึ้นในขอบเขตของความตกลงนี้ได้ตามการร้องขอจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

คณะผู้แทนการค้าระดับรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศจะพบปะหารือกันปีละครั้ง โดย
หมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพเพื่อปรึกษาหารือ ประเมินผล พิจารณาข้อเสนอของคณะทำงานร่วม และ
แสวงหาหนทางในการแก้ไขปัญหาคที่อาจจะเกิดขึ้นในขอบเขตของความตกลงนี้ ในกรณีที่มีความ
จำเป็นรีบด่วนคณะผู้แทนการค้าระดับรัฐมนตรีทั้งสองฝ่ายอาจนัดหมายเพื่อพบปะกันเป็นกรณีพิเศษ

มาตรา 9

ความตกลงนี้จะมีผลบังคับใช้นับแต่วันลงนามกันเป็นต้นไป และจะมีผลบังคับใช้สำหรับ
ระยะเวลา 1 ปี ทั้งจะได้รับการขยายต่อไปโดยไม่จำกัดระยะเวลาโดยอัตโนมัติ จนกว่าจะสิ้นสุด โดย
ภาคิคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแจ้งยกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าเป็นเวลา 3 เดือน

หากรัฐบาลฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษร ความตกลงนี้อาจจะได้รับการแก้ไข
โดยความเห็นชอบของทั้งสองฝ่าย

ความตกลงที่ไทยมีกับลาว ที่สำคัญและยังมีผลบังคับใช้มีดังนี้

1. ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (22 สิงหาคม 2533)
2. ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือไทย - ลาว (9 พฤษภาคม 2534)
3. ความตกลงว่าด้วยการค้า (ฉบับแก้ไขใหม่) (20 มิถุนายน 2534)
4. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทย-ลาว (17 สิงหาคม 2534)
5. สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือไทย-ลาว (กุมภาพันธ์ 2535)
6. ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางทูต (8 ตุลาคม 2537)
7. ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทย กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เกี่ยวกับการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนตลอดแนวร่วมกัน (8 กันยายน 2539)
8. ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีเก็บจากเงินได้ (20 มิถุนายน 2540)
9. ความตกลงว่าด้วยการเดินทางข้ามแดนไทย-ลาว ฉบับลงนาม 20 มิถุนายน 2540 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 19 กันยายน 2540 เป็นความตกลงฉบับใหม่ที่ใช้แทนความตกลงเรื่องข้อ บังคับร่วมกันว่าด้วยการจราจรชายแดนระหว่างประเทศไทยกับอินโดจีนฝรั่งเศส (16 สิงหาคม 2486)
10. ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตรา สำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางราชการ (5 มีนาคม

2542)

11. ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางถนน (5 มีนาคม 2542) ซึ่งใช้แทนความตกลงว่าด้วยการขนส่งสินค้าผ่านแดนไทย-ลาว ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2521 ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามความตกลงย่อยกำหนดรายละเอียดการขนส่งทางถนนเมื่อ 17 สิงหาคม 2544
12. สนธิสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน (5 มีนาคม 2542) ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนสัตยาบันสารกันเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2544 และสนธิสัญญาฯ เริ่มมีผลบังคับใช้วันที่ 1 มีนาคม 2544
13. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการควบคุมยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารตั้งต้น (17 สิงหาคม 2544)
14. ความตกลงร่วมมือด้านการลงทุนระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งราชอาณาจักรไทยกับคณะกรรมการ ส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนภายในและต่างประเทศ (DDFI) แห่ง สปป.ลาว (17 สิงหาคม 2544)
15. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงาน (18 ตุลาคม 2545)
16. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงบริเวณชายแดนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (16 ตุลาคม 2546)
17. สนธิสัญญาว่าด้วยการโอนตัวผู้ต้องคำพิพากษาและความร่วมมือในการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาในคดีอาญา (20 มีนาคม 2547)
18. ความตกลงว่าด้วยการขอความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย-ลาว (20 มีนาคม 2547)
19. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา (20 มีนาคม 2547)
20. ความตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยน (SWAP) เงินกิบและเงินบาท ระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (17 สิงหาคม 2547)
21. ความตกลงว่าด้วยการสนับสนุนสภาพคล่องเงินบาทระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (17 สิงหาคม 2547)
22. ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (28 ตุลาคม 2547)

ภาคผนวก ก

สถิติการนำเข้า ส่งออก ระหว่างประเทศไทย และประเทศลาว

ตารางที่ 1 สถิติการค้าชายแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดหนองคาย ปี 2536-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2536	1,972.14	1,520.20	451.94	1,068.26	N/A	N/A	N/A	N/A
2537	2,713.45	2,053.96	659.49	1,394.47	37.59	35.11	45.92	30.54
2538	5,534.03	5,015.27	518.76	4,496.51	103.95	144.18	-21.34	222.45
2539	5,714.29	5,207.36	506.93	4,700.43	3.26	3.83	-2.28	4.54
2540	6,104.32	5,705.56	398.76	5,306.80	6.83	9.57	-21.34	12.90
2541	7,504.04	7,135.88	368.16	6,767.72	22.93	25.07	-7.67	27.53
2542	7,247.68	6,727.61	520.07	6,207.54	-3.42	-5.72	41.26	-8.28
2543	9,506.56	8,925.36	581.20	8,344.16	31.17	32.67	11.75	34.42
2544	11,452.20	10,659.08	793.12	9,865.96	20.47	19.42	36.46	18.24
2545	10,885.32	10,075.57	809.75	9,265.82	-4.95	-5.47	2.10	-6.08
2546	12,252.83	11,281.10	971.73	10,309.37	12.56	11.96	20.00	11.26
2547	14,822.24	13,551.27	1,270.97	12,280.30	20.97	20.12	30.79	19.12
2548	21,258.76	19,852.72	1,406.04	18,446.68	43.42	46.50	10.63	50.21
2549	23,564.08	21,634.01	1,930.07	19,703.94	10.84	8.97	37.27	6.82
2550	30,666.95	28,530.56	2,136.39	26,394.17	30.14	31.88	10.69	33.95

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ 2 สถิติการค้าชายแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดมุกดาหาร ปี 2537-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2537	1,868.25	1,619.70	248.55	1,371.15	N/A	N/A	N/A	N/A
2538	2,066.35	1,785.39	280.96	1,504.43	10.60	10.23	13.04	9.72
2539	2,008.46	1,769.36	239.10	1,530.26	-2.80	-0.90	-14.90	1.72
2540	3,694.24	3,466.89	227.35	3,239.54	83.93	95.94	-4.91	111.70
2541	5,840.56	5,678.69	161.87	5,516.82	58.10	63.80	-28.80	70.30
2542	7,556.69	6,939.10	617.59	6,321.51	29.38	22.20	281.53	14.59
2543	6,459.42	5,115.91	1,343.51	3,772.40	-14.52	-26.27	117.54	-40.32
2544	4,872.22	4,070.96	801.26	3,269.70	-24.57	-20.43	-40.36	-13.33
2545	4,505.67	3,690.34	815.33	2,875.01	-7.52	-9.35	1.76	-12.07
2546	4,461.14	3,722.27	738.87	2,983.40	-0.99	0.87	-9.38	3.77
2547	6,024.01	5,402.06	621.95	4,780.11	35.03	45.13	-15.82	60.22
2548	6,325.91	5,371.00	954.91	4,416.09	5.01	-0.57	53.53	-7.62
2549	9,336.04	6,419.56	2,916.48	3,503.08	47.58	19.52	205.42	-20.67
2550	19,000.56	6,346.50	12,654.06	-6,307.56	103.52	-1.14	333.88	-280.06

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 3 สถิติการค้าชายแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2536-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2536	675.55	226.97	448.58	-221.61	N/A	N/A	N/A	N/A
2537	915.12	362.62	552.50	-189.88	35.46	59.77	23.17	-14.32
2538	927.35	514.73	412.62	102.11	1.34	41.95	-25.32	-153.78
2539	1,056.98	544.07	512.91	31.16	13.98	5.70	24.31	-69.48
2540	1,110.84	692.84	418.00	274.84	5.10	27.34	-18.50	782.03
2541	1,208.22	991.38	216.84	774.54	8.77	43.09	-48.12	181.81
2542	1,078.40	817.74	260.66	557.08	-10.74	-17.51	20.21	-28.08
2543	1,447.76	866.24	581.52	284.72	34.25	5.93	123.10	-48.89
2544	1,954.66	1,040.31	914.35	125.96	35.01	20.09	57.23	-55.76
2545	2,784.02	1,519.04	1,264.98	254.06	42.43	46.02	38.35	101.70
2546	3,776.47	2,320.27	1,456.20	864.07	35.65	52.75	15.12	240.10
2547	3,432.86	2,249.39	1,183.47	1,065.92	-9.10	-3.05	-18.73	23.36
2548	3,847.45	2,638.68	1,208.77	1,429.91	12.08	17.31	2.14	34.15
2549	5,861.22	3,262.66	2,598.56	664.10	52.34	23.65	114.98	-53.56
2550	4,372.96	3,691.31	681.65	3,009.66	-25.39	13.14	-73.77	353.19

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 4 สถิติการค้าชายแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดนครพนม ปี 2543-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2543	2,205.07	1,229.80	975.27	254.53	N/A	N/A	N/A	N/A
2544	2,285.50	1,215.53	1,069.97	145.56	3.65	-1.16	9.71	-42.81
2545	2,122.36	1,453.64	668.72	784.92	-7.14	19.59	-37.50	439.24
2546	1,970.09	1,443.28	526.81	916.47	-7.17	-0.71	-21.22	16.76
2547	1,899.89	1,073.96	825.93	248.03	-3.56	-25.59	56.78	-72.94
2548	3,131.16	2,492.37	638.79	1,853.58	64.81	132.07	-22.66	647.32
2549	4,272.31	3,766.90	505.41	3,261.49	36.44	51.14	-20.88	75.96
2550	4,451.04	3,697.36	753.68	2,943.68	4.18	-1.85	49.12	-9.74

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม

**ตารางที่ 5 สถิติการค้าชายแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดเชียงราย ปี 2545-2550**

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2545	976.25	584.99	391.26	193.73	N/A	N/A	N/A	N/A
2546	804.46	534.10	270.36	263.74	-17.60	-8.70	-30.90	36.14
2547	1,273.08	912.64	360.44	552.20	58.25	70.87	33.32	109.37
2548	3,830.75	2,896.13	934.62	1,961.51	200.90	217.34	159.30	255.22
2549	2,092.76	1,392.29	700.47	691.82	-45.37	-51.93	-25.05	-64.73
2550	1,962.81	1,103.22	859.59	243.63	-6.21	-20.76	22.72	-64.78

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 6 สถิติการค้าผ่านแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดหนองคาย ปี 2536-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2536	4,161.91	2,766.51	1,395.40	1,371.11	N/A	N/A	N/A	N/A
2537	4,607.08	2,564.72	2,042.36	522.36	10.70	-7.29	46.36	-61.90
2538	6,348.57	3,956.73	2,391.84	1,564.89	37.80	54.28	17.11	199.58
2539	7,351.20	5,100.70	2,250.50	2,850.20	15.79	28.91	-5.91	82.13
2540	8,431.25	5,397.24	3,034.01	2,363.23	14.69	5.81	34.81	-17.09
2541	10,260.70	5,992.34	4,268.36	1,723.98	21.70	11.03	40.68	-27.05
2542	12,749.21	9,014.89	3,734.32	5,280.57	24.25	50.44	-12.51	206.30
2543	10,864.48	6,139.25	4,725.23	1,414.02	-14.78	-31.90	26.54	-73.22
2544	10,615.12	5,368.42	5,246.70	121.72	-2.30	-12.56	11.04	-91.39
2545	10,362.78	5,122.64	5,240.14	-117.50	-2.38	-4.58	-0.13	-196.53
2546	11,789.93	6,198.10	5,591.83	606.27	13.77	20.99	6.71	-615.97
2547	12,015.00	5,684.06	6,330.94	-646.88	1.91	-8.29	13.22	-206.70
2548	12,518.00	5,350.07	7,167.93	-1,817.86	4.19	-5.88	13.22	181.02
2549	13,172.24	6,182.98	6,989.26	-806.28	5.23	15.57	-2.49	-55.65
2550	16,734.43	10,219.23	6,515.20	3,704.03	27.04	65.28	-6.78	-559.40

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ 7 สถิติการค้าผ่านแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดมุกดาหาร ปี 2547-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2547	8,183.32	7,911.71	271.61	7,640.10	N/A	N/A	N/A	N/A
2548	5,424.81	4,090.12	1,334.69	2,755.43	-33.71	-48.30	391.40	-63.93
2549	4,312.92	4,116.50	196.42	3,920.08	-20.50	0.64	-85.28	42.27
2550	5,936.97	5,802.48	134.49	5,667.99	37.66	40.96	-31.53	44.59

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร

ตารางที่ 8 สถิติการค้าผ่านแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2536-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2536	620.50	412.42	208.08	204.34	N/A	N/A	N/A	N/A
2537	611.65	460.85	150.80	310.05	-1.43	11.74	-27.53	51.73
2538	1,820.06	1,337.24	482.82	854.42	197.57	190.17	220.17	175.57
2539	1,172.05	769.02	403.03	365.99	-35.60	-42.49	-16.53	-57.17
2540	2,378.38	1,541.13	837.25	703.88	102.92	100.40	107.74	92.32
2541	2,336.94	812.36	1,524.58	-712.22	-1.74	-47.29	82.09	-201.18
2542	1,064.38	232.35	832.03	-599.68	-54.45	-71.40	-45.43	-15.80
2543	1,176.71	226.19	950.52	-724.33	10.55	-2.65	14.24	20.79
2544	671.16	118.08	553.08	-435.00	-42.96	-47.80	-41.81	-39.94
2545	1,031.20	561.59	469.61	91.98	53.64	375.60	-15.09	-121.14
2546	1,023.61	167.15	856.46	-689.31	-0.74	-70.24	82.38	-849.41
2547	1,213.45	416.45	797.00	-380.55	18.55	149.15	-6.94	-44.79
2548	3,397.72	1,779.28	1,618.44	160.84	180.00	327.25	103.07	-142.27
2549	1,331.82	768.35	563.47	204.88	-60.80	-56.82	-65.18	27.38
2550	1,885.03	417.72	1,467.31	-1,049.59	41.54	-45.63	160.41	-612.30

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 9 สถิติการค้าผ่านแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดนครพนม ปี 2546-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2546	192.31	172.36	19.95	152.41	N/A	N/A	N/A	N/A
2547	403.87	363.43	40.44	322.99	110.01	110.86	102.71	111.92
2548	480.49	463.80	16.69	447.11	18.97	27.62	-58.73	38.43
2549	1,004.54	930.99	73.55	857.44	109.07	100.73	340.68	91.77
2550	1,742.78	1,630.09	112.69	1,517.40	73.49	75.09	53.22	76.97

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 10 สถิติการค้าผ่านแดนประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ด้านจังหวัดเชียงราย ปี 2546-2550

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			
	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า	ปริมาณการค้า	สินค้าส่งออก	สินค้านำเข้า	ดุลการค้า
2546	64.79	55.72	9.07	46.65	N/A	N/A	N/A	N/A
2547	44.69	28.43	16.26	12.17	-31.02	-48.98	79.27	-73.91
2548	85.53	35.71	49.82	-14.11	91.39	25.61	206.40	-215.94
2549	102.31	7.98	94.33	-86.35	19.62	-77.65	89.34	511.98
2550	31.93	0.99	30.94	-29.95	-68.79	-87.59	-67.20	-65.32

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย

ตาราง 11.11 ต้นค่าส่งออกไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญ 20 รายการแรกของประเทศไทย ปีพ.ศ. 2535-2539

	มูลค่า : ล้านบาท										อัตราการขยายตัว : ร้อยละ				
	2535	2536	2537	2538	2539	2536	2537	2538	2539	2535	2536	2537	2538	2539	
1	รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ	609.70	860.20	1,235.80	1,038.00	785.00	41.10	43.70	-16.00	-24.40	19.40	16.90	11.80	8.50	
2	ผ้าเส้น	61.40	156.70	267.60	542.60	503.00	155.20	70.80	102.80	-7.30	3.50	3.70	6.10	5.50	
3	เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน และส่วนประกอบ	4.20	18.10	95.00	259.00	354.80	330.40	426.00	172.70	37.00	0.40	1.30	2.90	3.90	
4	ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า และเหล็กกล้า	28.30	66.00	123.60	247.60	347.30	133.40	87.30	100.30	40.20	1.50	1.70	2.80	3.80	
5	ผลิตภัณฑ์เซรามิก	20.00	46.50	119.90	207.50	225.00	132.70	158.00	73.20	8.40	1.00	1.60	2.40	2.40	
6	ข้าว	183.60	9.90	123.00	127.70	214.20	-94.60	1,138.10	3.80	67.70	0.20	1.70	1.40	2.30	
7	ผลิตภัณฑ์ยาง	75.80	106.90	137.70	168.60	208.40	41.00	28.70	22.40	23.60	2.50	1.90	1.90	2.30	
8	เคมีภัณฑ์	109.10	133.80	167.50	191.30	202.20	22.70	25.20	14.20	5.70	3.00	2.30	2.20	2.20	
9	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	42.10	85.60	119.90	162.10	181.40	103.50	40.10	35.20	11.90	1.40	1.60	1.80	2.00	
10	รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ	8.10	14.70	74.30	135.80	156.00	80.80	406.80	82.80	14.80	0.30	1.00	1.50	1.70	
11	ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี และอาหารสำหรับอื่น ๆ	70.90	69.60	73.70	106.70	139.70	-1.80	5.90	44.60	31.60	1.60	1.00	1.20	1.50	
12	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	37.70	69.90	505.40	141.20	133.40	85.20	623.50	-72.10	-5.50	1.60	6.90	1.60	1.50	
13	น้ำตาลทราย	45.90	55.40	137.80	129.30	132.20	20.80	148.80	-6.20	2.20	1.20	1.90	1.50	1.40	
14	นม และครีม	97.10	102.10	120.00	134.20	123.50	5.10	17.60	11.80	-8.00	2.30	1.60	1.50	1.30	
15	รถจักรยาน และส่วนประกอบ	46.70	77.90	112.30	95.40	96.00	66.90	44.30	-15.10	0.60	1.80	1.50	1.10	1.00	
16	อาหารสัตว์	38.30	40.40	43.40	59.40	87.30	5.55	7.40	36.90	47.10	1.20	0.60	0.70	0.90	
17	รองเท้า และชิ้นส่วน	26.90	53.60	93.70	90.80	82.60	99.10	74.90	-3.10	-9.00	0.90	1.30	1.00	0.90	
18	คีย์เส้นใยประดิษฐ์	55.10	67.40	84.10	92.00	77.20	22.30	24.80	9.30	-16.10	1.80	1.10	1.00	0.80	
19	น้ำมันชนิด เจ.พี. 1	30.60	48.30	50.20	61.40	71.90	57.60	3.90	22.40	17.10	1.00	0.70	0.70	0.80	
20	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	50.50	111.40	175.00	210.50	59.20	120.40	57.10	20.30	-71.90	1.60	2.40	2.40	0.60	
	รวมสินค้า 20 รายการ	1,641.90	2,194.20	3,860.10	4,201.10	4,180.30	33.60	75.90	8.80	-0.50	53.40	52.70	47.60	45.40	
	อื่นๆ	1,432.10	2,237.00	3,466.10	4,630.40	5,020.50	56.20	54.90	33.60	8.40	46.60	47.30	52.40	54.60	
	มูลค่ารวม	3,074.00	4,431.20	7,326.20	8,831.50	9,200.80	44.10	65.30	20.50	4.20	100.00	100.00	100.00	100.00	

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 12 สิ้นค่านำเข้าของประเทศไทยที่สำคัญ 20 รายการแรก จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีพ.ศ. 2535-2539

	รายการ	มูลค่า : ล้านบาท										อัตราการขยายตัว : ร้อยละ				
		2535	2536	2537	2538	2539	2536	2537	2538	2539	2535	2536	2537	2538	2539	
1	ไม้ซุง ไม้แปรรูป และ ไม้อื่นๆ	847.40	1,420.40	1,489.90	1,422.40	1,338.00	67.60	4.90	-4.50	-5.90	81.10	88.80	85.70	81.90	77.10	
2	ผลิตภัณฑ์ไม้	34.30	43.10	87.90	129.50	205.00	25.90	103.80	47.30	58.20	3.30	2.70	5.10	7.50	11.80	
3	สินแร่โลหะอื่นๆ และเศษโลหะ	77.40	40.90	38.80	59.60	68.80	-47.20	-5.20	53.70	15.40	7.40	2.60	2.20	3.40	4.00	
4	ใบยาสูบ	0.00	0.00	25.40	24.10	20.10	-	-	-5.10	-16.70	0.00	0.00	1.50	1.40	1.20	
5	หนังดิบ และหนังฟอก	24.20	16.00	30.60	29.10	18.10	-33.70	91.20	-5.10	-37.80	2.30	1.00	1.80	1.70	1.00	
6	ถ่านหิน	0.00	0.00	0.00	5.70	16.20	-	-	-	184.20	0.00	0.00	0.00	0.30	0.90	
7	แร่ดิบ	6.90	5.20	6.10	6.20	10.20	-24.20	16.40	2.70	63.60	0.70	0.30	0.30	0.40	0.60	
8	เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม	1.30	4.10	4.60	0.30	2.70	226.30	12.60	-93.40	794.50	0.10	0.30	0.30	0.00	0.20	
9	เส้นใยไหมการทอ	0.00	0.00	0.40	0.50	2.10	-	-	28.40	292.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.10	
10	เยื่อกระดาษ และเศษกระดาษ	0.20	0.20	0.90	1.70	1.80	-25.60	457.60	88.50	8.80	0.00	0.00	0.10	0.10	0.10	
11	ผัก ผลไม้ และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้	0.10	0.40	0.20	1.40	1.70	188.20	-53.90	654.00	22.30	0.00	0.00	0.00	0.10	0.10	
12	พืช	0.20	0.00	0.00	0.10	1.30	-88.30	-100.00	-	2,333.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.10	
13	เครื่องแต่งเรือน	0.10	0.60	0.40	0.50	0.90	462.00	-30.70	28.50	81.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.10	
14	เมล็ดพืชน้ำมัน	1.60	1.80	0.80	2.10	0.80	13.60	-54.10	153.10	-60.40	0.20	0.10	0.00	0.10	0.00	
15	กาแฟ ชา เครื่องเทศ	0.00	0.80	0.00	1.10	0.80	-	-	-	-22.50	0.00	0.10	0.00	0.10	0.00	
16	ผลิตภัณฑ์โลหะ	0.40	0.00	0.10	0.10	0.50	-95.40	701.20	-3.80	310.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
17	แก้ว แล่ ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา	0.00	0.00	0.00	0.00	0.50	261.00	107.40	281.80	998.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
18	ผ้าไหม	0.00	0.30	2.40	3.20	0.50	5,710.90	663.80	36.50	-85.30	0.00	0.00	0.10	0.20	0.00	
19	เสื้อผ้า รองเท้า และผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่นๆ	0.00	0.10	2.40	2.30	0.40	198.20	1,754.80	-6.90	-84.50	0.00	0.00	0.10	0.10	0.00	
20	วิทยุ โทรทัศน์ และวิทยุสื่อสาร	0.20	0.80	0.40	0.90	0.30	419.50	-48.10	128.80	-67.10	0.00	0.00	0.00	0.10	0.00	
	รวมสินค้า 20 รายการ	994.20	1,534.70	1,691.40	1,690.80	1,690.60	54.40	10.20	0.00	0.00	95.20	96.00	97.30	97.30	97.40	
	อื่นๆ	50.10	64.10	46.70	46.90	44.30	28.00	-27.10	0.40	-5.50	4.80	4.00	2.70	2.70	2.60	
	มูลค่ารวม	1,044.20	1,598.80	1,738.10	1,737.70	1,734.90	53.10	8.70	0.00	-0.20	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 13 สินค้าส่งออกไปสหราชอาณาจักรโดยประเภทสินค้าที่สำคัญ 15 รายการแรกของประเทศไทย ปี 2539-2542

	รายการ	มูลค่า : ล้านบาท					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ					
		2539	2540	2541	2542	2539	2540	2541	2542	2539	2540	2541	2542	2539	2540	2541	2542
1	รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ	785.0	2,146.6	3,892.3	4,718.6	-24.70	173.44	81.32	21.23	8.53	18.17	25.50	30.31	8.53	18.17	25.50	30.31
2	น้ำมันสำเร็จรูป	1,124.4	1,462.1	1,517.7	1,589.1	19.95	30.03	3.80	4.70	12.22	12.38	9.94	10.21	12.22	12.38	9.94	10.21
3	ผ้าเส้น	633.4	537.1	640.3	745.8	-2.70	-15.20	19.22	16.48	6.88	4.55	4.19	4.79	6.88	4.55	4.19	4.79
4	เคมีภัณฑ์	358.9	450.2	572.7	684.7	13.94	25.43	27.22	19.55	3.90	3.81	3.75	4.40	3.90	3.81	3.75	4.40
5	ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า และเหล็กกล้า	631.1	613.5	879.1	554.7	14.78	-2.78	43.29	-36.90	6.86	5.19	5.76	3.56	6.86	5.19	5.76	3.56
6	ตาบอ ไมโครเวฟและเครื่องใช้ไฟฟ้าให้ความร้อน	355.3	490.3	441.7	496.7	37.07	38.01	-9.93	12.46	3.86	4.15	2.89	3.19	3.86	4.15	2.89	3.19
7	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	127.1	203.3	393.3	473.5	-49.71	59.97	93.44	20.39	1.38	1.72	2.58	3.04	1.38	1.72	2.58	3.04
8	ปุ๋ยเคมีชนิด	334.7	416.5	466.3	450.0	-4.19	24.42	11.98	-3.50	3.64	3.53	3.06	2.89	3.64	3.53	3.06	2.89
9	เครื่องดื่ม	90.1	106.8	252.6	433.1	-15.65	18.56	136.52	71.47	0.98	0.90	1.65	2.78	0.98	0.90	1.65	2.78
10	ผลิตภัณฑ์ยาง	208.5	292.8	440.4	377.6	23.55	40.43	50.43	-14.27	2.27	2.48	2.89	2.43	2.27	2.48	2.89	2.43
11	เครื่องจักรกล และส่วนประกอบของเครื่องจักร	499.4	374.0	712.8	359.7	56.78	-25.11	90.59	-49.54	5.43	3.17	4.67	2.31	5.43	3.17	4.67	2.31
12	ผลิตภัณฑ์พลาสติก และอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ	163.4	227.1	266.5	254.9	23.85	39.00	17.33	-4.37	1.78	1.92	1.75	1.64	1.78	1.92	1.75	1.64
13	ยานพาหนะอื่นๆ และส่วนประกอบ	98.2	126.4	181.4	251.1	-16.49	28.75	43.46	38.44	1.07	1.07	1.19	1.61	1.07	1.07	1.19	1.61
14	ผลิตภัณฑ์เซรามิก	268.1	312.3	255.5	230.2	19.05	16.47	-18.17	-9.92	2.91	2.64	1.67	1.48	2.91	2.64	1.67	1.48
15	ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และส่วนประกอบ	74.0	79.6	111.0	193.3	-3.52	7.68	39.36	74.19	0.80	0.67	0.73	1.24	0.80	0.67	0.73	1.24
	รวมสินค้า 15 รายการ	5,751.5	7,838.7	11,023.6	11,812.8	4.61	36.29	40.63	7.16	62.51	66.35	72.22	75.89	62.51	66.35	72.22	75.89
	อื่นๆ	3,449.3	3,975.2	4,240.6	3,753.0	3.47	15.25	6.67	-11.50	37.49	33.65	27.78	24.11	37.49	33.65	27.78	24.11
	มูลค่ารวม	9,200.8	11,814.0	15,264.2	15,565.8	4.18	28.40	29.20	1.98	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 14 ดินค้ำน้ำเข้าของประเทศไทยที่สำคัญ 15 รายการ จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีพ.ศ. 2539-2542

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ					
	2539	2540	2541	2542	2539	2540	2541	2542	2539	2540	2541	2542	2539	2540	2541	2542
1 ไม้ซุง ไม้แปรรูป และ ไม้ธัญญา	1,542.2	1,486.2	894.6	1,499.0	-0.63	-3.63	-39.81	67.57	88.89	85.70	68.94	70.03	88.89	85.70	68.94	70.03
2 สัตว์มีชีวิต ไม้ได้ทำพันธุ์	1.2	0.8	37.4	195.1	28.20	-34.12	4,797.33	421.72	0.07	0.04	2.88	9.12	0.07	0.04	2.88	9.12
3 สินค้าโลหะอื่นๆ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์	52.0	38.4	98.5	116.3	15.06	-26.30	156.87	18.03	3.00	2.21	7.59	5.43	3.00	2.21	7.59	5.43
4 ถ่านหิน	16.2	31.0	28.1	64.3	184.16	91.37	-9.50	128.91	0.93	1.79	2.16	3.00	0.93	1.79	2.16	3.00
5 อุปกรณ์พิเศษ	19.1	27.7	44.2	52.7	22.29	45.12	59.61	19.28	1.10	1.60	3.40	2.46	1.10	1.60	3.40	2.46
6 พืช และผลิตภัณฑ์จากพืช	44.8	50.4	26.0	37.3	-8.72	12.64	-48.43	43.66	2.58	2.91	2.00	1.74	2.58	2.91	2.00	1.74
7 เครื่องมือ พลุทอง อัญมณี เงินแท่งและทองคำ	-	7.5	3.6	29.9	-23.65	66,353.98	-51.59	723.02	-	0.43	0.28	1.40	-	0.43	0.28	1.40
8 สัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	19.1	25.3	25.7	27.8	-36.83	32.89	1.56	8.17	1.10	1.46	1.98	1.30	1.10	1.46	1.98	1.30
9 เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ	2.7	13.0	2.9	24.0	33.18	380.23	-77.50	722.89	0.16	0.75	0.22	1.12	0.16	0.75	0.22	1.12
10 เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	16.8	19.6	17.5	19.2	15.63	17.06	-10.87	9.91	0.97	1.13	1.35	0.90	0.97	1.13	1.35	0.90
11 สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่ง	-	-	0.1	16.7	-	-	-	20,586.76	-	-	0.01	0.78	-	-	0.01	0.78
12 รถยนต์โดยสารและรถบรรทุก	-	1.0	0.6	16.6	-	-	-41.71	2,762.09	-	0.06	0.04	0.78	-	0.06	0.04	0.78
13 แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	8.8	8.1	12.0	8.6	43.44	-8.74	49.09	-28.31	0.51	0.47	0.93	0.40	0.51	0.47	0.93	0.40
14 ฝ้าย	0.5	5.1	1.1	7.6	-85.29	966.71	-78.80	601.21	0.03	0.29	0.08	0.35	0.03	0.29	0.08	0.35
15 ยานพาหนะอื่นๆ	-	-	3.0	4.6	-	-	-	51.96	-	-	0.23	0.21	-	-	0.23	0.21
รวมสินค้า 15 รายการ	1,723.3	1,714.0	1,195.3	2,119.8	-0.10	-0.54	-30.26	77.35	99.33	98.83	92.12	99.03	99.33	98.83	92.12	99.03
อื่นๆ	11.6	20.2	102.3	20.7	-9.18	74.31	406.21	-79.73	0.67	1.17	7.88	0.97	0.67	1.17	7.88	0.97
มูลค่ารวม	1,734.9	1,734.2	1,297.6	2,140.5	-0.16	-0.04	-25.18	64.96	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 15 สินค้าส่งออกไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญ 15 รายการแรกของประเทศไทย ปี 2542-2545

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ					
	2542	2543	2544	2545	2542	2543	2544	2545	2542	2543	2544	2545	2542	2543	2544	2545
1 น้ำมันสำเร็จรูป	1,589.1	2,207.3	2,846.9	2,958.4	4.70	38.91	28.98	3.92	10.21	14.35	15.60	17.31				
2 ฝ้าย	745.8	910.0	1,292.4	1,320.2	16.48	22.01	42.03	2.15	4.79	5.92	7.08	7.72				
3 ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า และเหล็กกล้า	554.7	599.0	784.4	1,032.9	-36.90	7.97	30.95	31.69	3.56	3.89	4.30	6.04				
4 รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	473.5	721.8	761.5	909.4	20.39	52.46	5.50	19.41	3.04	4.69	4.17	5.32				
5 เคมีภัณฑ์	684.7	665.8	678.8	616.3	19.55	-2.76	1.96	-9.20	4.40	4.33	3.72	3.61				
6 เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์และส่วนประกอบ	104.8	418.1	728.1	567.0	79.48	298.88	74.12	-22.13	0.67	2.72	3.99	3.32				
7 ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และส่วนประกอบ	193.3	302.6	609.5	572.2	74.19	56.52	101.44	-13.50	1.24	1.97	3.34	3.08				
8 เตาอบไมโครเวฟและเครื่องใช้ไฟฟ้าให้ความร้อน	496.7	529.3	601.2	506.2	12.46	6.56	13.59	-15.81	3.19	3.44	3.29	2.96				
9 เครื่องดื่ม	433.1	453.3	719.9	455.8	71.47	4.66	58.84	-36.69	2.78	2.95	3.95	2.67				
10 รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ	4,718.6	2,530.9	1,222.4	426.8	21.23	-46.36	-51.70	-65.09	30.31	16.45	6.70	2.50				
11 เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์ซักผ้าผิว	168.6	233.0	335.0	387.0	-28.24	38.23	43.79	15.52	1.08	1.51	1.84	2.26				
12 ปูนซีเมนต์	450.0	443.0	552.9	376.5	-3.50	-1.57	24.82	-31.90	2.89	2.88	3.03	2.20				
13 ผลิตภัณฑ์เซรามิก	230.2	338.2	313.0	364.7	-9.92	46.93	-7.46	16.54	1.48	2.20	1.72	2.13				
14 เครื่องจักรกล และส่วนประกอบของเครื่องจักร	359.7	383.2	363.2	357.4	-49.54	6.53	-5.20	-1.60	2.31	2.49	1.99	2.09				
15 ผลิตภัณฑ์ยาง	377.6	265.4	357.3	321.8	-14.27	-29.71	34.62	-9.93	2.43	1.73	1.96	1.88				
รวมสินค้า 15 รายการ	11,580.2	11,000.7	12,166.6	11,127.7	6.54	-5.00	10.60	-8.54	74.40	71.52	66.67	65.10				
อื่น ๆ	3,985.5	4,381.3	6,082.0	5,965.2	1-9.32	9.93	38.82	-1.92	25.60	28.48	33.33	34.90				
มูลค่ารวม	15,565.8	15,382.0	18,248.6	17,092.9	1.98	-1.18	18.64	-6.33	100.00	100.00	100.00	100.00				

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตาราง 16 สิ้นค้าดำเนินงานของประเทศไทยที่สำคัญ 15 รายการ จากสารานุกรมรัฐประหารไทยปี 2542-2545

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ					
	2542	2543	2544	2545	2542	2543	2544	2545	2542	2543	2544	2545	2542	2543	2544	2545
1 ไม้ซุง ไม้แปรรูป และ ไม้อื่นๆ	1,499.0	2,450.5	3,023.5	3,211.7	67.57	63.47	23.38	6.22	70.03	81.31	76.41	80.06				
2 สัตว์มีชีวิต ไม้ได้ทำพันธุ์	195.1	223.3	227.6	215.3	42.172	14.45	1.90	-5.41	9.12	7.41	5.75	5.37				
3 พืช และผลิตภัณฑ์จากพืช	37.3	32.6	81.1	130.4	43.66	-12.81	149.09	60.76	1.74	1.08	2.05	3.25				
4 ผู้กรรรมพิเศษ	52.7	62.3	74.3	76.0	19.28	18.21	19.26	2.28	2.46	2.07	1.88	1.89				
5 สินแร่ โลหะอื่นๆ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์	116.3	103.0	208.2	66.3	18.03	-11.40	102.10	-68.16	5.43	3.42	5.26	1.65				
6 สัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	27.8	18.1	54.4	65.8	8.17	-35.03	201.26	20.79	1.30	0.60	1.38	1.64				
7 เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ	29.9	10.1	23.5	55.2	723.02	-66.21	132.90	134.60	1.40	0.34	0.60	1.38				
8 ถ่านหิน	64.3	55.6	76.1	52.4	128.91	-13.52	36.85	-31.12	3.00	1.84	1.92	1.31				
9 เครื่องจักร ไฟฟ้า และส่วนประกอบ	0.1	14.3	19.6	33.9	-	10,932.64	36.77	72.79	0.01	0.48	0.50	0.84				
10 สินค้า ไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้	0.1	0.9	1.9	21.0	-70.71	516.84	107.31	1,010.16	0.01	0.03	0.05	0.52				
11 แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	8.6	4.7	10.4	18.4	-28.31	-45.44	121.26	76.54	0.40	0.16	0.26	0.46				
12 สัตว์น้ำ	7.6	0.7	7.9	15.5	601.21	-90.35	981.60	96.10	0.35	0.02	0.20	0.39				
13 พืชไร่	-	4.2	7.5	9.1	-	-	80.52	21.04	-	0.14	0.19	0.23				
14 เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	19.2	3.4	8.2	6.7	9.91	-82.47	142.55	-18.63	0.90	0.11	0.21	0.17				
15 ผ้าและเส้นใย	1.6	6.1	7.3	5.6	16.83	283.13	18.45	-23.40	0.07	0.20	0.18	0.14				
รวมสินค้า 15 รายการ	2,059.8	2,989.8	3,831.5	3,983.0	72.94	45.15	28.15	3.97	96.23	99.21	96.83	99.29				
อื่นๆ	80.7	23.8	125.4	28.4	-24.23	-70.49	426.32	-77.38	3.77	0.79	3.17	0.71				
มูลค่ารวม	2,140.5	3,013.6	3,956.8	4,011.4	64.96	40.79	31.30	1.38	100.00	100.00	100.00	100.00				

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตาราง 17 สินค้าส่งออกไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญ 15 รายการแรกของประเทศไทย ปี 2546-2549

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท					อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ				
	2546	2547	2548	2548	2549	2546	2547	2548	2549	2548	2547	2546	2547	2548	2549
1 น้ำมันสำเร็จรูป	3,728.3	4,479.0	6,584.0	(ม.ค.-พ.ย.)	7,842.1	26.54	20.14	47.00	33.71	19.71	19.16	21.26	2548	2548	2549
2 รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	1,106.7	1,244.9	2,479.6	(ม.ค.-พ.ย.)	3,343.6	21.70	12.49	99.18	54.07	5.85	5.32	8.01	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
3 เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	1,422.9	2,096.0	1,823.1	(ม.ค.-พ.ย.)	2,484.8	37.76	47.30	-13.02	48.35	7.52	8.96	5.89	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
4 เคมีภัณฑ์	1,610.9	1,766.2	2,308.8	(ม.ค.-พ.ย.)	1,997.1	22.02	9.64	30.72	-3.87	8.52	7.55	7.46	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
5 เครื่องจักร และส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	402.7	745.3	1,235.4	(ม.ค.-พ.ย.)	1,486.7	12.67	85.08	65.76	33.05	2.13	3.19	3.99	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
6 เคมีภัณฑ์	717.0	875.8	1,321.6	(ม.ค.-พ.ย.)	1,224.9	16.34	22.15	50.90	2.20	3.79	3.75	4.27	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
7 ยานพาหนะอื่นๆ และส่วนประกอบ	342.2	474.0	843.7	(ม.ค.-พ.ย.)	870.8	26.93	38.52	78.00	15.40	1.81	2.03	2.72	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
8 น้ำตาลทราย	182.8	235.4	487.0	(ม.ค.-พ.ย.)	760.0	-36.44	28.77	106.88	61.29	0.97	1.01	1.57	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
9 ปูนซีเมนต์	375.4	405.4	431.7	(ม.ค.-พ.ย.)	733.3	-0.29	7.99	6.49	95.96	1.98	1.73	1.39	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
10 เครื่องสำอางค์ วัตถุเคมีภัณฑ์ธรรมชาติ	496.9	566.2	738.2	(ม.ค.-พ.ย.)	708.1	28.40	13.95	30.38	5.37	2.63	2.42	2.38	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
11 ผลิตภัณฑ์ยาง	333.3	421.2	491.0	(ม.ค.-พ.ย.)	591.8	3.57	26.37	16.57	30.38	1.76	1.80	1.59	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
12 เครื่องดื่ม	545.5	6,120.2	660.0	(ม.ค.-พ.ย.)	588.7	19.68	11.86	8.16	-3.38	2.88	2.61	2.13	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
13 ผลิตภัณฑ์พลาสติก	245.1	516.6	473.5	(ม.ค.-พ.ย.)	513.9	15.72	110.77	-8.34	23.74	1.30	2.21	1.53	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
14 ดาบไม้ โครวพ และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน	486.5	538.1	527.6	(ม.ค.-พ.ย.)	475.4	-3.89	10.61	-1.95	1.15	2.57	2.30	1.70	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
15 ผลิตภัณฑ์เซรามิก	366.9	320.5	372.8	(ม.ค.-พ.ย.)	435.9	0.60	-12.65	16.32	29.12	1.94	1.37	1.20	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
รวม 15 รายการ	12,363.0	15,293.0	20,777.9	(ม.ค.-พ.ย.)	24,057.1	19.29	23.72	35.85	28.91	65.36	65.41	67.10	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
อื่นๆ	6,552.7	8,087.6	10,187.6	(ม.ค.-พ.ย.)	11,284.7	-2.62	23.42	25.97	22.44	34.64	34.59	32.90	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549
มูลค่ารวม	18,915.7	23,382.6	30,965.5	(ม.ค.-พ.ย.)	35,341.8	10.66	23.61	32.43	26.77	100.00	100.00	100.00	(ม.ค.-พ.ย.)	2548	2549

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

หมายเหตุ : 2549(ม.ค. - พ.ย.) เป็นตัวเลขเบื้องต้น

ตาราง 18 ต้นกำเนิดของประเทศไทยที่สำคัญ 15 รายการแรกจากตารางรายชื่อประชากรไทยประจำปี 2546-2549

รายการ	มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐ										อัตราการขยายตัว : ร้อยละ					สัดส่วน : ร้อยละ				
	2546	2547	2548	2548	2549	2546	2547	2548	2549	(ม.ค.-พ.ย.)	2546	2547	2548	2549	(ม.ค.-พ.ย.)	2546	2547	2548	2549	(ม.ค.-พ.ย.)
1 สินค้าโลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	2.0	2.9	49.2	33.8	195.3	33.33	45.00	1596.55	477.81	1.95	2.54	21.93	18.01	43.05						
2 เชื้อเพลิงอื่นๆ	-	-	61.3	50.5	146.1	-	-	-	189.31	0.00	0.00	27.32	26.90	32.20						
3 ไม้ซุง ไม้แปรรูป และผลิตภัณฑ์	80.8	82.1	80.4	73.6	73.9	8.60	1.61	-2.07	0.41	78.68	71.89	35.83	39.21	16.29						
4 พืช และผลิตภัณฑ์จากพืช	4.9	8.7	10.6	8.3	11.9	63.33	77.55	21.84	43.37	4.77	7.62	4.42	4.42	2.62						
5 อัญมณีและเครื่องประดับ	3.4	3.1	7.8	7.6	9.4	88.89	-8.82	151.61	23.68	3.31	2.71	3.48	4.05	2.07						
6 เครื่องจักรไฟฟ้า และส่วนประกอบ	1.9	2.2	1.7	1.6	3.8	137.50	15.79	-22.73	137.50	1.85	1.93	0.76	0.85	0.84						
7 ถ่านหิน	2.0	3.2	4.0	3.5	3.6	66.67	60.00	25.00	2.86	1.95	2.80	1.78	1.86	0.79						
8 สินค้าโลหะและของปรุงแต่งที่ทำจากเหล็ก เหล็กกล้า	0.7	2.3	3.0	2.9	2.8	40.00	228.57	30.43	-3.45	0.68	2.01	1.34	1.55	0.62						
9 เสื้อผ้าสำเร็จรูป	0.1	0.5	1.0	1.0	1.3	0.00	400.00	100.00	30.00	0.10	0.44	0.45	0.53	0.29						
10 สิ่งพิมพ์	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	-	-	-	-	0.00	0.00	0.00	0.00	0.18						
11 แร่ และ ผลิตภัณฑ์จากแร่	0.4	0.6	0.6	0.5	0.7	0.00	50.00	0.00	40.00	0.39	0.53	0.27	0.27	0.15						
12 เครื่องสำอาง และเครื่องสำอางค์	0.1	0.1	0.1	0.1	0.5	0.00	0.00	0.00	400.00	0.10	0.09	0.04	0.05	0.11						
13 ไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	300.00	25.00	0.00	0.00	0.39	0.44	0.22	0.27	0.11						
14 สัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	1.4	0.7	0.3	0.3	0.4	-6.67	-50.00	-57.14	33.33	1.36	0.61	0.13	0.16	0.09						
15 เครื่องใช้ และเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือน	0.1	0.2	0.2	0.2	0.4	0.00	100.00	0.00	100.00	0.10	0.18	0.09	0.11	0.09						
รวม 15 รายการ	98.1	107.1	220.9	184.4	451.4	14.87	9.17	106.26	144.79	95.52	93.78	98.44	98.24	99.49						
อื่นๆ	4.6	7.1	3.5	3.3	2.3	-38.67	54.35	-50.70	-30.30	4.48	6.22	1.56	1.76	0.51						
มูลค่ารวม	102.7	114.2	224.4	187.7	453.7	10.55	11.20	96.50	141.72	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00						

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

หมายเหตุ : 2549(ม.ค. - พ.ย.) เป็นตัวเลขเบื้องต้น

ตาราง 19 สินค้าส่งออกไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สำคัญ 15 รายการแรกของประเทศไทย ปี 2549-2550

รายการ	มูลค่า : ล้านบาท			อัตราการขยายตัว : ร้อยละ			สัดส่วน : ร้อยละ		
	2549	2550	2549	2549	2550	2549	2549	2550	
1 น้ำมันสำเร็จรูป	8,520.7	9,515.0	0.29	0.12	22.01	21.05			
2 รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	3,762.4	4,770.4	0.52	0.27	9.72	10.55			
3 เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	2,690.1	3,473.6	0.48	0.29	6.95	7.68			
4 เครื่องจักร และส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	1,770.5	2,845.3	0.43	0.61	4.57	6.29			
5 ผ้าผืน	2,098.7	1,925.9	-0.09	-0.08	5.42	4.26			
6 ยานพาหนะอื่นๆ และส่วนประกอบ	950.1	1,387.3	0.13	0.46	2.45	3.07			
7 เคมีภัณฑ์	1,347.0	1,374.3	0.02	0.02	3.48	3.04			
8 เครื่องดื่ม	694.5	1,064.0	0.05	0.53	1.79	2.35			
9 เครื่องสำอางค์ สบู่ และผลิตภัณฑ์ซักย้อม	774.6	995.0	0.05	0.28	2.00	2.20			
10 ปูนซีเมนต์	808.9	847.1	0.87	0.05	2.09	1.87			
11 ผลิตภัณฑ์ยาง	652.5	828.9	0.33	0.27	1.69	1.83			
12 ผลิตภัณฑ์พลาสติก	942.5	793.4	0.99	-0.16	2.43	1.75			
13 เม็ดพลาสติก	457.9	581.6	N/A	0.27	1.18	1.29			
14 ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และส่วนประกอบ	450.3	544.1	N/A	0.21	1.16	1.20			
15 ผลิตภัณฑ์เซรามิก	477.0	533.6	0.28	0.12	1.23	1.18			
รวม 15 รายการ	26,397.7	31,479.6	0.27	0.19	68.17	69.63			
อื่นๆ	12,322.8	13,728.5	0.21	0.11	31.83	30.37			
มูลค่ารวม	38,720.5	45,208.1	0.25	0.17	100.00	100.00			

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตาราง 20 ต้นกำเนิดนำเข้าของประเทศไทยที่สำคัญ 15 รายการแรกจากฐานภาษีประจำปีโดยประชาชนลาว ปี 2549-2550

รายการ	มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐ		อัตราการขยายตัว : ร้อยละ		สัดส่วน : ร้อยละ	
	2549	2550	2549	2550	2549	2550
1 สินค้าโลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	8,181.1	9,898.0	20.99	20.99	314.51	60.74
2 เชื้อเพลิงอื่นๆ	6,593.7	2,634.6	-60.04	-60.04	168.14	16.17
3 ไม้ซุง ไม่แปรรูป และผลิตภัณฑ์	3,117.5	2,097.2	-32.73	-32.73	-3.34	12.87
4 พืช และผลิตภัณฑ์จากพืช	660.1	335.7	-49.15	-49.15	55.25	2.06
7 ถ่านหิน	152.6	231.2	51.48	51.48	-4.88	1.42
5 ถวดและส่วนประกอบ	3.8	182.1	4,672.27	4,672.27	N/A	1.12
6 เครื่องจักร ไฟฟ้า และส่วนประกอบ	160.3	161.7	0.90	0.90	135.01	0.99
10 เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ	15.3	159.6	945.65	945.65	N/A	0.98
11 อัญมณีพิเศษ	400.7	97.1	-75.76	-75.76	28.05	0.60
13 รถยนต์โดยสาร และรถบรรทุก	7.6	90.2	1,081.93	1,081.93	N/A	0.55
9 เสื้อผ้าสำเร็จรูป	57.2	87.3	52.52	52.52	42.68	0.54
8 ผัก ผลไม้ และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้	118.3	86.0	-27.30	-27.30	-1.71	0.53
14 ยานพาหนะอื่นๆ	3.8	28.2	639.03	639.03	N/A	0.17
12 เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	7.6	26.9	252.48	252.48	N/A	0.17
15 เยื่อกระดาษ และเศษกระดาษ	22.9	23.7	3.52	3.52	470.73	0.15
รวม 15 รายการ	19,502.5	16,139.5	-17.24	-17.24	120.08	99.04
อื่นๆ	19,218.0	156.3	-99.19	-99.19	13,587.81	0.96
มูลค่ารวม	38,720.5	16,295.8	-57.91	-57.91	330.14	100.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวอรุณี อุดมทองเกษม
วัน เดือน ปี	27 มกราคม 2525
สถานที่เกิด	อำเภอป้อมปราบ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	บริษัทสมบูรณ์การค้าออก-ขาเข้า นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ตำแหน่ง	ผู้ประสานงานระหว่างประเทศ